

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑΣ

Τετάρτη 19 Ιουνίου 1996

Αθήνα, σήμερα 19 Ιουνίου 1996 και ώρα 10.31 συνήλθε στην Αίθουσα Συνεδριάσεων του Βουλευτηρίου η “Βουλή των Εφήβων” σε Ολομέλεια, για να συνεδριάσει υπό την προεδρία του Προέδρου της Βουλής κ. ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Κυρίες και κύριοι, αρχίζει η συνεδρίαση της Βουλής των Εφήβων.

Εισερχόμαστε στην

ΕΙΔΙΚΗ ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΔΙΑΤΑΞΗ

Συζήτηση και ψηφοφορία επί της αρχής, των προτάσεων και του συνόλου της “Σύνθεσης Κειμένων” των μαθητών της Β' Λυκείου, που πήραν μέρος στο Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα “Βουλή των Εφήβων 1995-1996”.

Θα κληθούν στο Βήμα με τη σειρά, που μίλησαν στις Διαρκείς Επιτροπές, πρώτα οι έξι Εισηγητές, εν συνεχεία θα κληθούν με τη σειρά, που θα έχουν γραφεί στον κατάλογο, ανεξαρτήτως σε ποια Επιτροπή μίλησαν, οι τριάντα υπόλοιποι ομιλητές.

Από την Επιτροπή Εξωτερικών Υποθέσεων και Άμυνας έγινε πρόταση να μιλήσουν επιπλέον μία έφηβος βουλευτής από το Νομό Έβρου και μία έφηβος βουλευτής από τη Βόρεια Ήπειρο.

Θα ήθελα να παρακαλέσω, επειδή αυτό δεν προβλέπεται από το Πρόγραμμα, όπως το είχαμε ανακοινώσει, να έχω την έγκρισή σας, ώστε να προστεθούν αυτές οι δυο ομιλήτριες, που προτείνονται ομοφώνως από την Επιτροπή Εξωτερικών Υποθέσεων και Άμυνας. Προφανώς, η ιδιαιτερότητα των θεμάτων αυτής της Επιτροπής, ίσως, θα επέβαλε από την αρχή να είχαμε προβλέψει περισσότερους ομιλητές. Είστε σύμφωνοι επ' αυτού; Μήπως υπάρχει καμία αντίρρηση;

ΟΛΥΜΠΙΑ ΚΡΕΜΜΥΔΑ (Β' Περιφέρεια Αθηνών-2ο Λύκειο Ζωγράφου): Εγώ έχω αντίρρηση, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Ορίστε, έχετε το λόγο.

ΟΛΥΜΠΙΑ ΚΡΕΜΜΥΔΑ (Β' Περιφέρεια Αθηνών-2ο Λύκειο Ζωγράφου): Καταλαβαίνω τη σπουδαιότητα του ζητήματος των εθνικών θεμάτων. Οι δύο, όμως, παραπάνω ομιλητές στα εθνικά θέματα, πιστεύω ότι είναι κατά παράβαση των αρχών της Δημοκρατίας.

Έχουμε συμφωνήσει από την αρχή να μιλήσουμε έξι ομιλητές σε κάθε θέμα, σε κάθε ζήτημα και όλα είναι το ίδιο σπουδαία. Δεν είναι σπουδαία η Οικονομία, δεν είναι σπουδαία τα Κοινωνικά ζητήματα; Δεν μπορούμε να παραμερίσουμε όλα

τα άλλα θέματα για την Εθνική άμυνα.

Κατανώ, ότι τα παιδιά είναι από τον Έβρο και τη Βόρεια Ήπειρο και θέλουν να μιλήσουν για τα προβλήματα. Εγώ πιστεύω, ότι θα έπρεπε να τα λύσουν στις Επιτροπές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Πολύ καλά, άκουσα την άποψή σας.

Κατά συνέπεια, εφόσον υπάρχει έστω και μια αντίρρηση, παρακαλώ να ψηφίσετε με ανάταση του χεριού, ποιοι είστε σύμφωνοι να μιλήσουν επιπλέον τα δυο παιδιά.

Παρακαλώ, ποιοι συμφωνούν;

(Σηκώνουν τα χέρια οι περισσότεροι έφηβοι βουλευτές)

Είναι προφανές, ότι η πλειοψηφία δέχεται να κάνουμε αυτήν την παρέκκλιση από το Πρόγραμμά μας και να μιλήσουν οι δυο ακόμη έφηβοι βουλευτές.

Καλείται τώρα στο Βήμα ο πρώτος από τους Εισηγητές, που είναι η δεσποινίς Γεωργία Ζαμπούνη, η οποία εκπροσωπεί τη Β' Περιφέρεια Αθηνών.

(Χειροροπήματα)

ΓΕΩΡΓΙΑ ΖΑΜΠΟΥΝΗ (Β' Περιφέρεια Αθηνών-3ο Λύκειο Χαϊδαρίου): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, προτού αρχίσω, νομίζω, πως πρέπει να τονιστεί, ότι η σημερινή μέρα είναι ιδιαίτερα ξεχωριστή, όχι όμως μόνο επειδή συνεδριάζει για πρώτη φορά η Βουλή των Εφήβων, αλλά και γιατί είναι από τις λίγες φορές, που βλέπουμε τα έδρανα του Κοινοβουλίου γεμάτα.

(Χειροροπήματα)

Ήταν πολλή η όρεξη, λοιπόν, και ακόμη περισσότερες οι ελπίδες, με τις οποίες επεξεργαστήκαμε το κείμενο της Σύνθεσης των απόψεων, που αφορούν την Παιδεία, έτσι όπως μας παραδόθηκαν.

Ειπώθηκαν προτάσεις, που επιδοκιμάστηκαν ή αποδοκιμάστηκαν, προτάσεις που ξεχάστηκαν και οφείλουν να ακουστούν και να υλοποιηθούν από τους αρμόδιους, αν τελικά τους ενδιαφέρει να πάψουν οι νέοι να αδιαφορούν για τα προβλήματα του Τόπου μας.

Συγκεκριμένα, ζητούμε: να εκδηλώσει η Πολιτεία περισσότερη αγάπη στα μνημεία του Τόπου μας, να δαπανηθούν μεγαλύτερα κονδύλια για την πραγματοποίηση ανασκαφών και φύλαξη, συντήρηση σημαντικών ευρημάτων, να ιδρυθούν κρατικές, δημοτικές, κοινοτικές βιβλιοθήκες και μουσεία. Η Πολιτεία να δείξει έμπρακτα ενδιαφέρον προς την ελληνική επαρχία με στήριξη του Αθλητισμού, αλλά και τοπικών πολιτιστι-

κών συλλόγων, καθώς και με λήψη μέτρων για τη διάσωση του παραδοσιακού χρώματος των οικισμών.

Προτείνουμε τη διάκριση και την ενθάρρυνση, όσων ανιδιοτελώς μοχθούν για τη διάδοση του ελληνικού πνεύματος, την προβολή γνήσιων ελληνικών προτύπων.

Σχετικά με τη μετάβαση στην Τριτοβάθμια εκπαίδευση οι γνώμες διίστανται. Ορισμένοι προτείνουν τη δημιουργία ιδιαίτερων τμημάτων μέσα στο σχολείο, με ειδικά προγράμματα, για όσους επιθυμούν να φοιτήσουν σε ΑΕΙ, ΤΕΙ. Άλλοι προτείνουν η εισαγωγή στα Ανώτατα και Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα να γίνεται με βάση τη βαθμολογία του Εθνικού Απολυτηρίου, άλλοι προτείνουν τη δοκιμαστική εξέταση στις γενικές εξετάσεις, κατά τα γαλλικά πρότυπα και άλλοι πάλι προτείνουν την κατάργηση των γενικών εξετάσεων.

Άλλες προτάσεις για άλλα θέματα είναι: Η ίδρυση ΑΕΙ, ΤΕΙ σε μικρές πόλεις, η ίδρυση ιδιωτικών ΑΕΙ, η ίδρυση Πολυκλαδικών Λυκείων, η κατάργηση της διάκρισης δέσμης-κορμού, η καθιέρωση εβδομάδας εργασίας, για να έρχονται οι μαθητές σε άμεση επαφή με τα επαγγέλματα, η εγκατάσταση δικτύου Ιντερνέτ στα Λύκεια, η λειτουργία σχολικών βιβλιοθηκών και η συμμετοχή μαθητών στα όργανα λήψης αποφάσεων.

Όσον αφορά τον ελεύθερο χρόνο, ζητάμε από την Πολιτεία να ρυθμίσει τα μαθήματα και τις εξετάσεις, ώστε να εξασφαλιστεί αυτός, αλλά και να φροντίσει για την ωφέλιμη αξιοποίησή του. Απαιτούμε την ύπαρξη ελέγχου των Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης, και συγκεκριμένα: Δραστηκότερη παρέμβαση του Ραδιοτηλεοπτικού Συμβουλίου, αυστηρότερο έλεγχο των δημοσιογράφων από την ΕΣΗΕΑ, εξασφάλιση ανεξαρτησίας των Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης, αναβάθμιση των Προγραμμάτων των ιδιωτικών καναλιών, περιορισμό των διαφημίσεων, πολιτικές εκπομπές για νέους και παιδιά.

Αναφορικά με τον Αθλητισμό ζητάμε: Επιστροφή στο αθλητικό πνεύμα της άμιλλας, καταδίκη του φανατισμού, ενίσχυση του σχολικού αθλητισμού, αλλαγή στον τρόπο διδασκαλίας του μαθήματος της Φυσικής αγωγής, κατάλληλες αθλητικές εγκαταστάσεις στα σχολεία, προβολή του αιτήματος για μόνιμη διεξαγωγή των Ολυμπιακών Αγώνων στην Ελλάδα, αποφασιστική αντιμετώπιση της βίας και του φανατισμού στα γήπεδα, τερματισμό της ελληνοποίησης ξένων αθλητών και διάθεση τεραστίων ποσών σε αθλητές και προπονητές, μέριμνα για άτομα με ειδικές ανάγκες.

Με αφορμή τις αποχές από τα μαθήματα, τις καταλήψεις σχολείων με συνεπακόλουθες καταστροφές, τις ασυνείδητες μορφές σχολικού ρατσισμού, την εισαγωγή ναρκωτικών στα σχολεία, προτείνουμε: Την τοποθέτηση ειδικών φυλάκων στα σχολεία για τη φύλαξή τους, την κατάργηση της απογευματινής βάρδιας, τη δημιουργία καπνιστηρίου, την επαναπροσέγγιση μαθητών και καθηγητών, μαθητών και Υπουργείου Παιδείας μέσα από διάφορες συνεργασίες. Τον εξωραϊσμό και

εξανθρωπισμό των σχολικών κτηρίων, την απογευματινή μελέτη στο σχολείο.

Είναι κοινή διαπίστωση και επείγουσα ανάγκη ο εκσυγχρονισμός των μαθημάτων και της διδακτικής μεθοδολογίας. Γι' αυτό προτείνουμε αναβάθμιση του Σχολικού Επαγγελματικού Προσανατολισμού, έμφαση στα Αρχαία ελληνικά και στην Ιστορία, εισαγωγή νέων μαθημάτων, όπως Καλλιτεχνικών, Πληροφορικής, Κυκλοφοριακής αγωγής και Πρώτων βοηθειών, Σεξουαλικής διαπαιδαγώγησης, Αγωγής Υγείας, Περιβαλλοντικής αγωγής και Θεατρολογίας.

Τονίζουμε, πως η επιμόρφωση των διδασκόντων σε θέματα διδακτικής, καθώς και η αλλαγή ύφους είναι απόλυτα αναγκαίες. Επισημαίνοντας την έλλειψη επαρκούς ψυχοπαιδαγωγικής κατάρτισης και διδακτικής ικανότητας σε ορισμένους εκπαιδευτικούς και την αδιαφορία τους έναντι μαθητών και σχολείου, προτείνουμε: Την αναβάθμιση της παρεχόμενης στα ΑΕΙ μόρφωσης των φοιτητών των καθηγητικών Σχολών, ιδιαίτερη έμφαση σε ζητήματα Διδακτικής και Ψυχολογίας του Εφήβου, την αξιολόγηση του διδακτικού προσωπικού, ώστε οι κατάλληλοι να ανταμείβονται, ενώ οι ακατάλληλοι να μετατίθενται σε γραφεία, την συνταξιοδότηση των εκπαιδευτικών στα 55, τη διδασκαλία των μαθημάτων ειδικότητας από τους καθηγητές, την προτεραιότητα των ακριτικών περιοχών στην πλήρωση κενών θέσεων, το διορισμό Κοινωνιολόγων και Κοινωνικών λειτουργών, την αξιοκρατική επιλογή των διδασκόντων και, παράλληλα, την κατάργηση της μονιμότητας.

Για τη βελτίωση των σχέσεων μαθητών-καθηγητών, προτείνουμε: Την καλλιέργεια πνεύματος συνεργασίας μέσα από κοινή δράση, τη συμμετοχή καθηγητών σε Σεμινάρια, προκειμένου να εκσυγχρονίζεται εκπαιδευτικά και διδακτικά, την αύξηση των αποδοχών των καθηγητών.

Οι παραπάνω προτάσεις αποτελούν την αρχική Σύνθεση των απόψεων, που ψηφίστηκαν ομόφωνα από την Επιτροπή μόνο ως προς τη γενική τους μορφή. Και αυτό, διότι η πλειοψηφία των μελών της εξέθεσε αντίθετες απόψεις σε ορισμένα βασικά σημεία, όπως ως προς την ίδρυση ιδιωτικών ΑΕΙ.

Διατυπώθηκαν και άλλες αντιφατικές ή ακόμη και διαμετρικά αντίθετες προτάσεις, όπως ως προς την ίδρυση περισσότερων Πολυκλαδικών Λυκείων και την κατάργηση, πιθανόν, των μαθημάτων κορμού. Γι' αυτό, θα θέλαμε να δηλώσουμε την ένστασή μας ως προς τη μορφή, που πήραν τα Πρακτικά της Συνεδρίασης της Δευτέρας. Συγκεκριμένα, οι πιο αξιοσημείωτες θέσεις που ακούστηκαν είναι οι ακόλουθες:

Όχι στην ίδρυση ιδιωτικών ΑΕΙ, ενίσχυση και αύξηση αρμοδιοτήτων των Μαθητικών Κοινοτήτων, οι εκπαιδευτικοί σε όλα τα σχολεία να παρακολουθούν μαθήματα Παιδοψυχολογίας και να περνούν τακτικά από Επιτροπές Επιμόρφωσης, συγγραφή νέων βιβλίων, που ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις της σημερινής κοινωνίας, και ιδιαιτέρως στα μαθήματα των Θρησκευτικών και της Ιστορίας, η αξιολόγηση των μαθητών να μη

βασιζείται στην αποστήθιση, αλλά σε αμεσότερους τρόπους.

Θα πρέπει, ωστόσο, να σημειωθεί, ότι στα φυλλάδια με τα Πρακτικά που μοιράστηκαν, δεν συμπεριελήφθησαν οι προφορικές προτάσεις, που ακούστηκαν κατά τη διάρκεια της συνεδρίασης, μιας συνεδρίασης, από την οποία ο μεγάλος απών ήταν ο διάλογος, αφού η αυστηρότητα της τυπικότητας και το χρονικό περιθώριο των τεσσάρων μόλις ωρών, εμπόδιζαν μια ουσιαστική συνεργασία, που θα κατέληγε σε μια ικανοποιητικότερη σύνθεση.

Τελειώνοντας, θα ήθελα να ευχαριστήσω όλα τα παιδιά της Επιτροπής στη συγγραφή αυτής της Εισήγησης και να τονίσω, πως δεν θα πρέπει η σημερινή παρουσία μας στη Βουλή να χρησιμοποιηθεί ως απλή κοινωνική εκδήλωση. Ευχαριστώ.

(Ζωηρά και παρατεταμένα χειροκροτήματα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Ο κ. Μάριος Καζάς, εκπρόσωπος της Β' Περιφέρειας Αθηνών, έχει το λόγο.

(Χειροκροτήματα)

ΜΑΡΙΟΣ ΚΑΖΑΣ: (Β' Περιφέρεια Αθήνας -Ιδ. Λύκειο “Η Ελληνική Παιδεία”): Αξιότιμοι κύριε Πρόεδρε της Βουλής, κύριοι Υπουργοί, Αρχηγοί Κομμάτων, Βουλευτές, Αιδεσιμώτατε, κύριε Πρόεδρε της Επιτροπής του Εκπαιδευτικού Προγράμματος “Βουλή των Εφήβων”, αγαπητοί συμμαθητές και συμμαθήτριες, κατά τη διάρκεια των δύο ημερών των συνεδριάσεων της Επιτροπής Εθνικής Αμύνης και Εξωτερικών Υποθέσεων, ακούστηκαν πολλές διαφορετικές απόψεις πάνω στα ζητήματα Εθνικής άμυνας και Εξωτερικών Υποθέσεων, απόψεις που τέθηκαν επί τάπητος και δόθηκαν σε ψηφοφορία.

Πρόθεση και σκοπός μας δεν ήταν να επικρίνουμε ή να κατακρίνουμε, αλλά να προτείνουμε, να προτείνουμε τις ιδέες και τους οραματισμούς μας, μέσα από τις εφηβικές μας ανησυχίες για την εθνική υπόσταση, την ακεραιότητα και το αύριο της Πατρίδας μας.

Η καρδιά μας δονείται από αγανάκτηση κάθε φορά, που νιώθουμε να απειλείται η Πατρίδα μας καθ' οιονδήποτε τρόπο, μια απειλή που γίνεται ολοένα και μεγαλύτερη απ' όλα σχεδόν τα σημεία.

Θεωρώντας εμάς υπεύθυνους και αρκετά ώριμους για να εκφράσουμε τη γνώμη μας για τα κοινά της Πολιτείας, τη στιγμή που αυτή μας κάλεσε στον ιερό αυτό χώρο του Κοινοβουλίου, συντάχθηκαν και έγιναν αποδεκτές προτάσεις, τις οποίες φέρνουμε τώρα ενώπιον της Ολομέλειας.

Ένα από τα θέματα, που μας απασχόλησε ιδιαίτερος, ήταν αυτό της στάσης απέναντι στις γείτονες χώρες. Ιδιαίτερα, επικεντρώθηκε το ενδιαφέρον μας στη στάση της Χώρας μας απέναντι στην Αλβανία, στην Τουρκία, καθώς και στη νεοσύστατη Δημοκρατία των Σκοπίων και στο ζήτημα της Κύπρου.

Βρισκόμαστε μπροστά σε μια οργανωμένη προσπάθεια εξάλειψης του ελληνικού στοιχείου στις μειονοτικές περιοχές της Αλβανίας.

Ενώπιον αυτής της πραγματικότητας οι “έφηβοι βουλευτές”

πρότειναν την ενίσχυση της εκπαίδευσης μέσω του ανοίγματος των ελληνικών σχολείων, της ορθόδοξης πίστης με την επαναλειτουργία των εκκλησιών και την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, ενώ ακούστηκαν και πιο ρηξικέλευθες απόψεις, όπως η αυτονόμηση της περιοχής.

Απέναντι στον κίνδυνο του τουρκικού επεκτατισμού, προτείνεται σκληρή και αποφασιστική στάση της Χώρας μας. Τα σύνορά μας είναι αδιαπραγμάτευτα και αρνούμαστε την οποιαδήποτε μορφής συμμετοχή σε διαπραγματεύσεις. Αντιθέτως, προτείνεται η απομόνωση της Τουρκίας από τους Διεθνείς Οργανισμούς, η επέκταση του ορίου των ελληνικών χωρικών υδάτων, έστω και σταδιακά, η ενίσχυση του εναπομείναντος Ελληνισμού σε Ίμβρο, Τένεδο και Κωνσταντινούπολη, καθώς και η προβολή των ελληνικών θέσεων μέσω σελίδων στο “Ιντερνέτ”.

Αναφορικά προς την ονομασία του κρατιδίου των Σκοπίων, οι “έφηβοι βουλευτές” αρνούνται τη χρησιμοποίηση του όρου Μακεδονία καθώς και παραγών του στην ονομασία του. Ως προς το Κυπριακό ζήτημα υποστηρίχθηκε η ανάγκη απελευθέρωσης των κατεχομένων από την Τουρκία εδαφών, καθώς και η ένταξη της ενωμένης πλέον Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Ιδιαίτερο βάρος δόθηκε στις δύο συνεδριάσεις μας και στο επίκαιρο ζήτημα της Εθνικής άμυνας. Ακούστηκε ικανός αριθμός προτάσεων, που αποβλέπουν στην κοινοποίηση των απόψεων τμήματος της νεολαίας πάνω στο τόπος βαρύνουσας σημασίας αυτό θέμα. Τονίσθηκε η αναγκαιότητα της εισαγωγής γυναικών στον ελληνικό στρατό, καθώς και αύξησης του αριθμού αυτών, που γίνονται δεκτές σε στρατιωτικές Σχολές. Προτάθηκαν, επίσης, η απεξάρτηση των Ενόπλων Δυνάμεων από την εκάστοτε Κυβέρνηση, η αύξηση των αμυντικών δαπανών και η λειτουργία του Ενιαίου Αμυντικού Δόγματος Αθήνας - Λευκωσίας.

Η Επιτροπή μας συμπεριέλαβε μεταξύ των θεμάτων, που επεξεργάστηκε, αυτό της σωστής και όσο το δυνατόν πληρέστερης διπλωματικής εκπροσώπησης. Έχοντας επισημάνει δυσκινησία και αναποτελεσματικότητα, ορισμένοι “έφηβοι βουλευτές”, κατέθεσαν προτάσεις για την πλέον αξιόπιστη και τελεσφόρα προβολή των ελληνικών θέσεων.

Ιδιαίτερο βάρος δόθηκε στην κατάρτιση των διπλωματών, οι οποίοι οφείλουν να έχουν την ικανότητα χρήσης όλων των νεότερων τεχνολογικών μέσων, καθώς και γνώσεις, οι οποίες ξεπερνούν το σημερινό ορίζοντα του αντικειμένου τους. Προτάθηκαν επίσης, η συμβολή των διπλωματικών υπηρεσιών στη χάραξη της εξωτερικής πολιτικής και η έναρξη προσπάθειας σε επίπεδο Πρεσβειών, αυτή τη φορά για την προβολή του ελληνικού πολιτισμού ανά την υφήλιο. Ας μην επιτρέψουμε να αλλοιωθεί η εθνική μας ταυτότητα. Ας τονίσουμε τη γλώσσα μας δίνοντας προτεραιότητα στα ελληνικά στοιχεία, κάθε τι το παραδοσιακά ελληνικό, όπως οι παραδόσεις, τα ήθη και τα έθιμα

μας οφείλουν να τονισθούν και να διατηρηθούν.

Οι εσωτερικές υποθέσεις του Κράτους μας σε καμιά περίπτωση δεν θα μπορούσαν να μας αφήσουν ασυγκίνητους. Ζούμε σε μια περίοδο, όπου περιοχές της Πατρίδας μας αντιμετωπίζουν οξυμμένα προβλήματα, τα οποία οφείλονται, είτε στην υπογεννητικότητα, είτε στην εσωτερική και εξωτερική μετανάστευση, είτε ακόμη σε παντοειδείς ελλείψεις. Κατά τη διάρκεια των συνεδριάσεών μας αναφερθήκαμε ιδιαίτερα στα προβλήματα, που αντιμετωπίζουν η Θράκη και τα νησιά του Αιγαίου. Μεταξύ των προτάσεων για τα προβλήματα της Θράκης συναντούμε τη βούληση για κλείσιμο του τουρκικού προξενείου της Κομοτηνής ή τη μεταφορά του σε άλλη πόλη της βόρειας Ελλάδας και την πρόταση για προσφορά Παιδείας στους Πομάκους και τους Αθίγγανους, ώστε να συνειδητοποιήσουν τη φυλετική τους διαφορά από τους Τούρκους και να μην εξυπηρετούν πλέον τα οργανωμένα επεκτατικά σχέδιά τους. Προτείνεται, επίσης, η αναβάθμιση του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου και η ανάδειξή του σε εκπαιδευτικό φορέα παμβάλκανικής εμβέλειας, ενώ φαντάζουν ως επιτακτικές ανάγκες, η λήψη μέτρων για την καταπολέμηση της ανεργίας καθώς και η εγκατάσταση παλινοστώντων Ελληνοποντίων, ώστε να σταματήσει η πληθυσμιακή συρρίκνωση της περιοχής.

Όσον αφορά στα νησιά του Αιγαίου, πρέπει να εκπονηθούν και να τεθούν σε εφαρμογή αναπτυξιακά προγράμματα, που θα συμβάλουν στην προώθηση και ενίσχυση του Τουρισμού, στην κατασκευή έργων κοινής ωφέλειας, που όχι μόνο θα παίξουν σημαντικό ρόλο στην άνοδο του βιοτικού επιπέδου, αλλά θα δημιουργήσουν επιπλέον θέσεις εργασίας.

Αξιότιμοι κύριοι Υπουργοί, Αρχηγοί Κομμάτων, κύριοι Βουλευτές, θα ήθελα να ευχαριστήσω από καρδιάς όλα τα μέλη της Επιτροπής, που με βοήθησαν στη σύνταξη αυτής της Έκθεσης. Πιθανώς, μέσα από τις προτάσεις μας να φανήκαμε, ότι ζητούμε πολλά, γιατί είμαστε ονειροπόλοι. Παρ' όλα αυτά εμείς αισθανόμαστε σαν άλλοι 300 του Λεωνίδα και ελπίζουμε, πως εκφράζουμε τις απόψεις του συνόλου των νέων της ηλικίας μας, πρόθυμοι και έτοιμοι να στηρίξουμε κάθε δυνατή προσπάθεια ανάπτυξης, αναβάθμισης και ασφάλειας της Χώρας μας. Είμαστε η πλειοψηφία των νέων Ελλήνων, που φιλοδοξούμε να βλέπουμε τη σημαία μας να κυματίζει ελεύθερα και υπερήφανα...

(Χειροκροτήματα)

... ελεύθερα και υπερήφανα σε κάθε σπιθαμή της ελληνικής γης και όχι να καίγεται να βεβηλώνεται ή να κατεβαίνει, όπως μπορεί να συμβαίνει από μειοψηφίες νέων, που κακοχαρκτηρίζουν το σύνολό μας. Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Θα καλέσω τώρα στο βήμα τον κ. Δημήτριο Μαρμαρά, που εκπροσωπεί την εκλογική περιφέρεια Μεσσηνίας.

Όμως, θα μου επιτρέψετε, να λείψω για 5 λεπτά -στο διάστημα αυτό θα με αναπληρώσει ο Α' Αντιπρόεδρος της Βου-

λής κ. Παναγιώτης Ν. Κρητικός- προκειμένου να υποδεχθώ τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας και τον Πρωθυπουργό, οι οποίοι δεν ήλθαν από την αρχή στη συνεδρίαση, διότι έπρεπε να προπέμψουν τον Πρόεδρο της Αρμενίας, που είχε πραγματοποιήσει επίσημη επίσκεψη στη Χώρα μας.

Ο κ. Δημήτριος Μαρμαράς έχει το λόγο.

(Παρατεταμένα χειροκροτήματα)

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Α' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ Ν. ΚΡΗΤΙΚΟΣ)

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΑΡΜΑΡΑΣ (Νομός Μεσσηνίας - Κλασικό Λύκειο Καλαμάτας): Κύριε Πρόεδρε της Βουλής, κύριοι έφηβοι βουλευτές, μετά τη στρατιωτική νίκη των συμμάχων ενάντια στις δυνάμεις του Άξονα, κατά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο, ένα νέο οικονομικό αναπτυξιακό μοντέλο έκανε την εμφάνισή του. Πρόκειται για την Οικονομία, που βασίζεται στην τεχνολογική πρόοδο και στην εκβιομηχάνιση των μέσων παραγωγής.

Κύρια χαρακτηριστικά της είναι η υπερκατανάλωση των υλικών αγαθών, η οποία σχετίζεται με την παρουσιαζόμενη υπερπαραγωγή, τη συνεχώς αυξανόμενη συγκέντρωση του εργατικού πληθυσμού στις μεγάλες πόλεις, την αλόγιστη επιδίωξη του κέρδους από όλους, χωρίς κανέναν ηθικό ενδοιασμό.

Ο άνθρωπος έχει μετατραπεί στο λεγόμενο homo economicus, δηλαδή, σε ένα ον, που πρωταρχικό ρόλο στη ζωή του παίζει το χρήμα. Γι' αυτό, άλλωστε, δεν καταναλώνει αυτά που παράγει, και δεν παράγει αυτά που καταναλώνει. Πέρα απ' αυτά, η νέα μορφή οικονομίας επιφέρει σημαντική ζημία στο περιβάλλον, που δίκαια θεωρείται ένα με την ίδια την ύπαρξη της ζωής.

Το περιβάλλον, το οποίο είχε μείνει ανέγγιχτο από τη μαγία της ανθρώπινης επιβουλής απέναντι στη φύση για ένα διάστημα πολλών αιώνων, κινδυνεύει να χάσει τη ζωικότητά του μέσα σε μερικές δεκαετίες, όπου η βιομηχανική οικονομία είναι καθεστώς.

Βέβαια, η οικολογική καταστροφή είναι ευθεία και αναπότρεπτη συνάρτηση της αδιάκοπης αύξησης της παγκόσμιας παραγωγής, που καθίσταται δυνατή με την αλματώδη ανάπτυξη της παραγωγικής τεχνικής και με την τεχνολογική ανάπτυξη, που είναι έννοια τόσο στενά συνυφασμένη με την οικονομική επέκταση, ώστε οι πολιτικές, που απαιτούν οικονομική πρόοδο, αντανακλώνται στις συγκεκριμένες μορφές τεχνολογίας, με τη βοήθεια της οποίας επιτυγχάνονται.

Το περιβάλλον κινδυνεύει. Αυτό είναι δεδομένο. Είναι, όμως, στα χέρια όλων μας και πρέπει να θεωρείται χρέος μας να το σώσουμε. Τα ραδιενεργά ισότοπα απειλούν το οικολογικό σύστημα, όταν χρησιμοποιούνται σε πυρηνικές δοκιμές. Η αύξηση των υπερϊόντων ακτίνων, που οφείλεται στην καταστροφή του όζοντος, απειλεί σοβαρά την ίδια τη σταθερότητα του συστήματος.

Επίσης, πρέπει να τονισθεί η επιδίωξη του κέρδους από επι-

τηδείους, οι οποίοι, καταδυναστεύοντας το περιβάλλον, καρπύονται προς ατομικό τους συμφέρον τα οφέλη που προκύπτουν. Γι' αυτήν την αποθαρρυντική κατάσταση, ευθύνες καταλογίζονται, τόσο στο Κράτος, το οποίο καθυστερεί να λάβει νομοθετικά μέτρα, όσο και στους επιστήμονες, οι οποίοι παρουσιάζονται ανίκανοι να διαγνώσουν και να αντιδράσουν στην καθοδική πορεία του περιβαλλοντικού συστήματος.

Έτσι κινδυνεύουν με αφανισμό σπάνια είδη του ζωικού και φυτικού κόσμου, που σταδιακά ελαττώνονται, ώστε να εκλείψουν παντελώς.

Οι λύσεις που πρέπει να δώσουμε, επιβάλλεται να είναι δυναμικές. Όπου μπορούμε, να διαμορφώσουμε ένα υγιές περιβάλλον, διαμορφώνουμε. Όπου υπάρχει ανάγκη, αναμορφώνουμε. Όπου υπάρχει αχρηστία ή μη κατανόηση, περιφρονούμε. Όπου κρύβεται φαυλότητα, την υπερνικάμε.

Οι προτάσεις, που θέτουμε, είναι οι εξής:

Στράτευση επιστήμης και τεχνολογίας για την προστασία του περιβάλλοντος, όσο γίνεται πιο άμεσα, διότι τα περιθώρια έχουν στενέψει.

Οικονομική και ειδικότερα βιομηχανική ανάπτυξη, με σεβασμό προς το περιβάλλον και ελαχιστοποίηση των φθορών που προκαλεί σ' αυτό.

Σύσταση Παγκόσμιας Οικολογικής Τράπεζας, διότι η ρύπανση του περιβάλλοντος δεν περιορίζεται στα στενά όρια μιας χώρας, αλλά εξαπλώνεται σε διεθνές επίπεδο. Η τράπεζα αυτή θα λειτουργεί με καταβολή οικολογικού φόρου και στις αρμοδιότητές της θα υπάγεται η ανεύρεση ήπιων πηγών ενέργειας, ο εκσυγχρονισμός των εργοστασίων, καθώς και ο εντοπισμός των κοιτίδων ρύπανσης και η καταπολέμησή τους.

Κανείς δεν αμφισβητεί, ότι η εθνική μας οικονομία βρίσκεται σε οριακό σημείο. Πρόσκαιρα το 1992 με την είσοδό μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση πίστεψε ο Ελληνικός Λαός, ότι η κατάσταση θα βελτιωθεί. Η καθυστέρηση της ελληνικής οικονομίας, όμως, σε σύγκριση με τις οικονομίες των υπόλοιπων Κρατών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, είναι σημαντική και βρίσκει τα αίτιά της στην κακή διαχείριση του δημοσίου χρήματος, στα δευτερεύουσας σημασίας έργα, στη φοροδιαφυγή, στο δημόσιο χρέος, στον υπερκαταναλωτισμό, στον πληθωρισμό. Η Ελλάδα είναι πολύ μικρή χώρα για να δέχεται η οικονομία της τέτοιου είδους χτυπήματα. Είναι, όμως, συγχρόνως πολύ μεγάλη, για να μπορέσει να ορθοποδήσει, να αναστηλωθεί, μέσα στα συντρίμια του σήμερα και να χτίσει ένα ευοίωνο αύριο. Πρέπει να αντιπαρατάξουμε στις αναπτυσσόμενες οικονομίες άλλων χωρών τον πλούσιο πολιτισμό μας, την ανεξάντλητη παράδοσή μας και συνάμα ένα καλοοργανωμένο Κράτος. Ο Λαός κρίνεται πλέον επιτακτικό να πάψει να κινείται γύρω από πολιτικές σκοπιμότητες και ενωμένος να δουλέψει για μία οικονομία με γερές βάσεις, που θα βοηθήσει το Έθνος μας στην προσπάθεια ανασυγκρότησής του. Σήμερα η Ελλάδα αδυνατεί να εκμεταλλευτεί τις, ελάχιστες έστω, πρώτες ύλες που υπάρχουν. Συγχρό-

ως, η τεχνολογική της υποδομή είναι εξαρτημένη. Ο πρωτογενής και ο δευτερογενής τομέας της παραγωγής έχουν σημαντικότερα προβλήματα, κυρίως λόγω έλλειψης της μέριμνας του κρατικού μηχανισμού, ενώ παράλληλα η βιομηχανική ανάπτυξη απουσιάζει.

Για την εξυγίανση της εθνικής οικονομίας προτείνουμε:

Υιοθέτηση του οικονομικού και βιομηχανικού μηχανισμού αναπτυσσόμενων οικονομικά κρατών, αλλά πάντα με μέτρο και σύμφωνα με τις ανάγκες, τις ιδιομορφίες και τις απαιτήσεις της ελληνικής κοινωνίας.

Άρτια εκμετάλλευση των πλουτοπαραγωγικών πηγών της Χώρας μας (Γεωργία, Κτηνοτροφία, Αλιεία, Εμπόριο και Ναυτιλία).

Νομοθετικές ρυθμίσεις, που θα ωφελούν την οικονομική ανάπτυξη, όπως, κυρίως, την πάταξη της φοροδιαφυγής, χωρίς να παρατηρούνται, τυχόν, αυθαίρετες εξαιρέσεις για ορισμένους προνομιούχους.

Γενικό μέτρο για την οικονομική, αλλά και καθολική ανάπτυξη της Χώρας.

Θέσπιση καταλλήλων, προσεκτικά μελετημένων και επιστημονικά εμπειριστατωμένων, νομικών ρυθμίσεων, που θα εφαρμόζονται για όλους ανεξαιρέτως και θα προβλέπουν αυστηρές ποινές για τους παραβάτες.

Εφόσον, λοιπόν, εξασφαλιστεί η διαφανής διαχείριση των δημοσίων οικονομικών από το Κράτος και προωθηθεί η αποκρατικοποίηση ορισμένων δημοσίων επιχειρήσεων, τότε θα έχουμε κάνει ένα σημαντικό βήμα προς την οικονομική εξέλιξη.

Ένα από τα φαινόμενα κοινωνικής παθογένειας, που πλήττει την αδύναμη να αντιδράσει κοινωνία μας, είναι αυτό της φοροδιαφυγής. Εύλογα, όμως, διερωτάται κανείς, πόσο δίκαιο είναι να φορολογούνται οι συνταξιούχοι, οι μικρομεσαίοι και οι αγρότες με τα ίδια Κριτήρια, που φορολογούνται οι διαχειριστές του Κεφαλαίου. Πόσο δίκαιο είναι οι κοινωνικά υψηλά ιστάμενοι να απαλλάσσονται από πλείστα φορολογικά μέτρα.

Αν θέλουμε, λοιπόν, να εντάξουμε τη φοροδιαφυγή στα αρνητικά μίας κοινωνίας, θα πρέπει να εφαρμόσουμε ένα δικαιότερο φορολογικό σύστημα, θα πρέπει να γίνεται πιο αυστηρός ο έλεγχος των οικονομικών υπαλλήλων, αλλά και των επαγγελματιών, που δεν καταθέτουν ειλικρινείς δηλώσεις. Θα πρέπει να είναι πιο υψηλή η φορολόγηση των εύρωστων τάξεων.

Ελπίζω, ότι η φωνή των εφήβων, επιτέλους θα εισακουστεί, ιδιαίτερα στον τομέα της οικονομίας, ο οποίος αποτελεί τη συνολική εικόνα, που παρουσιάζει ένα Κράτος. Ευχαριστώ.

(Χειροροφήματα)

(Στο σημείο αυτό και ώρα 11.03 εισέρχονται στην Αίθουσα ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας **ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΠΟΥΛΟΣ** και ο Πρόεδρος της Κυβερνήσεως **ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΗΜΙΤΗΣ**, συνοδευόμενοι από τον κ. Πρόεδρο της Βουλής.

(Όρθιοι οι “έφηβοι βουλευτές” χειροκροτούν ζωηρά και παρατεταμένα)

(Την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Πρόεδρος της Βουλής κ. ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Το λόγο έχει ο κ. Δημήτριος Δημητριάδης. Εκπροσωπεί τον ακριτικό Νομό Ροδόπης.

(Χειροκροτήματα)

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ (Νομός Ροδόπης - Λύκειο, Σατών): Κύριε Πρόεδρε της Δημοκρατίας, κύριε Πρωθυπουργέ, κύριε Πρόεδρε της Βουλής, κύριε Αντιπρόεδρε, κύριοι Υπουργοί, κυρίες και κύριοι, αγαπητοί βουλευτές και “έφηβοι βουλευτές”, καλημέρα σας.

Αρχικά θα ήθελα να ευχαριστήσω εκ μέρους όλων των “έφηβων βουλευτών” της Επιτροπής μου, όλους αυτούς που συνεργάστηκαν για το Πρόγραμμα “Βουλή των Εφήβων”.

Πιστεύω, πως εμείς οι έφηβοι πρέπει να συμμετέχουμε στα κοινά και να έχουμε τη δυνατότητα να εκφράζουμε τη γνώμη μας για θέματα κοινωνικά, πολιτικά, εθνικά, οικονομικά, και να προτείνουμε κάποιες λύσεις.

Έτσι, η Επιτροπή μας των Κοινωνικών Υποθέσεων ασχολήθηκε με θεματικές προτάσεις, όπως ο ρατσισμός, που είναι ένα από τα σοβαρότερα προβλήματα της ελληνικής κοινωνίας. Ο ρατσισμός διακρίνεται σε κοινωνικό, φυλετικό, θρησκευτικό, εθνικό, πολιτικό, πολιτισμικό ακόμα και ταξικό.

Τα θύματα του ρατσισμού είναι συνήθως οι μειονότητες κάθε είδους, όπως τα άτομα με ειδικές ανάγκες, οι πρόσφυγες, οι λαθρομετανάστες, κυρίως οι Αλβανοί, οι φορείς του AIDS, οι ναρκομανείς, οι πρώην φυλακισμένοι.

Άλλη θεματική πρόταση αφορά τις διαπροσωπικές σχέσεις, την οικογένεια, όπου υπάρχει μεγάλος προβληματισμός για το επίπεδο και την ποιότητά της.

Τους νέους τους φοβίζει το μέλλον. Πιστεύουν, πως ζουν σε μια κοινωνία επικίνδυνη, χωρίς αξίες και ιδανικά. Κατηγορούν την πολιτική ηγεσία για αμοραλισμό, καταχρήσεις και αυθαιρεσίες.

Η επόμενη θεματική πρόταση αφορά την εργασία, τον επαγγελματικό προσανατολισμό, την ανεργία. Τους νέους και τις νέες απασχολούν πολύ η μελλοντική επαγγελματική τους σταδιοδρομία. Αντιμετωπίζουν με δέος το ενδεχόμενο της ανεργίας, γεγονός που από τώρα τους γεμίζει με φόβο και άγχη.

Η Πολιτεία και το εκπαιδευτικό σύστημα θα πρέπει να ετοιμάζουν τους νέους, για να ανταποκριθούν στην πρόκληση των νέων τεχνολογιών. Το Κράτος δεν έχει οικονομική και αναπτυξιακή πολιτική. Παρατηρείται έλλειψη αξιοκρατικών κριτηρίων. Στους διαγωνισμούς υπάρχει “ρουσφέτι”.

Η βία, η εγκληματικότητα, το AIDS, τα ναρκωτικά, ο φανατισμός, είναι η επόμενη θεματική πρόταση. Εκείνο, το οποίο απασχολεί τους νέους σε μεγάλο βαθμό, είναι η διάδοση των ναρκωτικών στα σχολεία. Η βία και η εγκληματικότητα, γενικά, τους προκαλούν ποιοτική και κοινωνική αστάθεια, όπως

και ο πολιτικός και ιδεολογικός φανατισμός, η πτώση των αξιών, η έλλειψη αγωγής από το σχολείο και την οικογένεια. Το AIDS οι νέοι και οι νέες το αντιμετωπίζουν με δέος. Το θεωρούν μάστιγα της εποχής.

Η επόμενη θεματική πρόταση αφορά την υγεία, τα νοσοκομεία, την κοινωνική πρόνοια, τους αστέγους, την πορνεία, τις εκτροπές. Εκείνο, που επαναλαμβάνεται σαν παρατήρηση των νέων, είναι η κακή κατάσταση των νοσοκομείων.

Οι άστεγοι κατακλύζουν τις πόλεις, ενώ η κατάστασή τους είναι τραγική. Η Πολιτεία αδρανεί. Η πορνεία αντιμετωπίζεται σαν δυσάρεστο κοινωνικό φαινόμενο. Η Ελλάδα είναι διεθνές κέντρο σωματεμπορίας ανηλίκων. Γίνεται εμπόριο βρεφών. Τονίζεται η έλλειψη προσωπικού στα νοσοκομεία. Οι γιατροί να αμείβονται καλά, για να μπορούν να προσφέρουν.

Η επόμενη θεματική ενότητα αναφέρεται στην ισότητα των φύλων. Διαπιστώνεται η άνιση αντιμετώπιση των γυναικών. Η γυναίκα πρέπει να συμμετέχει στα κοινά και να διεκδικεί δυναμικά τα δικαιώματά της.

Η ζωοφιλία και τα αδέσποτα σκυλιά είναι άλλη μια πρόταση, που προκαλεί εντύπωση, και υπάρχει συχνή αναφορά στην κακοποίηση των ζώων. Ζητείται από την Πολιτεία να πάρει μέτρα.

Τελικά, εκείνο που κάνει μεγάλη εντύπωση, είναι ότι οι νέοι και οι νέες διακρίνουν παντού την έλλειψη της Πολιτείας. Το Κράτος θεωρείται υπεύθυνο για την ύπαρξη και την ένταση των προβλημάτων.

Ευθύνες επίσης καταλογίζονται στα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης. Στους ενήλικες καταλογίζουν άγνοια, ή έλλειψη ενδιαφέροντος, για τα προβλήματα των νέων.

Για όλες τις προαναφερόμενες προτάσεις θα ασχοληθούν πιο συγκεκριμένα ομιλήτριες της τέταρτης Επιτροπής.

Εγώ, προσωπικά, κύριοι βουλευτές και “έφηβοι βουλευτές”, θα ήθελα να μιλήσω για ένα πολύ σημαντικό θέμα: Την προσφυγιά. Συγκεκριμένα για τους Πόντιους πρόσφυγες από τη Σοβιετική Δημοκρατία.

Γνωρίζουμε όλοι μας, ότι η προσφυγιά σήμερα δεν είναι σπάνιο γεγονός. Αντίθετα είναι ένα γεγονός, για το οποίο ακούμε καθημερινά στις ειδήσεις, βλέποντας μάλιστα πολλές φορές τις τραγικές εικόνες, που τις συνοδεύουν.

Παρακολουθώντας τα γεγονότα αυτά από την ασφάλεια του σπιτιού μας είναι δύσκολο να καταλάβουμε το βάθος του προβλήματος, που για πολλούς φαντάζει μακρινό και αδιάφορο.

Είμαι ένας από αυτούς, που έζησαν την προσφυγιά και τη μετανάστευση, όταν πριν από τρία χρόνια η οικογενειά μου αναγκάστηκε να μεταναστεύσει στην Ελλάδα, για να προστεθεί στο πλήθος των παλινοστούτων Ελλήνων, που έφθναν από πολλές περιοχές της πρώην Σοβιετικής Ένωσης.

Γύρω στα 1920 έφθασαν στον ελλαδικό χώρο οι πρώτοι Πόντιοι πρόσφυγες. Η μετανάστευση ήταν πολύ δύσκολη. Πίνακα και πόνοι, προβλήματα αξεπέραστα. Χρειάστηκε χρόνος για να

ξεπεραστούν τα προβλήματα και να γιατρευθούν οι πληγές. Και ξεπεράστηκαν. Πέρασε πολύς καιρός από τότε. Φθάσαμε στη δεκαετία του 1990. Πρόσφυγες Έλληνες Πόντιοι, απόγονοι όσων είχαν καταφύγει στον Πόντο μερικές δεκαετίες πριν, κτυπούν ξανά την πόρτα της Ελλάδας, διωγμένοι από τις πατρίδες τους.

Για μένα και για τα άλλα παιδιά της ηλικίας μου η Ελλάδα ήταν ένας παράδεισος, ένα όνειρο. Φανταζόμασταν κάτι όμορφο, κάτι που δεν περιγράφεται. Ήμασταν γεννημένοι εκεί, με την αγάπη για την Ελλάδα. Ξέραμε, πως θα αντιμετωπίζαμε πολλά προβλήματα, όμως, δεν φανταζόμασταν να βρούμε, στο βαθμό που βρήκαμε, την κοροϊδία, τη διάκριση, το ρατσισμό.

Από τα κυριότερα προβλήματα των Πόντιων ήταν η γλώσσα. Οι άνθρωποι δεν ήξεραν τη γλώσσα και ήταν δύσκολο να βγουν στην κοινωνία. Τα άλλα προβλήματα, που αφορούν το ρατσισμό, είναι τα δυσκολότερα. Αν οι Πόντιοι του '22 ήταν για πολλούς ντόπιους οι "τουρκόσποροι", οι πρόσφυγες Πόντιοι ή "Ρωσοπόντιοι", όπως συχνά υποτιμητικά τους αποκαλούν, είναι άνθρωποι υποβαθμισμένοι, κατώτεροι, εύκολη λεία για εκμετάλλευση, αλλά και αυτοί που ήρθαν για να αρπάξουν τις δουλειές των ντόπιων Ελλήνων. Υπάρχουν και δυσάρεστες περιπτώσεις, που μπορούν μέχρι ένα σημείο να δικαιολογηθούν το φόβο απέναντί τους.

Τελειώνοντας ήθελα να σας πω: Σκεφθείτε την προσφορά των Ποντίων στον Ελληνικό Πολιτισμό. Σκεφθείτε, σε ποια σημεία έχουν φθάσει την Ελλάδα οι Έλληνες του Πόντου. Για άλλη μια φορά βρέθηκαν στο "μάτι του κυκλώνα" και αγωνίζονται να επιβιώσουν. Ας προσπαθήσουμε να καταλάβουμε ο ένας τον άλλον. Σήμερα με τους γνωστούς κινδύνους γύρω μας έχουμε ανάγκη από ενότητα. Ενωμένους είναι δύσκολο να μας νικήσουν. Οι πρόσφυγες δεν φέρνουν μαζί τους τις αποσκευές μόνο. Φέρνουν το μυαλό και την καρδιά. Ας μην το ξεχνάμε αυτό. Άλλωστε μας το θυμίζει και η Ιστορία. (Όρθιοι όλοι οι έφηβοι χειροκροτούν ζωηρά και παρατεταμένα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Το λόγο έχει ο κ. Φίλιππος Ζουρνατζής, που εκπροσωπεί το Νομό Σερρών.

ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΖΟΥΡΝΑΤΖΗΣ (Νομός Σερρών- Λύκειο Αλιστράτης): Κύριε Πρόεδρε της Δημοκρατίας, κύριε Πρωθυπουργέ, κύριε Πρόεδρε της Βουλής, κύριοι Υπουργοί, κύριοι Αρχηγοί των Κομμάτων, κύριε Πρόεδρε της Επιτροπής του Εκπαιδευτικού Προγράμματος "Βουλή των Εφήβων", θέλω να αναφερθώ σε θέματα, με τα οποία ασχολήθηκε η πέμπτη Επιτροπή.

Η δική μας 50μελής Επιτροπή έχει προτείνει για το Σωφρονιστικό Σύστημα τα εξής: Όχι άδειες στους φυλακισμένους, αλλά εκδρομές με συνοδεία. Καλύτερες αποδοχές των αστυνομικών οργάνων, ούτως ώστε να είναι ανεξάρτητοι και να μην επιδιώκουν το "ρουσφέτι". Κυριαρχεί ακόμη η ανθρωπινή μετα-

χείριση των κρατουμένων, δηλαδή κυριαρχεί η ομάδα, που βλέπει τον κρατούμενο ως άνθρωπο, που είναι σε θέση να παράγει και αυτός έργο και να προσφέρει στην κοινωνία.

Στο χώρο της Διοίκησης και της αλλαγής των θεσμών, η πολιτική χαρακτηρίστηκε "γεφύρι της Αρτας". Κάθε Κυβέρνηση διαλύει την πολιτική της προηγούμενης. Σε τελευταία ανάλυση υπάρχει μια συνέχεια μεταξύ δύο διαδοχικών Κυβερνήσεων. Διαπιστώνουμε μια πληθώρα νόμων, που χαρακτηρίζονται πρόχειροι και ξεπερασμένοι.

Μια τελευταία παρατήρηση, που πολλοί νέοι επισημαίνουν είναι η αδιαφορία και αποξένωσή μας από την πολιτική.

Έπειτα από αυτές τις διαπιστώσεις και παρατηρήσεις προτείνουμε:

Να μην αυξηθεί η αρμοδιότητα του Προέδρου της Δημοκρατίας, όπως πολλοί θέλαμε, αρμοδιότητες του τύπου να μπορεί να διαλύει τη Βουλή. Πιστεύω, ότι αυτές είναι αντιδημοκρατικές και συγκεντρωτικές. Να δημιουργηθούν πανεθνικά συμβούλια για θέματα Διπλωματίας, εσωτερικών και εξωτερικών υποθέσεων. Αυτό θα βοηθήσει στη μεγαλύτερη συνοχή σε κρίσιμα για τη Χώρα μας θέματα.

Όσο για την πρόταση, "ψήφο στα 16", πιστεύω, πως είναι νωρίς, μια και δεν είναι όλοι υπεύθυνοι και αρκετά ώριμοι. Δεν έχει ολοκληρωθεί η μόρφωσή τους, ούτως ώστε να έχουν αναπτύξει, ολοκληρωμένη πολιτική συνείδηση.

Όλοι ξέρουμε, ότι στις διάφορες συνεδριάσεις, και πολύ περισσότερο στην ψήφιση νόμων, είναι επιτακτική ανάγκη η παρουσία όλων των βουλευτών. Γι' αυτόν το λόγο οι "έφηβοι βουλευτές" πρότειναν τη θέσπιση Απουσιολογίου στη Βουλή.

Το έργο των βουλευτών είναι σεβαστό, γι' αυτό η προσωπικότητα και η θέση τους επιβάλλει κάποια ιδιαίτερη αντιμετώπιση στη διάρκεια της θητείας τους. Επομένως, δεν θα ήταν εύστοχο να καταργηθεί η βουλευτική Ασυλία.

Ερχόμαστε στο θέμα της άμεσης Δημοκρατίας. Εδώ τον πρώτο λόγο διαδραματίζει όχι το Κοινοβούλιο, αλλά ο Λαός άμεσα. Τον πρώτο λόγο τον έχει ο Λαός, που με συχνά δημοψηφίσματά του καλείται να αντικαταστήσει την αποκλειστική ψηφοφορία των βουλευτών.

Όσο για την αποκέντρωση προτάθηκαν τα παρακάτω: Μεταφορά Υπουργείων και Οργανισμών από την Πρωτεύουσα σε μικρές επαρχιακές πόλεις. Αυτό θα έχει αποτέλεσμα τη μετατόπιση του κέντρου βάρους των αποφάσεων από το κέντρο στην περιφέρεια. Η πρόταση αυτή είναι άμεσα υλοποιήσιμη και μπορεί να αρχίσει με την απομάκρυνση του Υπουργείου Γεωργίας στη Θεσσαλία, του Οργανισμού Καπνού στην ανατολική Μακεδονία, στην Ξάνθη ή στο Αγρίνιο, του Οργανισμού Βαμβακιού, εκεί που υπάρχει βαμβάκι κ.λπ..

Πολιτισμική αποκέντρωση: Δημιουργία περισσότερων ΔΗΠΕΘΕ σε περιφερειακές πόλεις. Ενίσχυση και ανάδειξη των περιφερειακών φεστιβάλ, όπως της Λάρισας και της Δράμας.

Οι παραπάνω προτάσεις έχουν στόχο την αξιοποίηση του ελεύθερου χρόνου των νέων εποικοδομητικά.

Τέλος, κάτι που μας δυσαρέστησε, ήταν το θέμα των έξι Επιτροπών, επειδή δεν γνωρίζουμε ακόμη τον τρόπο επιλογής μας. Υπάρχουν έφηβοι, που καλούνται να εισηγηθούν σε Επιτροπές, που δεν είχαν επιλέξει. Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Το λόγο έχει ο κ. Γεώργιος Μελισσάρης, που εκπροσωπεί το Νομό Χανίων.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΜΕΛΙΣΣΑΡΗΣ (Νομός Χανίων-4ο Γενικό Λύκειο Χανίων): Κύριε Πρόεδρε της Βουλής, κύριε Πρόεδρε της Επιτροπής του Εκπαιδευτικού Προγράμματος “Βουλή των Εφήβων”, κυρίες και κύριοι, αγαπητοί συνάδελφοι, κατ’αρχάς να σας απευθύνω τις ευχαριστίες μου και των συμμαθητών μου για τη δυνατότητα, που μας δώσατε να είμαστε σήμερα εδώ, στο χώρο αυτόν, που προσβλέπουν όλες οι δημοκρατικές συνειδήσεις των Ελλήνων.

Να σας ευχαριστήσουμε, επίσης, και να σας δηλώσουμε, ότι είμαστε ικανοποιημένοι, γιατί μας θεωρείτε ικανούς να έχουμε άποψη και να την εκφράζουμε σε θέματα όχι μόνο της άμεσα προσωπικής μας ζωής, αλλά και ευρύτερου και γενικότερου ενδιαφέροντος, όπως είναι τα θέματα της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παραγωγής και Εμπορίου, της οποίας έχω την τιμή να είμαι Εισηγητής.

Δεν έχουμε αυταπάτες για το ότι συζητήσαμε και συζητούμε, προτείναμε και θα προτείνουμε να γίνουν νόμοι του Κράτους. Θέλουμε, όμως, να πιστεύουμε, ότι αυτά θα τα λάβετε εσείς υπόψη σας, εσείς που νομοθετείτε.

Κύριε Πρόεδρε, η ανάπτυξη είναι το ζητούμενο για κάθε Χώρα του κόσμου και κυρίως για μας, που είμαστε μέλος μιας Ένωσης, της Ευρωπαϊκής, με εταίρους μεγαθήρια της οικονομίας. Γι’αυτό, πρέπει να αντιμετωπίσουμε τις προκλήσεις με ιδιαίτερη προσοχή και δημοκρατικότητα, ώστε να μη μείνουμε στη δεύτερη ταχύτητα.

Τα θέματα που συζητήθηκαν από την Επιτροπή μας είναι τα παρακάτω:

Τουρισμός. Είναι ένα σημαντικό κεφάλαιο της Χώρας μας, όπως όλοι ξέρουμε, οικονομικό μέγεθος με τεράστια σημασία. Διαπιστώνεται σήμερα, όμως, μείωση του τουριστικού ρεύματος, γεγονός που οφείλεται στη μη κατάλληλη υποδομή, στην έλλειψη τουριστικής παιδείας και στη μη κατάλληλη προβολή από το Κράτος.

Για την υπέρβαση των προβλημάτων προτείνεται αρχικά σύσταση Εθνικού Συμβουλίου για θέματα Τουρισμού, πράγμα το οποίο νομίζω, ότι έχει γίνει πραγματικότητα από την υπάρχουσα Κυβέρνηση.

Δεύτερον, καλύτερη οργάνωση στον τομέα των Συγκοινωνιών.

Τρίτον, διαρκή επιμόρφωση των ατόμων που βρίσκονται σε άμεση σχέση με τους τουρίστες και

Τέταρτον, μέριμνα και άμεσα μέτρα του Κράτους στο θέμα των εξωτερικών προκλήσεων, απ’όπου και εάν προέρχονται.

Γεωργία: Η Ελλάδα είναι κατ’εξοχήν αγροτική χώρα. Στον όρο “αγροτική” συμπεριλαμβάνουμε τη Γεωργία, την Κτηνοτροφία, την Αλιεία. Διαπιστώνουμε, ότι τα οικονομικά προβλήματα και ο τρόπος ζωής των αγροτών βρίσκονται σε κατάσταση ανασφάλειας και αβεβαιότητας.

Προτείνουμε, λοιπόν, πρώτον, οικονομική ενίσχυση με δάνεια και επιδοτήσεις. Δεύτερον, σωστή κατανομή της ελληνικής γης και ανάλογη, όμως, καλλιέργεια. Τρίτον, κίνητρα στους νέους αγρότες για να μένουν στον τόπο τους. Τέλος, απεμπλοκή από τους μεσάζοντες και συσπείρωση του αγροτικού κόσμου σε Συνεταιρισμούς.

Ας συγκεντρώσουμε τώρα το ενδιαφέρον μας στη Βιομηχανία, η οποία έχει συσσωρευτεί στο λεκανοπέδιο της Αττικής, με αποτέλεσμα την επιβάρυνση του περιβάλλοντος και, λόγω και της συσσώρευσης των εργατών σ’ αυτό, την υποβάθμιση της περιοχής.

Προτείνεται, λοιπόν, αποκέντρωση της Βιομηχανίας ισομερώς και σε άλλες περιοχές της Ελλάδας, χωρίς, βέβαια, να δημιουργηθούν νέες υποβαθμισμένες περιοχές.

Ναυτιλία: Η Ναυτιλία αποτελεί σημαντικό όφελος για την εθνική οικονομία. Διαπιστώνεται, όμως, ότι η παγκόσμια κρίση στη Ναυτιλία επηρεάζει και τη δική μας.

Προτείνεται, λοιπόν, η συνεργασία του Υπουργείου Εμπορικής Ναυτιλίας και των εφοπλιστικών ενώσεων, για να βρεθεί η χρυσή τομή αφ’ενός και οικονομικά κίνητρα στους Έλληνες ναυτιλομένους αφ’ετέρου.

Το πέμπτο θέμα της Επιτροπής μας ήταν Ενέργεια και Τεχνολογία. Οι πηγές ενέργειας και η ανάπτυξη της τεχνολογίας στην Ελλάδα, μπορώ να πω, ότι βρίσκεται σε νηπιακή ηλικία. Προτείνουμε εφαρμογή της τεχνολογίας σε όλους τους τομείς της ζωής και ανάπτυξης αυτής, ώστε να είναι ικανή να γίνει η εξαγωγή της στο εξωτερικό.

Τέλος, η Επιτροπή μας ασχολήθηκε με τις ακριτικές περιοχές. Όσον αφορά, λοιπόν, την υπόθεση των ακριτικών περιοχών της Χώρας μας, διαπιστώνεται, ότι αυτές μειονεκτούν έναντι των άλλων περιοχών. Οι ακριτικές περιοχές έχουν ανάγκη μεγαλύτερης ασφάλειας, λόγω των προκλήσεων των γειτονικών χωρών, και περισσότερο των εξ Ανατολών.

Προτείνεται, η θωράκιση των ακριτικών περιοχών να μη γίνεται μόνο με τα όπλα, αλλά με την ανάπτυξη των περιοχών αυτών. Η ανάπτυξη αυτή επιτυγχάνεται με την καλύτερευση των μέσων επικοινωνίας, την αξιοποίηση του Τουρισμού και την προμήθεια των αγροτών με σύγχρονα τεχνολογικά μέσα.

Προσπάθησα σε αδρές γραμμές, όσο μου επιτρέπει η γλεψύδρα, να δώσω μια εικόνα του θέματος, με το οποίο ασχολήθηκε η Επιτροπή μας. Θέλω, όμως, να σας πω, ότι στα Πρακτικά των εργασιών της υπάρχουν στοιχεία πολλά και τεκμηριωμένα, που θα είναι χρήσιμα για πολλούς, τους βουλευτές,

την Κυβέρνηση, τους φορείς της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Αγαπητοί συνάδελφοι, έφηβοι βουλευτές, πιστεύω, ότι και εσείς νιώθετε ότι και εγώ, ότι δηλαδή έφθασε ο καιρός, που οι μεγάλοι δεν θα αποφασίζουν για μας χωρίς εμάς. Το μήνυμά πρέπει να το μεταφέρουμε στις εσχαιές της Ελλάδας, ώστε κάθε χρόνο η συμμετοχή των συμμαθητών μας στο Πρόγραμμα να είναι μεγαλύτερη.

Κύριοι Πρόεδροι, κύριοι της Επιτροπής Σαμαράκη, ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα στην Αίθουσα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Ακούσαμε τους έξι Εισηγητές, που ανέπτυξαν σε γενικές γραμμές, τι συζητήθηκε και τι προτείνεται από κάθε μία Διαρκή Επιτροπή, από τις έξι ομάδες των πενήντα εφήβων βουλευτών, που αποτελέστω κάθε Επιτροπή.

Οι ομιλητές, που θα ακολουθήσουν, θα καλούνται με αλφαβητική σειρά. Υπενθυμίζω, ότι κάθε ομιλητής δεν είναι απαραίτητο, δεν είναι υποχρεωμένος να αναφερθεί μόνο σε ότι απασχόλησε αυτόν και τους συναδέλφους του στην Επιτροπή, που έλαβε μέρος. Μπορεί να αναφερθεί σε οποιοδήποτε τμήμα του κειμένου των θέσεων και μπορεί και νέες απόψεις, που στο μεταξύ διαμόρφωσε από τη συζήτηση που έγινε ως τώρα, να τις διατυπώσει.

Το λόγο έχει η δεσποινίς Κρυστάλλω Αρμενάκη, που εκπροσωπεί το Νομό Έβρου.

(Χειροκροτήματα στην Αίθουσα)

ΚΡΥΣΤΑΛΛΩ ΑΡΜΕΝΑΚΗ (Νομός Έβρου - 1ο Λύκειο Διδυμοτείχου): Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε της Δημοκρατίας, κύριε Πρωθυπουργέ, κύριοι Υπουργοί, κύριοι Βουλευτές, αρχικά νιώθω έντονη την ανάγκη να σας ευχαριστήσω, διότι είναι η πρώτη και μοναδική φορά, κατά την οποία δίνεται η ευκαιρία σ' εμάς τους νέους αυτής της Χώρας, να αποδείξουμε, ότι αξίζουμε την προσοχή σας και ότι θα αξιοποιήσουμε κατάλληλα κάθε δυνατή ευκαιρία, όπως η συγκεκριμένη, για να επιφέρουμε τα επιθυμητά αποτελέσματα, που θα μας οδηγήσουν μακριά από το σημερινό αδιέξοδο, στην πρόοδο και την ευημερία του Κράτους.

Ιδιαίτερα νιώθω την ανάγκη να ευχαριστήσω τον κ. Κακλαμάνη, που μου επέτρεψε να μιλήσω, αν και δεν είχα κληρωθεί.

Ερχόμενη από το Διδυμότειχο...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Οι συνάδελφοί σας το απεφάσισαν αυτό.

ΚΡΥΣΤΑΛΛΩ ΑΡΜΕΝΑΚΗ (Νομός Έβρου - 1ο Λύκειο Διδυμοτείχου): Ευχαριστώ εσάς ιδιαίτερα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Θα θεωρηθεί, ότι κάνω κάποιο "ρουσφέτι"!

(Γέλωτες στην Αίθουσα)

ΚΡΥΣΤΑΛΛΩ ΑΡΜΕΝΑΚΗ (Νομός Έβρου - 1ο Λύκειο Διδυμοτείχου): Ερχόμενη από το Διδυμότειχο και οδεύοντας

προς την Αλεξανδρούπολη, έριξα μια ματιά στ' αριστερά μου, απέναντι από τον ποταμό Έβρο. Κρατώντας την ανάσα μου σφικτά και νιώθοντας έναν πόνο να ξεσκίζει τα σωθικά μου, είδα το χωριό των προγόνων μου απ' όπου ήρθαν πρόσφυγες το 1922. Παραλίγο να μου ξεφύγει ένα δάκρυ, αλλά κρατήθηκα.

Θυμήθηκα, από διηγήσεις, την προγιαγιά, που ήρθε όταν ήταν σχεδόν στην ηλικία μου από την πολυαγαπημένη Ανατολική μας Θράκη και αναστατώθηκα. Έκλαιγε, χύνοντας τα λιγοστά δάκρυα, που της είχαν απομείνει. Και σκεπτόμενη συνάμα την κατάντια του τόπου, απελπίστηκα. Αλλά όχι! Πήρα κουράγιο. Δεν θα κλάψω γιαγιά! Δεν απελπίζομαι ότι και αν γίνει! Ο αγώνας μου, το πρώτο βήμα για την πρόοδο του Έβρου, αλλά και της Χώρας μας!

Γεννήθηκα σ' ένα χωριό, μόλις λίγα χιλιόμετρα από την Τουρκία. Νιώθω την ανασφάλεια να με πιέζει ασφυκτικά. Η πρόσφατη ελληνοτουρκική κρίση με αναστάτωσε. Σκέφτηκα: Άραγε, να προσφυγούν οι πρόσφυγες; Μπορεί κάποια μέρα να ξυπνήσω και να αντικρύσω τουρκικά στρατεύματα, αν φυσικά ξω; Όχι! Δε θα το επιτρέψω, τουλάχιστον όσο περνάει από το χέρι μου! Θα αγωνιστώ, όπως και όλοι οι ακρίτες νέοι, με όλες μου τις δυνάμεις.

Ακούγεται εγκληματικό, αλλά θέλω πολύ να μάθω να χρησιμοποιώ ένα όπλο. Η χρήση του θα μου δημιουργούσε αισθήματα ασφάλειας και προσωπικής άμυνας.

Εδώ και δυο βδομάδες περίπου, οι γυναίκες στο χωριό Καστανιές του Έβρου, το οποίο βρίσκεται απέναντι ακριβώς από την Αδριανούπολη, άρχισαν ένα πρόγραμμα εκμάθησης χρήσης των όπλων, σε συνεργασία με το στρατό της περιοχής.

Πού είναι το Κράτος; Πού είναι η Εθνική Άμυνα, να καμαρώσει;

Συλλογίζομαι από τη μια το τμήμα της Ευρωπαϊκής Τουρκίας, που γνωρίζει ιδιαίτερη άνθηση, με την Πόλη μας να δεσπόζει και τη γειτονική Αδριανούπολη να ξεχειλίζει από το πλήθος των φοιτητών της νέας γενιάς. Από την άλλη, η τραγική ειρωνεία της υπόθεσης: Ο μαραζωμένος Έβρος! Το μοναχικό και ξεριζωμένο έτερον ήμισυ.

Πώς να ευελπιστώ, λοιπόν, για ένα δημιουργικό αύριο;

Γεννηθήκαμε με την απειλή του πολέμου. Μα, παρ' όλα αυτά, ουδείς στρατιώτης, ουδείς Εβρίτης φοβάται τη σύρραξη. Λέμε "ναι" στον αγώνα οποιαδήποτε στιγμή, για την υπεράσπιση της γης μας και -γιατί όχι;- την επανάκτηση της σκλαβωμένης ακόμη Πατρίδας μας! Σε καμιά περίπτωση δεν θέλω, το χόμα που με γέννησε να βεβηλωθεί από τους αλλόθρησκους!

Τι και αν πάω στο στρατό; Τι και αν φορέσω πηλήγιο; Τιμή μου και καμάρι μου! Αφού απαιτούμε ισότητα, να την αποδείξουμε.

(Χειροκροτήματα)

Μερικές φορές έχουν ακουστεί νέοι και νέες να αρνούνται να υπηρετήσουν την Πατρίδα. Απαράδεκτο! Θα προσφέρου-

με, για να μας προσφέρει. Θα την υπηρετήσουμε, για να μας υπηρετήσει. Η Δημοκρατία, που όλοι αναζητούμε, απαιτεί, αλλά και παραχωρεί. Το ίδιο και η Πατρίδα. Οιοσδήποτε δεν στρατεύεται, δεν αποδίδει τιμές στη σημαία, δεν έχει δικαίωμα να αποκαλείται Έλληνα! Τέτρα στις αναβολές και στην εξαγορά της θητείας. Το “αμύνεσθαι περί Πάτρης” στην πράξη και όχι στα λόγια!

Γι’ αυτό: “Ναι” στη στράτευση των γυναικών. “Ναι” στην υπηρέτηση της φιλότατης Πατρίδας μας. “Ναι” στην εξασφάλιση ενός καλύτερα εξοπλισμένου στρατού. “Ναι” στην παράταση της στρατιωτικής θητείας. “Ναι” στην ετήσια δίμηνη υπηρέτηση στο στρατό. “Ναι” για την ειρήνη, για την εξασφάλιση των συνόρων μας, της εδαφικής, αλλά και εναέριας ακεραιότητάς μας.

Καθημερινά, βλέπω το Προξενείο της Κομοτηνής να δρα ασύστολα, χωρίς κανένα περιορισμό. Φανατίζουν ακόμη και τους γύφτους, παραμυθιάζοντάς τους με τη χορήγηση δορυφορικών κεραιών σαν πρόσχημα δήθεν μέριμνας προς το μέρος της γειτονικής χώρας.

(Στο σημείο αυτό χτυπάει το κουδούνι για τη λήξη του χρόνου)

Οι Πομάκοι, οι αυτόχθονες Έλληνες έχουν γίνει έρμιαια του ισλαμικού φανατισμού.

Οι ελιγμοί των Τούρκων πανέξυπνοι! Η δράση της προπογάνδας τους ξεπερνά κάθε όριο. Από το Προξενείο της Κομοτηνής ως την ανώτατη τουρκική Διπλωματία, γίνονται έξοχοι χειρισμοί.

Από την άλλη, οι Έλληνες πολιτικοί αποχαυνομένοι στον αιώνιο ύπνο, που τους καταβάλλει!

(Χειροκροτήματα)

Χανόμαστε! Εμείς δεν καίμε σημαίες, δεν προβαίνουμε σε βανδαλισμούς, δεν προσβάλλουμε την Ελλάδα μας, δεν κατακερματίζουμε το εθνικό μας κύρος! Και εσείς προσφέρετε τα βέλτιστα στους πατριδοκάπηλους; Πού είναι η Δημοκρατία σας, που προαναγγέλλει την ισότητα των πολιτών, μεγάλοι του Έθνους προστάτες;

Και εγώ δεν είμαι πολίτης; Αγωνίζομαι καθημερινά ψάλλοντας τον ύμνο στις δύσκολες στιγμές, έχοντας το ηθικό στο χίλι. Τι ωραία που είναι η Δημοκρατία σας! Ευχαριστούμε, δεν θα πάροουμε!

Προς Θεού, δεν υπονομεύω το αγαθό του Περισλή και των άλλων πολλών, που έχυσαν το αίμα τους για μένα. Δεν είμαι φανατισμένη, μόνο εξοργισμένη και, επί το πλείστον, αγανακτισμένη.

Απαιτώ σαν Ελληνίδα πολίτης την παροχή ασφάλειας. Ποιος μου εγγυάται τη ζωή μου στο αυριανό αβέβαιο μέλλον; Θέλω να ζήσω! Έχω όνειρα και εγώ, όπως όλα τα παιδιά του αθηνοκεντρικού σας Κράτους. Γιατί να είμαι πολίτης δευτέρης κατηγορίας;

Καλώ όλους εσάς τους αγαπητούς συμμαθητές της Ελλάδας,

να ανοίξετε την αγκαλιά σας στα σύνορα, στους φύλακες της ζωής σας. Ποτέ να μην αμφιβάλλετε για την καρδιά των Θρακιωτών. Οι Θράκες είναι ταλαιπωρημένοι, μα, παρ’ όλα τα δεινά, παραμένουν φιλόξενος και δυναμικός λαός.

(Χειροκροτήματα στην Αίθουσα)

Όσο για σας, πολιτικοί, ο γαλανόλευκος Θεός θα σας εμποδίσει να επενδύσετε ηθικά και υλικά σ’ αυτό το πανέμορφο κομμάτι της Ελλάδος, που έχετε ξεχάσει; Μη λησμονείτε, ότι πήρατε και απ’ αυτό το μέρος κάποτε ψήφους. Αύριο, οι νέοι της Θράκης, του Έβρου, γίνονται ενεργοί πολίτες, ψηφίζουν. Μην τους κάνετε να αποστρέφονται το θαύμα της πολιτικής με την αδιαφορία σας. Δώστε τους κίνητρα να ελπίζουν, να ζουν, να οραματίζονται έναν αυριανό αναγεννημένο Έβρο με ανοικτές εργασίες, με προοπτικές.

Μη συμβάλλετε στην τελική ερήμωση αυτού του ήδη ερημωμένου και επαναπατριτισμένου τόπου. Καταργήστε την άποψη, ότι αποτελεί τόπο εξορίας. Εισχύστε τον Έβρο με νέες έκτακτες επενδύσεις.

Ποιος ο λόγος να μαζεύονται όλα τα εργοστάσια και οι Βιομηχανίες στην Αθήνα; Ναι, προλαβαίνουμε. Ποτέ δεν είναι αργά. Δεν υπάρχει “δεν μπορώ”, υπάρχει “δεν θέλω”.

Δώστε ανάσα ζωής στον ετοιμοθάνατο Έβρο. Κάποιοι σας περμενούν, κάποιοι ελπίζουν ακόμα. Και να είστε σίγουροι, πως οι Εβρίτες ξέρουν να λένε ευχαριστώ, ξέρουν να μην ξεχνούν.

(Ζωηρά και παρατεταμένα χειροκροτήματα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Το λόγο έχει η δεσποινίς Μαρία Αγγελοβα, που εκπροσωπεί το Νομό Καρδίτσας.

ΜΑΡΙΑ ΑΓΓΕΛΟΒΑ (Νομός Καρδίτσας-Γεν. Λύκειο Παλαμά): Κύριε Πρόεδρε, αναρωτιέμαι εάν μπορώ να απευθύνω από εδώ το λόγο μου, γιατί, κυρίως, θέλω να απευθυνθώ σε σας, στην Πολιτεία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Μπορείτε να μιλήσετε και από κει. Ο χρόνος είναι τέσσερα λεπτά για όλους και παρακαλώ, να μη τον υπερβαίνετε, για να μιλήσουν όλοι στα όρια του χρόνου, που έχουμε συναποφασίσει.

Ορίστε, έχετε το λόγο.

ΜΑΡΙΑ ΑΓΓΕΛΟΒΑ (Νομός Καρδίτσας-Γεν. Λύκειο Παλαμά): Κύριε Πρόεδρε, συνάδελφοι έφηβοι βουλευτές, κατ’ αρχήν, πριν να πω ο,τιδήποτε, οφείλω και αισθάνομαι την υποχρέωση να ευχαριστήσω και δημοσίως όλους τους ανθρώπους, που είχαν συμμετοχή στην πραγματοποίηση της ιδέας αυτής για τη Βουλή των Εφήβων, και ιδιαίτερα τον κ. Αντώνη Σαμαράκη και τον κ. Απόστολο Κακλαμάνη, γιατί μας έδειξαν, ότι, τελικά, δεν χάθηκε η λίγη ανθρώπινη ευαισθησία, που έχει μείνει. Κατανοώντας τη σημερινή πραγματικότητα, τολμήσατε να δεχθείτε και σεις οι μεγάλοι, οι ώριμοι, οι σοφοί, τις απόψεις και τις επικρίσεις των νέων ατόμων. Πιστεύω, ή τουλάχιστον ελπίζω, ότι το κάνατε αυτό, όχι για να δείξετε φαινομενικά το

ενδιαφέρον σας, αλλά για να δείτε με τα μάτια μας αυτά που βλέπουμε εμείς σήμερα, καθώς, ευτυχώς, εμείς οι νέοι, έχουμε ένα σπουδαίο χάρισμα, το οποίο πάντοτε μας διακρίνει: Αγνότητα και τόλμη.

Θα μπορούσαμε, ίσως, να σας κάνουμε να προβληματισθείτε και να σας προτρέψουμε πολύ περισσότερο, να καλύτερεύσετε τη ζωή μας, τη ζωή όλων μας.

Τολμώ, λοιπόν, και εγώ να μιλήσω ελεύθερα και να μιλήσω με όλο το θάρρος της γνώμης, που έχω για το εκπαιδευτικό μας σύστημα.

Με μεγάλη θλίψη έχω διαπιστώσει όλα αυτά τα χρόνια στο σχολείο, ότι δεν προσφέρει αυτό που θα έπρεπε και αυτό που προορίζεται να προσφέρει, μια γενικότερη Παιδεία. Και αυτό συμβαίνει, γιατί στην πραγματικότητα μας κάνει “παπαγάλους”. Χαρακτηριστικά θα σας αναφέρω το σύστημα των Πανελληνίων Εξετάσεων, παρ’ όλο που το αλλάζετε· γιατί δεν πιστεύω, ότι θα σταματήσει τελικά η απαίτηση να μαθαίνουμε κατά λέξη τα θεωρητικά μαθήματα. Απλώς, τώρα θα έχουμε να “παπαλίζουμε” περισσότερα.

Τα παιδιά αρχίζουν να προετοιμάζονται για το ισχύον σύστημα τρία και τέσσερα χρόνια πιο πριν, για να δώσουν εξετάσεις σε τέσσερα μαθήματα Δέσμης. Σκεφθείτε το λίγο, είναι πράγματι παράλογο. Τέσσερα μαθήματα, τέσσερα βιβλία, τέσσερα χρόνια! Και καταλαβαίνετε, ότι είναι τόσο μεγάλη η προετοιμασία, γιατί αναγκάζομαστε να αποστηθίσουμε τα βιβλία μας. Τι θέλετε να δείξετε μ’ αυτόν τον τρόπο; ότι είμαστε ανίκανοι να εκφράζουμε τη σκέψη μας και να τη διατυπώνουμε;

Αφού δεν μας επιτρέπετε να εκφράζουμε εμείς οι ίδιοι αυτό που μαθαίνουμε, αλλά μας αναγκάζετε να μαθαίνουμε τα λόγια αυτών, που έχουν γράψει τα βιβλία μας, τότε, επίσης, θα καταλαβαίνετε, ότι δεν χρησιμοποιούμε την κρίση μας, που είναι τόσο απαραίτητη στη ζωή μας, αλλά μαθαίνουμε να αποδεχόμαστε πράγματα χωρίς να ξέρουμε, γιατί και πώς μπορούμε να τα χρησιμοποιούμε. Μετά μην απορείτε, κύριοι, πώς βγαίνουν στην κοινωνία μας οι γνωστοί αμόρφωτοι πτυχιούχοι και, να μου επιτρέψετε να πω, οι γνωστοί σοφοί ηλίθιοι.

Ρωτώ τον εαυτόν μου, πού αποσκοπεί η εκπαίδευσή μας. Και πραγματικά είμαι περίεργη να ακούσω την απάντηση, που θα μου δώσετε. Πάντως, στο να μας προσφέρει η Παιδεία, έχει αποτύχει πλήρως. Δεν μπορεί να θεωρηθεί Παιδεία όλη αυτή η τυποποιημένη και κωδικοποιημένη μόρφωση. Μη μου πείτε, ότι το όφελος που έχουμε από το σχολείο είναι ότι αποκομίζουμε γνώσεις. Όντως αποκομίζουμε γνώσεις. Όμως, τις γνώσεις μπορούμε να τις πάρουμε και από ένα βιβλίο, από ένα αξιόλογο άρθρο ή από μία ποιητική εκπομπή των Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης.

Επομένως, πιστεύω, ότι ο ρόλος του ελληνικού σχολείου είναι να προσφέρει κάτι παραπάνω από γνώσεις. Και αυτό το παραπάνω είναι ήθος και αρχές, κάτι που λείπει. Γιατί είμαι πεπεισμένη, ότι η Κοινωνία μας σήμερα δεν χρειάζεται περισσότε-

ρο τον καλό, εξειδικευμένο επαγγελματία, αλλά ένα σωστό άνθρωπο, που να είναι πρόθυμος να βοηθήσει το διπλανό του χωρίς αντάλλαγμα. Εφόσον το πετύχει αυτό η Κοινωνία μας, τότε θα μπορούμε να μιλάμε για πραγματικά ανθρώπινη κοινωνία.

Αλλάξτε, λοιπόν, το σύστημα της εκπαίδευσής μας προς το καλύτερο και όχι επιφανειακά, όπως σκοπεύετε να κάνετε και τώρα.

Αλλαγή δεν σημαίνει πάντα καλύτερευση. Η απόδειξη: Οι αλλαγές γίνονται από την αρχή της ύπαρξης -κάθε φορά που αλλάζει η Κυβέρνηση και ορίζεται νέος Υπουργός Παιδείας- νέου Υπουργού Παιδείας, μήπως, έτσι, υστερήσει έναντι των άλλων Υπουργών Παιδείας που πέρασαν, επιτρέψτε μου να πω. Και ακόμη το σχολείο είναι στο ίδιο χαμηλό επίπεδο.

Δεν νομίζω, ότι ένας μαθητής πρέπει να λέει σε σας τους μεγάλους κάτι, που θα έπρεπε να είχατε σκεφθεί μόνοι σας εδώ και πολύ καιρό.

Σταματήστε την “παπαγαλία” από τη μάθηση. Κάντε, επιτέλους, το ελληνικό σχολείο πραγματικό εκπαιδευτικό ίδρυμα.

Να σταματήσει όλη αυτή η μηχανική και θεωρητική διδασκαλία και επί χρόνια καθιερωμένη διαδικασία της παράδοσης και εξέτασης, εξέτασης και παράδοσης.

Να περιέχει το εκπαιδευτικό πρόγραμμα πρακτικές εφαρμογές των μαθημάτων που διδασκόμαστε και εκπαιδευτικές εκδρομές, που να φέρνουν τους μαθητές στο αντικείμενο που μαθαίνουν, ώστε να δουν τη χρησιμότητά του και να το αγαπήσουν. Μπορούν να γίνουν εκδρομές για περισσότερες από μία ή δύο ή έστω και τρεις μέρες κατά την περίοδο των διακοπών, αν θέλετε, για να μην υποβαθμισθεί, έτσι, η διαδικασία στο σχολείο, ώστε οι μαθητές να έχουν τη δυνατότητα να επισκεφθούν, όσο το δυνατόν περισσότερα μέρη της Ελλάδας, και να γνωρίσουν, όσο είναι δυνατόν καλύτερα, τον πολιτισμό της. Είμαι σίγουρη ότι μ’ αυτόν τον τρόπο το σχολείο θα πάψει να είναι εκείνο το βασανιστήριο, που θεωρείται σήμερα. Ας το χαρούμε, λοιπόν και λίγο. Ας απολαύσουμε τη μάθηση.

Βλέπετε, κύριε Σαμαράκη, ότι και εμείς οι νέοι προβληματιζόμαστε, ελπίζουμε και ονειρευόμαστε ένα καλύτερο μέλλον, πολύ περισσότερο από εσάς τους μεγάλους.

Τα όνειρά μας, όμως, θα γίνουν πραγματικότητα; Και εμείς θέλουμε να συνθέσουμε μαζί με εσάς έναν καλύτερο κόσμο, όπως λέτε. Θα μπορούσατε, όμως, εσείς να αφήσετε στην άκρη τα συμφέροντα, που τόσο σας έχουν κυριεύσει, και να δράσετε, επιτέλους, συλλογικά και όχι ατομικά, όπως συνηθίζετε; Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Ο κ. Γεώργιος Αποστόλου, που εκπροσωπεί το Νομό Ημαθίας, έχει το λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ (Νομός Ημαθίας - ΤΕΑ ΝΑΟΥΣΑΣ): Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε της Δημοκρατίας, αξιότιμε κύριε Πρωθυπουργέ, αξιότιμες κυρίες και κύριοι του Ελληνι-

κού Κοινοβουλίου, αξιότιμη κύριε Πρόεδρε της Επιτροπής του Εκπαιδευτικού Προγράμματος “Βουλή των Εφήβων”, αγαπητοί συνάδελφοι. Στη σημερινή εποχή τα προβλήματα της Γεωργίας αποτελούν, εν μέρει, τα μείζονα προβλήματα για την Ελλάδα, αλλά και για τον κόσμο ολόκληρο.

Δυστυχώς, παρ’ όλη την πάροδο των δεκαετιών, και καθώς προχωράει η βιομηχανική και άλλη ανάπτυξη της Χώρας, η σημασία του γεωργικού τομέα υποχωρεί συνεχώς. Ήδη από τη δεκαετία του 1960 έχει παραχωρήσει τα πρωτεία στη βιομηχανία, αφού η τελευταία συμβάλλει, κατά το μεγαλύτερο ποσοστό, στη διαμόρφωση του εθνικού εισοδήματος. Παρά τις τεχνικές και τις επιστημονικές προόδους, που έγιναν στον τομέα των καλλιεργειών, η Γεωργία μας έχει παραμείνει σχεδόν στάσιμη και η απόδοσή της εγκαταλείπεται από σημαντικό τμήμα του αγροτικού πληθυσμού, με αποτέλεσμα να μένουν μεγάλες εκτάσεις ακαλλιεργήτες ή σχεδόν χωρίς συστηματική καλλιέργεια πλέον.

Οι λόγοι που συντέλεσαν στην εξέλιξη αυτή είναι πολλοί και διάφοροι, με κυριότερο, ίσως, την τάση που παρατηρείται σ’ όλες τις αναπτυσσόμενες ευρωπαϊκές χώρες για μείωση του αγροτικού πληθυσμού, τάση που επηρεάζει αναπόφευκτα και την ελληνική πραγματικότητα, μιας και η Ελλάδα είναι ενταγμένη στην Κοινή Αγορά.

Επίσης, η συγκέντρωση με τον εκούσιο ή ακούσιο αναδασμό των μικρών αγροτεμαχίων σε μεγαλύτερες μονάδες, ώστε η καλλιέργειά τους να είναι αποδοτική και τα προϊόντα τους ανταγωνιστικά στα πλαίσια της ΕΟΚ, οδήγησε πολλούς μικροκαλλιεργητές να αναζητήσουν διέξοδο στην αστυφιλία και στη μετανάστευση.

Ένας από τους λόγους, που δεν θα ήθελα να παραλείψω, είναι η εγκατάλειψη των ορεινών, ημιορεινών ή απομακρυσμένων ακριτικών ή νησιωτικών οικισμών για διάφορους λόγους και η έλλειψη ικανοποιητικής κρατικής φροντίδας. Οι χαμηλές τιμές των γεωργικών προϊόντων καθιστούν ιδιαίτερα προβληματική την καλλιέργεια εξαιτίας της ανόδου του κόστους παραγωγής. Ενώ, αντίθετα, οι τιμές κατανάλωσης των ιδίων προϊόντων είναι αρκετά υψηλές εξαιτίας των κερδών των μεσαζόντων χονδρέμπορων της Κεντρικής αγοράς, καθώς επίσης και πολλών άλλων.

Τέλος, θα πρέπει να προσθέσω την ελλιπή μηχανοκαλλιέργεια και την ανεπαρκή επιστημονική ενημέρωση των αγροτών σχετικά με τις νέες ποικιλίες και τις νέες μεθόδους αποτελεσματικότερης καλλιέργειας της γης.

Μετά από όλα αυτά, πώς εμείς σήμερα απαιτούμε και ζητούμε από τους νέους να γίνουν αγρότες, από τη στιγμή που θα πωλούν τα προϊόντα τους, π.χ. τα ροδάκινα 200 δραχ. το κιλό, ενώ το κόστος παραγωγής τους θα είναι σχεδόν τα διπλάσια χρήματα; Ποιο θα είναι το κέρδος τους; Πώς θα εξασφαλίσουν τα προς το ζην τους; Πώς θα αντεπεξέλθουν αυτοί οι άνθρωποι στις διάφορες υποχρεώσεις τους;

Έτσι, λοιπόν, για να αποσοβηθεί ο κίνδυνος και να προστατευθεί το γεωργικό έδαφος χρειάζεται να παρθούν τόσο θεσμικά όσο και τεχνικά μέτρα. Θα πρέπει να ιδρυθεί ένα Εθνικό Συμβούλιο Εδαφικών Πόρων που θα συντονίζει και θα χαράζει την ορθή χρησιμοποίηση της γης.

Απαραίτητος είναι ο καθορισμός αυτής της γης, που μπορεί να καλλιεργείται και η νομική κατοχύρωσή της, ώστε να μην καταπατάται η χρήση της από άλλους κλάδους.

Μία άλλη λύση θα ήταν οι Οικισμοί, η Βιομηχανία και ο Τουρισμός να αναπτυχθούν στις ημιορεινές περιοχές και σε εκτάσεις μη παραγωγικές, ώστε να μένουν τα πεδινά εδάφη για τη γεωργική ανάπτυξη.

Οι αγρότες θα πρέπει να έχουν την κατάλληλη και στοιχειώδη γνώση και εκπαίδευση σε τομείς σχετικούς με το έδαφος, όπως η γένεση, η γονιμοποίηση, η ταξινόμηση, η συντήρηση και η αξιοποίησή τους, όπως γίνεται στις ευρωπαϊκές και μη χώρες.

Τέλος, για να επιτυγχάνεται ο ρυθμός ανάπτυξης της γεωργικής παραγωγής από χρόνο σε χρόνο, καθώς και η ανταγωνιστικότητά της σε διεθνή χώρα, πρέπει να υιοθετηθεί η χρήση ανεπτυγμένης τεχνολογίας, να γίνει πλήρης εκμηχάνιση των καλλιεργειών και να πραγματοποιηθούν υψηλές επενδυτικές δαπάνες.

Το συμπέρασμα είναι, πως η Γεωργία έπαψε πλέον να αποτελεί το θεμελιωδέστερο παράγοντα της εθνικής μας οικονομίας. Επιβάλλεται, λοιπόν, να ληφθούν έγκαιρα θεσμικά και τεχνικά μέτρα για την προστασία τόσο των καλλιεργήσιμων, κυρίως πεδινών, εδαφών, όσο και για τη συγκράτηση του πληθυσμού. Αλλιώς η σημασία της, έναντι των άλλων τομέων, θα υποβαθμίζεται συνέχεια. Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Καζλαμάνης): Η δεσποινίς Άννα Γαϊτανίδου, που εκπροσωπεί το Νομό Κεφαλληνίας έχει το λόγο.

ANNA ΓΑΙΤΑΝΙΔΟΥ (Ν. Κεφαλληνίας - 1ο Λύκειο Αργοστολίου): Κύριε Πρόεδρε της Δημοκρατίας, κύριε Πρωθυπουργέ, κύριε Πρόεδρε της Βουλής, κύριοι Βουλευτές, συνάδελφοι έφηβοι βουλευτές, το δημογραφικό πρόβλημα είναι ένα σημαντικό πρόβλημα, που μαστίζει αυτή τη στιγμή την Ελλάδα. Οφείλεται στην υπογεννητικότητα και στο μεγάλο ποσοστό θανάτων μεταξύ των νέων ανθρώπων.

Αυτό το φαινόμενο είναι κάτι, που πρέπει να αντιμετωπισθεί αμέσως, για να λυθεί το πρόβλημα αυτό. Οι δύο κύριες αιτίες θανάτου των νέων είναι τα ναρκωτικά και τα αυτοκινητιστικά δυστυχήματα. Οι νέοι πεθαίνουν και μαζί τους τα μελλοντικά παιδιά τους.

Όσον αφορά τα ναρκωτικά, πρέπει να γίνεται συνεχής ενημέρωση, να δημιουργηθούν ανά την Ελλάδα πολλά κέντρα περίθαλψης και αποτοξίνωσης ναρκωμανών και καταλογισμός ευθυνών και σκληρών κυρώσεων στους υπεύθυνους.

Για τον περιορισμό των αυτοκινητιστικών δυστυχημάτων πρέπει να γίνει συνείδηση όλων η σοβαρότητα στην οδική συμπεριφορά και ο σεβασμός στους Κώδικες Οδικής Κυκλοφορίας.

Τα αίτια της υπογεννητικότητας είναι κοινωνικοοικονομικά και εκεί θα πρέπει να αναζητήσουμε τη λύση τους. Πρώτον, λοιπόν, προτείνω να θεσπιστούν φορολογικές ελαφρύνσεις για τις πολύτεχνες οικογένειες και τις ανύπαντρες μητέρες, η χορήγηση επιδομάτων και η εργασιακή ασφάλεια, και για τις δύο, η οποία θα διαφυλάσσει τα συμφέροντά τους με τον καλύτερο τρόπο. Μεγαλύτερες άδειες στις μητέρες και μείωση του αριθμού των παιδιών, που χρειάζονται ανά οικογένεια, για να χαρακτηριστεί αυτή ως πολύτεχνη, από τέσσερα σε τρία.

Δεύτερον, στον κοινωνικό τομέα, πρέπει να περάσει μέσα από τα Μ.Μ.Ε. το μήνυμα, ότι οι γυναίκες μπορούν να είναι ταυτόχρονα και μητέρες και να διατρέπουν στον επαγγελματικό τους τομέα και όχι το ένα να αποβαίνει σε βάρος του άλλου.

Επίσης, θα πρέπει να δημιουργηθούν νέοι Βρεφονηπιακοί σταθμοί για να καλύψουν τις ολοένα αυξανόμενες ανάγκες στον τομέα και να εκσυγχρονιστούν οι παλαιοί, για να είναι σε θέση να προσφέρουν κοινωνικές υπηρεσίες. Τέλος, θεωρώ απαράδεκτη την κατάργηση ή τον περιορισμό του δικαιώματος στην άμβλωση, ως λύση για το δημογραφικό πρόβλημα. Η κάθε γυναίκα πρέπει να είναι κύρια του εαυτού της και να καθορίζει εκείνη τη χρονική στιγμή, που θα αποκτήσει παιδιά. Όταν συντρέχουν λόγοι υγείας ή άλλοι σοβαροί λόγοι, η άμβλωση τότε είναι επιβεβλημένη.

Επίσης, δεν έχουμε το δικαίωμα να φέρουμε ένα παιδί στον κόσμο και να το αναγκάζουμε να ζει κάτω από άσχημες συνθήκες, είτε παρατημένο σε κάποιο Ίδρυμα, είτε με τη μητέρα του, η οποία θα το παραμελεί και θα το έχει εγκαταλείψει.

Αν απορρίπτουμε την άμβλωση λέγοντας, ότι σκοτώνουμε μία ζωή, αυτή του παιδιού, τότε κάλλιστα θα μπορούσαμε να επιτρέψουμε την άμβλωση λέγοντας, ότι με μία ανεπιθύμητη εγκυμοσύνη σκοτώνουμε μία άλλη ζωή, αυτήν της μάνας.

Τελειώνοντας, θα ήθελα να αναφερθώ στο θεσμό της Βουλής των Εφήβων, εκπροσωπώντας την Επιτροπή, στην οποία ανήκω, καθώς και την συντριπτική πλειοψηφία των συναδέλφων μου. Η ιδέα του θεσμού είναι ελπιδοφόρα και εποικοδομητική. Ωστόσο, οφείλουμε να επισημάνουμε ορισμένες δυσλειτουργίες και παραλείψεις του Προγράμματος. Όπως, πρώτον, η κατανομή των εφήβων βουλευτών στις αντίστοιχες ομάδες έπρεπε να είχε γίνει εγκαίρως, ούτως ώστε οι έφηβοι βουλευτές να προετοιμαστούν κατάλληλα για το αντικείμενο της συζήτησής τους.

Δεύτερον, το Πρόγραμμα ήταν υπερβολικά φορτωμένο λόγω της συμπίεσης των πολυποίικλων δραστηριοτήτων μας σε χρονικό διάστημα τεσσάρων ημερών, που απέβη σε βάρος των εργασιών της Βουλής.

Τρίτον, υπήρξε ελλιπής πληροφόρηση στα διαδικαστικά θέματα των Επιτροπών.

Τέταρτον, πιστεύουμε, ότι ο τρόπος με τον οποίο εξελέγησαν οι ομιλητές δεν ήταν ο καλύτερος, γιατί έγινε με κλήρωση και όχι με ψηφοφορία, που είναι κατά τη γνώμη μας ο δημοκρατικότερος τρόπος.

Τέλος, υπήρξαν ανακρίβειες και παραλείψεις, που έγιναν κατά τη σύνθεση των Πρακτικών ορισμένων Επιτροπών. Ελπίζουμε, ότι θα ληφθούν υπόψη αυτές οι παρατηρήσεις και δεν θα επαναληφθούν στο μέλλον τέτοιου είδους φαινόμενα, για να μπορούμε να μιλάμε για τη Βουλή των Εφήβων που όλοι μας ονειρευτήκαμε, γιατί, παρά τα όποια αρνητικά φαινόμενα, δεν παύει να αποτελεί η Βουλή των Εφήβων ένα θεσμό, χάρη στον οποίο μπορέσαμε για πρώτη φορά να εκφράσουμε τη γνώμη μας.

Θέλουμε να πιστεύουμε, ότι οι παρατηρήσεις μας θα συμβάλουν ουσιαστικά στη μελλοντική ομαλή λειτουργία του θεσμού. Ευχαριστώ.

(Χειροροτήματα απ' όλες τις Πτέρυγες).

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Ο κ. Στυλιανός Γεωργούλας, που εκπροσωπεί το Νομό Τρικάλων, έχει το λόγο. (Χειροροτήματα απ' όλες τις Πτέρυγες).

ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ ΓΕΩΡΓΟΥΛΑΣ (Νομός Τρικάλων-5ο Λύκειο Τρικάλων): Εξοχότατε κύριε Πρόεδρε της Δημοκρατίας, κύριοι Βουλευτές, κυρίες και κύριοι, το κείμενο το οποίο θα ακούσετε περιέχει προσωπικές απόψεις για τις σχέσεις Τουρκίας-Ελλάδας-Δύσης, που βρίσκει σύμφωνη, κατά πλειοψηφία, την Επιτροπή Εξωτερικών Υποθέσεων και αποτελεί μια φωνή διαμαρτυρίας των Ελλήνων εφήβων προς τον πολιτικό κόσμο της Δύσης για την πολιτική του απέναντι στην Τουρκία.

Υπό το φως των τελευταίων εξελίξεων και της αυξανόμενης τουρκικής αυθαιρεσίας και προκλητικότητας, εμείς οι Έλληνες έφηβοι αισθανόμαστε την ανάγκη να απευθυνθούμε σε σας και να εκφράσουμε την έντονη διαμαρτυρία και ανησυχία μας για τη στάση, που κρατά σχεδόν στο σύνολό του ο πολιτικός κόσμος της Δύσης απέναντι σε αυτήν την τουρκική επιθετικότητα. Αυτή η διαμαρτυρία μας δεν έχει σωβινιστικά κίνητρα, ούτε διέπεται από εθνικιστικές ή ρατσιστικές τάσεις. Ξεκινά, δυστυχώς, από τη διαπίστωσή μας, ότι οι αρχές του δικαίου, της ελευθερίας και της ισότητας, στις οποίες στηρίζεται ο δυτικός πολιτισμός και η Δημοκρατία, ελάχιστα βαραίνουν στη συνείδηση αυτών, που διαχειρίζονται τα πολιτικά πράγματα του σύγχρονου κόσμου.

Διαμαρτυρόμαστε, λοιπόν, γι' αυτήν την απαράδεκτη πολιτική σας απέναντι στην τουρκική επιθετικότητα, πολιτική που και την αξιοπιστία σας θέτει υπό αμφισβήτηση και δημιουργεί τις προϋποθέσεις για τη διατάραξη της ειρήνης στη συγκεκριμένη, και όχι μόνο, περιοχή. Και τούτο, διότι η πολιτική των ίσων αποστάσεων, την οποία υιοθετείτε και η εξίσωση θύτη και θύματος εκπρέφει την αλαζονεία και την αυθαιρεσία του επιτιθέμενου και τον οδηγούν σε παράλογες απαιτήσεις, ενώ καλλιεργεί αισθήματα πικρίας και απογοήτευσης στον υφι-

στάμενο την επίθεση.

Θέλουμε, όμως, να σας τονίσουμε, ότι οι όποιες συναλλαγές με καθεστώτα που δεν σέβονται τα ανθρώπινα δικαιώματα, που στηρίζονται στη δύναμη της βίας, που παραβιάζουν τις διεθνείς συνθήκες, που χρησιμοποιούν την τρομοκρατία ως τρόπο διακυβέρνησης και τις απειλές στις διεθνείς τους σχέσεις, όχι μόνο αμφισβητούν το κύρος και την αξιοπιστία σας, αλλά και ευτελίζουν τη δημοκρατία, καταρρακώνουν την ηθική και ισοπεδώνουν τα ανθρώπινα ιδεώδη και ιδανικά, επιβάλλοντας την πολιτική του αμοραλισμού.

Στην περίπτωση της Τουρκίας, πριν από την υιοθέτηση αυτής της στάσης, θα ήταν χρήσιμο να αναλογιστείτε τη μέχρι τώρα πολιτική της. Η διάδοχος αυτή κατάσταση της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας, τις επιδόσεις και τα κατορθώματα της οποίας περιέγραψαν με τα μελανότερα χρώματα τα μεγαλύτερα ευρωπαϊκά πνεύματα, όπως ο Ουγκώ, ο Ντοστογιέφσκι, ο Μπάνρον και άλλοι, αποδείχτηκε αντάξιος συνεχιστής της.

Μετά τις γενοκτονίες των Αρμενίων και των Ποντίων η σύγχρονη Τουρκία επιδόθηκε, με τρόπο μεθοδικό και αποτελεσματικό, στον αφανισμό κάθε μειονότητας, θρησκευτικής ή εθνικής, στην επικράτειά της. Εκτός των άλλων αφάνισε τον Ελληνισμό της Κωνσταντινούπολης, της Ίμβρου και της Τενέδου, είτε με βίαια γεγονότα, όπως αυτά που έγιναν το Σεπτέμβριο του 1955 στην Κωνσταντινούπολη, είτε με μυστικά Διατάγματα που στερούσαν και στερούν βασικά ανθρώπινα δικαιώματα, όπως αυτό της παρουσίας από τους Έλληνες μειονοτικούς, είτε με πράξεις εκφοβισμού, όπως οι καθημερινές βεβηλώσεις των ελληνικών νεκροταφείων στην Κωνσταντινούπολη και αλλού, είτε με απειλές κατά του Οικουμενικού Πατριάρχου. Και όλα αυτά γίνονται με τη δική σας ανοχή και κατά παράβαση της Συνθήκης της Λωζάνης, την οποία, όμως, επικαλείται κατά τρόπο προκλητικό η Τουρκία, είτε για την προστασία των δικαιωμάτων της μουσουλμανικής μειονότητας της Θράκης, η οποία ευημερεί και πληθύνεται, όπως αποδεικνύουν οι αριθμοί, είτε για να αμφισβητήσει κυριαρχικά δικαιώματα όμορων Κρατών προβάλλοντας εδαφικές διεκδικήσεις εβδομήντα και πλέον χρόνια μετά την υπογραφή της Συνθήκης.

Ταυτόχρονα, συνεχίζοντας την ίδια τακτική, καταλαμβάνει και κατέχει το μισό σχεδόν της ανεξάρτητης Δημοκρατίας της Κύπρου, την οποία εποίκισε αλλοιώνοντας τη δημογραφική της σύνθεση.

Επίσης, υπό τα βλέμματα και με τη βοήθεια της Δύσης, προωθεί με κάθε μέσο τη γενοκτονία των Κούρδων. Σύμφωνα με την τελευταία Έκθεση της “Ελσίνκι Γουός”, 2.000 και πλέον χωριά Κούρδων εκκενώθηκαν και καταστράφηκαν από το τουρκικό καθεστώς.

Τριακόσιες είκοσι χιλιάδες άτομα κουρδικής καταγωγής μεταβλήθηκαν σε πρόσφυγες μέσα στην ίδια τους τη χώρα. Περισσότεροι από 25.000 Κούρδοι σκοτώθηκαν και σεις την

επανάσταση αυτού του λαού, που έχει τα ίδια δικαιώματα με όλους μας στη ζωή και στην ελευθερία, την αποκαλείτε “τρομοκρατία”, ενώ το τουρκικό Κράτος προωθεί τη γενοκτονία τους.

Φαίνεται, πως στην περιοχή αυτή σας περισσεύει ένας λαός και αναθέσατε στην Τουρκία, που έχει τις ανάλογες επιδόσεις και την πείρα, να τακτοποιήσει το ζήτημα.

Οι απαντήσεις της Ευρώπης, της Αμερικής και, γενικότερα, της Δύσης σε όλα αυτά και σε πολλά άλλα είναι αδύνατον να αναφερθούν, αλλά και δεν αγνοούνται. Είναι η πολιτική των ίσων αποστάσεων και η με κάθε μέσο χρηματοδότηση για εξοπλισμό της Τουρκίας.

Φαίνεται να αγνοείτε, όμως, ότι η στάση σας αυτή εκλαμβάνεται εκ μέρους των Τούρκων, είτε ως αδυναμία, είτε ως σιωπηρή συγκατάβαση, αν βέβαια δεν υπάρχουν ανάλογες μυστικές συμφωνίες.

Με τη στάση σας αυτή, όχι μόνο εγκρίνετε, αλλά και συμμετέχετε ενεργά στις θηριωδίες του τουρκικού στρατού, είτε στα βουνά του Κουρδιστάν, είτε στην Κύπρο, είτε όπου αλλού μελλοντικά εκδηλωθούν. Και αυτό, διότι συντελούνται όλα αυτά με τα δικά σας όπλα και μέσα, με τα δικά σας χρήματα, με τη δική σας ανοχή, που σημαίνει συνενοχή.

Πιστεύουμε, πως οι πολίτες των χωρών σας δεν θα αισθάνθηκαν ιδιαίτερα υπερήφανοι, αντικρύζοντας τη φωτογραφία του Τούρκου στρατιώτη να κρατά χαμογελαστός και περήφανος τα κομμένα κεφάλια Κούρδων πατριωτών -συνηθισμένο περιστατικό σ' αυτήν την περιοχή -τους οποίους εξόντωσαν με τα δικά σας μέσα, ως δικό σας όργανο, προωθώντας τα δικά σας συμφέροντα. Εάν μάλιστα στη φωτογραφία αυτή είχε προστεθεί ως λεζάντα η φράση του Κεμάλ Ατατούρκ: “τι ευτυχία να είσαι Τούρκος!” και από κάτω η δική σας υπογραφή, θα μπορούσε να αποσταλεί ως ευχετήρια κάρτα εκ μέρους σας στους Αρμένιους, στους Πόντιους, στους Κούρδους, στους Κύπριους, στους Αραβες και σε άλλους. Έτσι πιστεύουμε, πως θα προωθούνταν καλύτερα τα συμφέροντά σας.

Τέλος, θα διαβάσω τον επίλογο, γιατί με πιέζει ο χρόνος:

Έ, λοιπόν, όλη αυτή η προκλητική πολιτική και στάση σας δημιουργεί εύλογα, όχι μόνο σε μας, αλλά και σε κάθε ελεύθερα σκεπτόμενο νέο, έντονη αγωνία, αλλά και ερωτηματικά.

Τελικά, με τις επιλογές και τις αποφάσεις σας, των οποίων τις συνέπειες εμείς θα κληθούμε να βιώσουμε, τι είδους κόσμο διαμορφώνετε; Σε ποιο κόσμο μας καλείτε να ενταχθούμε και να ζήσουμε;

Επειδή εμείς και κάθε νέος δεν θέλουμε να ζήσουμε σε έναν κόσμο χωρίς ηθικές σταθερές, σε ένα κόσμο, όπου τα πάντα θα θυσιάζονται στο βωμό του συμφέροντος, σε ένα κόσμο στείρου αμοραλισμού...

(Παρατεταμένα χειροκροτήματα)

...και καταπάτησης κάθε έννοιας δικαίου, θεωρούμε πως πρέπει να μεταβάλετε, όσο είναι καιρός, την πολιτική σας, πριν

μεταμορφώσετε την Τουρκία σε παγκόσμια απειλή.

Είναι χρέος σας να αντισταθείτε σε οποιαδήποτε κατάσταση και σε ο,τιδήποτε υποθηκεύει το μέλλον μας. Έτσι μόνο θα διασώσετε την ελευθερία, το κύρος και την αξιοπρέπεια του κόσμου μας, που σήμερα, δυστυχώς, καταρρακώνεται από καθεστώτα σαν αυτό της Τουρκίας.

Μπορείτε, αν το θελήσετε, να δώσετε ελπιδοφόρες προοπτικές στην τρίτη χιλιετία που ανατέλλει. Διαφορετικά φοβόμαστε, ότι η χιλιετία που έρχεται, θα είναι και η τελευταία για την ανθρωπότητα, καθώς αυτή θα υποκύψει κάτω από το βάρος των αλληλοσυγκρουόμενων συμφερόντων των λαών της, της αναλγησίας και της ωμότητας.

Ελπίζω, πως η επιστολή μας αυτή δεν απευθύνεται σε ώτα μη ακουόντων, αλλά σε ανθρώπους που έχουν συναίσθηση του χρέους τους απέναντι στην ανθρωπότητα.

Λέω επιστολή, γιατί αρχικά στην Επιτροπή είχαμε αποφασίσει να τεθεί ως Ψήφισμα, αλλά μετά από ερώτηση στον κύριο Πρόεδρο της Βουλής, μας είπε πως η Βουλή των Ελλήνων δεν λαμβάνει τέτοιου είδους Ψηφίσματα. Τέλος πάντων, ελπίζω, το Υπουργείο Εξωτερικών να λάβει σοβαρά υπόψη του αυτό το κείμενο και παρακαλώ, κύριοι, κάντε κάτι, για να μη θρηνησουμε άλλες χαμένες πατρίδες.

(Όρθιοι οι έφηβοι βουλευτές, χειροκροτούν ζωηρά και παρατεταμένα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Το λόγο έχει ο κ. Φώτιος Γιαννούλας, που εκπροσωπεί το Νομό Λάρισας.

(Χειροκροτήματα)

ΦΩΤΙΟΣ ΓΙΑΝΝΟΥΛΑΣ (Νομός Λάρισας - 2ο Γενικό Λύκειο Λάρισας): Εξοχότατε κύριε Πρόεδρε της Δημοκρατίας, αξιότιμε κύριε Πρωθυπουργέ, κύριε Πρόεδρε της Βουλής, κύριοι και κυρίες Αρχηγοί Κομμάτων, κύριε Πρόεδρε της Επιτροπής του Εκπαιδευτικού Προγράμματος “Βουλή των Εφήβων”, κύριοι Βουλευτές, αγαπητοί συνάδελφοι, θα περάσω κατ’ ευθείαν στην επισήμανση των θέσεών μου, που σχετίζονται με τη Δημόσια Διοίκηση και την πολιτική ζωή της Χώρας, μια και δεν έχω χρόνο να ευχαριστήσω για το θαυμάσιο αυτό εγχείρημα, που μας δίνει την ευκαιρία να μιλήσουμε από αυτά τα έδρανα.

Δεν θα πω, λοιπόν, καμία είδηση, αν επισημάνω, πως το πολιτικό σκηνικό της Χώρας πάσχει σοβαρά. Αυτό φυσικά γίνεται αντιληπτό, αν κανείς καθίσει κάποια μέρα μπροστά στην τηλεόρασή του. Τότε θα δει, τις μεν συνεδριάσεις της Βουλής να χαρακτηρίζονται από άδεια έδρανα και ανώφελους και έντονους πολλές φορές διαξιφισμούς, ενώ από την άλλη, τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης να ασφυκτιούν από την παρουσία πολιτικών, που συνήθως φιλολογούν πάνω σε μη δημιουργικά, ανούσια και αδιάφορα για το λαό θέματα, να μετατρέπεται δε, έτσι, η Βουλή από έργο σε πάρεργο. Και αυτό γιατί; Γιατί φαίνεται πως πολλοί από τους πολιτικούς -και συνειδητά λέω πολλοί και όχι όλοι- βάζουν, δυστυχώς, πάνω από το εθνικό και συλλογικό συμφέρον τις προσωπικές τους φιλοδοξίες, που μεταφρά-

ζονται σε αυτοπροβολή και παραπέρα απόκτηση εξουσίας.

Το πολιτικό μας σύστημα, εξάλλου, δεν έχει τις κατάλληλες δικλίδες, ώστε να είναι δυνατό να αποφεύγονται περίοδοι έντονης πολιτικής αστάθειας, αφού ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας έχει μηδαμινές αρμοδιότητες.

Όσον αφορά τη νομοθεσία, δεν είναι λίγες οι φορές, που ο ρεμβανισμός κατέχει κυρίαρχη θέση. Πολλές κυβερνήσεις καταργούν, όμως, νομοθεσίες προηγούμενων κυβερνήσεων απλώς και μόνο για να δείξουν, πως υπάρχει κάποια ουσιώδης διαφορά μεταξύ τους, με φυσικό αποτέλεσμα να παίζονται παιχνίδια εις βάρος του λαού.

Όσον αφορά τη Δημόσια Διοίκηση, είναι πια κοινός τόπος πως το Κράτος μας έχει γίνει υπέρογκο, αφού οι μισοί υπάλληλοι είναι δημόσιοι. Και όχι μόνο αυτό, αλλά αυτοί οι δημόσιοι υπάλληλοι εργάζονται μάλλον χωρίς όρεξη, λόγω της γενικότερης νοοτροπίας, αλλά και της έλλειψης κινήτρων για αποδοτική εργασία. Το “ρουσφέτι” και η αναξιοκρατία βρίσκονται σε πλήρη έξαρση, αφού δυστυχώς μερικοί, μη έχοντας τη δέουσα ικανότητα, μεταφράζουν τη δύναμή τους σε εξυπηρέτηση άλλων προς ίδιον όφελος.

Τέλος, έντονος είναι ο συγκεντρωτισμός της πολιτικής εξουσίας στην Πρωτεύουσα, με αποτέλεσμα, αφ’ ενός να μη δίνεται η οφειλόμενη σημασία στις ακριτικές περιοχές, πράγμα που εκμεταλλεύονται δεόντως οι άπληστοι γείτονές μας και αφ’ ετέρου να δημιουργούνται πολύπλοκοι μηχανισμοί, που εμποδίζουν την ευόδωση των επενδύσεων και της ανάπτυξης της Χώρας.

Έτσι έχουν τα πράγματα στη Χώρα μας, δυστυχώς.

Το ερώτημα είναι, μπορούμε να ξεφύγουμε από την κρίση; Η απάντηση, παρότι ότι είναι θετική, δεν δίνεται με ευκολία, μια και όλα τα παραπάνω έχουν ριζώσει για τα καλά στον Τόπο μας. Μερικές από τις προτεινόμενες λύσεις για άρση του αδιεξόδου είναι: πρώτον, η καθιέρωση της αξιοκρατίας όχι στα χαρτιά, πράγμα που δεν φέρνει τα ποθητά αποτελέσματα, αλλά στην ουσία, να καθιερωθεί, δηλαδή, στη συνείδηση των πολιτών. Αυτό το τελευταίο μπορεί να επιτευχθεί με την κατάρτιση και εφαρμογή από τολμηρούς πολιτικούς ενός αντικειμενικού συστήματος πρόσβασης στο Δημόσιο.

Να δοθεί τέρμα στις άσκοπες, κομματικού χαρακτήρα, προσλήψεις ημετέρων, όσο και στις πολυάριθμες ρεβανιστικούς χαρακτήρα απολύσεις, που δημιουργούν το αίσθημα της αναξιοκρατίας και της αδικίας στο λαό. Στο πρώτο, αποφασιστική απάντηση θα μπορούσε να δοθεί με την ποινικοποίηση του “ρουσφετιού”. Δεν φθάνει, βέβαια, μόνο αυτό, τα ποινικά δηλαδή μέτρα, αλλά παράλληλα χρειάζεται και η άσκηση πολιτικής αλλαγής στη νοοτροπία του Νεοέλληνα.

Οι μισθοί των δημοσίων υπαλλήλων να γίνουν ικανοποιητικοί και να θεσπιστεί “πριμ παραγωγικότητας”, που αποτελεί ισχυρό κίνητρο για αύξηση της παραγωγής.

Όσον αφορά την αποκέντρωση -αυτό το εθνικής σημασίας

Η ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΦΗΒΩΝ ΣΕ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ

θέμα- ωφέλιμη θα ήταν η μεταφορά ορισμένων Υπουργείων στην επαρχία, π.χ. του Υπουργείου Γεωργίας στη Λάρισα, στην πατρίδα μου, με παράλληλη διατήρηση παραρτημάτων στην Αθήνα για την καλύτερη λειτουργία της Κυβέρνησης.

Επίσης, αύξηση των αρμοδιοτήτων του Προέδρου της Δημοκρατίας, ώστε να μπορεί να παρεμβαίνει δραστικά προς επίλυση έντονων προβλημάτων πολιτικής αστάθειας, όπως π.χ. να διαλύει τη Βουλή. Είναι ανεπίτρεπτο, το Σύνταγμα να μη περιέχει κάποια πρόβλεψη για τέτοια θέματα πολιτικής αστάθειας και να έχει μετατρέψει τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας σε όργανο χωρίς ουσιαστικές αρμοδιότητες.

Επιπλέον, δημιουργία Εθνικών Συμβουλίων επίλυσης εθνικών θεμάτων, όπως είναι η Παιδεία και η Εξωτερική πολιτική.

Επίσης, οικονομικά και άλλα κίνητρα σε τηλεοπτικούς σταθμούς για προβολή του κοινοβουλευτικού έργου, εφόσον, φυσικά, αυτό επιτελείται σωστά. Στο τελευταίο μπορεί να συμβάλει η τήρηση Απουσιολογίου βουλευτών και η δημοσιοποίηση των τακτικών απόντων.

Πάντως, πέρα απ' όλα όσα ζητούμε από τη Πολιτεία, ένα πράγμα πρέπει να καταλάβουμε, ότι οι πολιτικοί δεν είναι ξένοι προς την κοινωνία, προέρχονται απ' αυτήν και εγγέγονται από αυτήν, αλλά ο καθένας έχει προσωπική ευθύνη, για ό,τι τεκταινείται στη δημόσια ζωή, αφού είτε εγκρίνει είτε σιωπηλά ανέχεται την υπάρχουσα κατάσταση.

Αλλά και εμείς οι πολίτες τι κάνουμε; Παρά το γεγονός ότι έχουμε συνειδητοποιήσει μια κατάσταση, δεν κάνουμε τίποτε, παρά παραμένουμε σε φραστικούς καταδικασμούς. Ελάχιστοι από εμάς αγωνίζονται. Θα μου πείτε βέβαια: "Δεν μπορούμε". Και όμως μπορούμε, παρά τις δυσκολίες που υπάρχουν, αρκεί να πιστέψουμε στον εαυτό μας. Το καθήκον μας είναι να πείσουμε, όσους μπορούμε, να αγωνιστούμε και να ιδρώσουμε, ώστε εμείς οι νέοι, τουλάχιστον, να αρχίσουμε έναν αγώνα για αναστροφή του κλίματος, που επικρατεί, και να κάνουμε τη δημόσια ζωή της Χώρας πιο όμορφη και δημιουργική με τη σημαντική βοήθεια της Πολιτείας.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Ο κ. Ανδρέας Εφετζής, που εκπροσωπεί την Α' Περιφέρεια Αθηνών έχει το λόγο.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΕΦΕΤΖΗΣ (Α' Περιφέρεια Αθήνας- 43ο Λύκειο Αθηνών): Χαιρετώ τις συμμαθήτριες και τους συμμαθητές μου απ' αυτό το Βήμα. Θα μπορούσα να μιλήσω από κάτω, αλλά ανέβηκα εδώ στο Βήμα, γιατί ήθελα να μιλήσω σε σας, μόνο σε σας, να με ακούσετε εσείς, γιατί πιστεύω, ότι κανείς απ' αυτούς, που υποτίθεται ότι είναι φίλοι μας, δεν μας ακούει!

(Χειροκροτήματα)

Και τώρα κάθονται εδώ μερικοί απ' αυτούς και νομίζουν, ότι "χάβουμε" το ότι μας ακούν, επειδή μας κοιτάνε στα μάτια και ότι θέλουν να μας βοηθήσουν!

(Χειροκροτήματα)

Εμείς οι μαθητές δεν είμαστε χαζοί και νομίζω, ότι μπορούμε να καταλάβουμε, ποιος μας κοροϊδεύει και ποιος είναι μαζί μας!

(Χειροκροτήματα)

Είμαι από τον οικονομικό τομέα και θέλω να καταγγείλω αρκετές παρατυπίες που έγιναν. Νόμιζα, ότι θα γίνονταν κάποιες παρατυπίες μικρές, οι οποίες δεν θα ενοχλούσαν, αλλά φθάσαμε σε αισχρά σημεία. Δηλαδή, μέσα στο Πρακτικό μας λένε, ότι κάποιες προτάσεις υπερψηφίστηκαν, ενώ έχουν καταψηφιστεί, και το θυμόμαστε όλοι. Τουλάχιστον στον οικονομικό τομέα έχουμε συγκεκριμένα παραδείγματα, όπως την ιδιωτικοποίηση των ΔΕΚΟ, που καταψηφίστηκε, και μέσα στο Πρακτικό γράφτηκε, ότι υπερψηφίστηκε. Για τα συγκεκριμένα είναι μάρτυρες όλοι οι συμμαθητές από τον οικονομικό τομέα και όλοι θυμόμαστε, τι έγινε.

Σε όλες τις Επιτροπές δεν έγιναν οι ίδιες διαδικασίες. Σε μας ζητήθηκε ψηφοφορία, η οποία τελικά έγινε, ενώ σε άλλες Επιτροπές, όπου τα παιδιά δεν σκέφθηκαν να ψηφίσουν, τους άφηναν στο έλεος της κληρωτίδας!

Η αντιπροσώπευση εδώ δεν μπορεί να γίνει στην τύχη. Εδώ εκπροσωπούμε κάποιους μαθητές. Δεν μπορεί ο καθένας να βάζει το χέρι του στην κληρωτίδα, να βγάλει κάτι στην τύχη και να εκπροσωπεί τον εαυτό του. Και το λέω αυτό, γιατί πολλοί εδώ εκπροσωπούν τον εαυτό τους!

(Χειροκροτήματα)

Θα βγούμε έξω και θα δούμε στα κανάλια: οι έφηβοι βουλευτές εκπροσωπούν τους έφηβους. Δεν εκπροσωπούμε τους έφηβους και ελπίζω να το έχουμε καταλάβει αυτό. Είμαστε μόνο μαθητές εδώ μέσα. Ένας εργαζόμενος νέος, που πηγαίνει να βγάλει το ξεροκόματο για να ζήσει την οικογένειά του, πώς εκπροσωπείται εδώ; Πείτε μου πώς; Απαντήστε μου, εκπροσωπείται;

(Χειροκροτήματα)

Έχουμε βγει εμείς στη δουλειά για να βγάλουμε το ξεροκόματο; Εγώ νομίζω, ότι δεν έχουμε το δικαίωμα να μιλήσουμε εκ μέρους του νέου αυτού.

ΝΙΚΟΛΕΤΤΑ ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΥ (Νομός Μαγνησίας - Γ' Λύκειο Βόλου): Κύριε Πρόεδρε, διαμαρτύρομαι και ζητώ το λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Ο συνάδελφός σας έχει δικαίωμα να μιλήσει. Πώς χρησιμοποιεί αυτό το δικαίωμα, είναι κάτι που θα το κρίνετε εσείς. Παρακαλώ, λοιπόν, καθίστε για να ολοκληρώσει.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΕΦΕΤΖΗΣ (Α' Περιφέρεια Αθήνας- 43ο Λύκειο Αθηνών): Επαναλαμβάνω, λοιπόν, πώς έχουμε το δικαίωμα εμείς να παίρνουμε την ευθύνη για τα παιδιά, που έχουν βγει στην εργασία, για τα παιδιά που έχουν σταματήσει το σχολείο από τα δέκα τους χρόνια;

Είχα ετοιμαστεί να μιλήσω για την Παιδεία, και έχω στατι-

στική έρευνα, που λέει ότι από δέκα μέχρι είκοσι τεσσάρων ετών υπάρχει ένα ποσοστό 22% αναλφαβήτων. Ποιος τους εκπροσωπεί αυτούς; Υπάρχει εδώ, μέσα κάποιος αναλφάβητος, κάποιος που έχει τελειώσει το δημοτικό και μετά έχει πάει για να εργασθεί; Υπάρχει κάποιος εδώ που τον εκμεταλλεύονται οι μεγαλύτεροι και τον έχουν “του κλώτσου και του μπάτσου”, και όταν τον διώχνουν από τη δουλειά, δεν υπάρχει κανένας να μεριμνήσει γι’ αυτόν; Ελπίζω να καταλαβαίνετε όλοι, τι θέλω να πω.

Όπως είπε και ο Πρόεδρος του Προγράμματος, ο κ. Σαμαράκης, πρέπει να θυσιαστούμε και να κάνουμε αγώνες. Πιστεύετε, ότι αυτό είναι αγώνας; Αγώνας με τι; Τι είδους αγώνας είναι αυτός; Είναι αγώνας το να καθόμαστε εδώ και να συζητάμε μόνοι μας, χωρίς να υπάρχει αντίλογος;

Γίνεται ένας μονόλογος, που δίνει -και καλά- το θέμα “Δημοκρατία”. Η Δημοκρατία, νομίζω, είναι διάλογος, δεν είναι μονόλογος. Εγώ πιστεύω, ότι εκείνη η κοπελιά που διαφωνεί μαζί μου, πρέπει να βγει να μιλήσει. Θα της δώσουν το δικαίωμα; Εμένα θα μου έδιναν το δικαίωμα να βγω να μιλήσω για κάποιον, που δεν με αντιπροσωπεύει; (Στο σημείο αυτό κτυπά το κουδούνι λήξης του χρόνου ομιλίας του κ. Εφετζή.)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Έχετε κάποιο χρόνο, τον οποίο έχετε εξαντλήσει.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΕΦΕΤΖΗΣ (Α' Περιφέρεια Αθήνας- 43ο Λύκειο Αθήνας): Λυπάμαι, δεν θα το έκανα αυτό.

Μήπως άκουγαν αυτοί, που μου λένε τώρα για το χρόνο, αυτά που θέλαμε να ακούσουν;

(Χειροκροτήματα)

Δεν έχω τίποτα άλλο να πω. Πηγαίνω και κάθομαι στη θέση μου.

(Χειροκροτήματα)

ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ ΓΕΩΡΓΟΥΛΑΣ (Νομός Τρικάλων- 5ο Λύκειο Τρικάλων): Κύριε Πρόεδρε, παρακαλώ το λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Ορίστε, κύριε Γεωργούλα, έχετε το λόγο.

ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ ΓΕΩΡΓΟΥΛΑΣ (Νομός Τρικάλων- 5ο Λύκειο Τρικάλων): Δεν καταλαβαίνω κάτι. Εφόσον αυτό το παιδί πιστεύει, πως δεν θα γίνει τίποτα, γιατί ήρθε εδώ; Δεν καταλαβαίνω, ρε παιδιά.

(Χειροκροτήματα)

ΑΝΔΡΕΑΣ ΕΦΕΤΖΗΣ (Α' Περιφέρεια Αθήνας- 43ο Λύκειο Αθήνας): Ήρθα για να μιλήσω σε σας και στην Πολιτεία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Παρακαλώ, κύριε Εφετζή, σεβαστείτε το χώρο και τους συναδέλφους σας.

Κύριε Γεωργούλα, σας επαναλαμβάνω, ότι σ’ αυτόν το χώρο, ο λόγος είναι ελεύθερος. Υπάρχουν κάποιους κανόνες, που έχουν σχέση με το πώς σεβεται κανείς και το χώρο και αυτούς, στους οποίους απευθύνεται. Αλλά, όπως γνωρίζετε καλά, όλοι κρίνομαστε απ’ αυτά που λέμε και απ’ αυτά που κάνουμε. Και σεις

φθάσατε εδώ, μαθητές της Β' τάξης Λυκείου, με τη δική μου βεβαιότητα, ως Προέδρου της Βουλής, υπεύθυνου για το Πρόγραμμα, πιστεύω και τη δική σας, ότι είστε ώριμοι να κρίνετε και το θετικό και το αρνητικό. Και, επιτέλους, δεν μπορεί να είναι όλα θετικά και όλα αρνητικά, όπως καθένας από μας θα κρίνει. Να δεχόμαστε και το διαφορετικό, σας παρακαλώ.

(Χειροκροτήματα)

Η δεσποινίς Αγγελική Θωμά έχει το λόγο. Εκπροσωπεί το Νομό Αχαΐας.

ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΘΩΜΑ (Νομός Αχαΐας-6ο Γενικό Λύκειο Πατρών): Πριν αρχίσει να μετράει ο χρόνος, θα ήθελα να πω ότι όλοι εμείς οι ομιλητές δε γνωρίζαμε, ότι μπορούμε να μιλήσουμε και για άλλα θέματα, άσχετα με την Επιτροπή μας. Γιατί αν το γνωρίζαμε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Σας είπα ότι, πέρα από τα θέματα που απασχόλησαν την Επιτροπή σας, μπορείτε να αναφερθείτε σε όλα τα θέματα αυτής της Σύνοψης Κειμένων, η οποία εκ των πραγμάτων δεν μπορεί να καλύπτει όσα είπαν 16.371 παιδιά. Επομένως, εσείς είστε ελεύθεροι να διατυπώσετε, όποια άποψη θέλετε.

Αυτό που σας παρακαλώ είναι -αντιλαμβάνομαι, ότι μπορεί να επέλθει μετά από λίγο και κάποια κόπωση, είμαστε δύο ώρες εδώ και είσατε από το πρωί, σίγουρα, σε κίνηση- να φροντίζουμε -είναι μία συμβουλή/σύσταση που κάνω και στους βουλευτές- να μιλάμε στα συγκεκριμένα θέματα, να φροντίζουμε να είμαστε ευπρεπείς στο λόγο μας και το φροντίζετε όλοι. Αν υπάρξουν εξαιρέσεις του κανόνα, και αυτό είναι μέσα στην έννοια της Δημοκρατίας.

Ορίστε, δεσποινίς Θωμά.

ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΘΩΜΑ (Νομός Αχαΐας-6ο Γενικό Λύκειο Πατρών): Μιλώντας αναγκαστικά σαν μέλος της Γ' Επιτροπής, την οποία δεν είχα επιλέξει, θα αναφερθώ σε θέμα του περιβάλλοντος και συγκεκριμένα στην πυρηνική απειλή, που τη γνωρίζουμε όλοι μας.

Το πυρηνικό θέμα είναι πολύ μεγάλο και δεν μπορώ να το καλύψω στο συνολικό χρόνο μου. Επομένως, θα εξειδικεύσω την ομιλία μου.

Τον τελευταίο καιρό, όλες οι οικολογικές ενώσεις, με πρωτοπόρα την GREENPEACE, αναφέρονται, ειδικά, στο προβληματικό εργοστάσιο του Κοζλοντού. Όλοι ακούμε γύρω μας, ότι “το Κοζλοντού είναι επικίνδυνο”, ότι “το Κοζλοντού πρέπει να κλείσει”, “το Κοζλοντού θα μας σκοτώσει”. Και τι κάνουμε; Όλοι αδιαφορούμε. Μέχρι τότε όμως; Το εργοστάσιο αυτό δεν είναι παρά μία βόμβα έτοιμη να εκραγεί.

Οι επιστήμονες παραδέχονται, ότι διαρροή μπορεί να συμβεί ανά πάσα στιγμή και υπολογίζουν, ότι η καταστροφή, που θα προκληθεί σε μία τέτοια περίπτωση, θα ξεπεράσει κατά πολύ την καταστροφή που προκλήθηκε από το ατύχημα στο Τσέρνομπιλ.

Αν θέλαμε να περιγράψουμε με κυνικότητα την κατάσταση,

τότε στην πραγματικότητα και εσείς και εγώ, όλοι μας, δεν είμαστε παρά μελλοθάνατοι, που απλά δεν γνωρίζουμε τη στιγμή του τέλους. Όμως, αυτό είναι απαράδεκτο, γιατί εμείς είμαστε ελεύθεροι άνθρωποι και δεν μπορούμε να ζούμε με την αγωνία, ότι αυτή η στιγμή μπορεί να είναι και η τελευταία, επειδή κάποιοι αποφάσισαν να βάλουν μία νάρκη δίπλα μας.

Όταν λέω δίπλα μας, το εννοώ. Γιατί σε περίπτωση πυρηνικών ατυχημάτων οι αποστάσεις μηδενίζονται. Το Κοζλοντούι είναι στην ουσία έξω από την πόρτα μας. Όπως γίνεται εύκολα αντιληπτό, λύση μπορεί να δώσει μόνο η δράση, η αποτελεσματική κινητοποίηση. Είναι άναυδος να αφήνουμε όλες τις ευθύνες στις οικολογικές οργανώσεις και οι Κυβερνήσεις να αδρανούν.

Το ελληνικό Κράτος πρέπει να κινηθεί για την ασφάλεια των πολιτών του. Η γειτνίαση με τη Βουλγαρία μας δίνει το δικαίωμα να ζητήσουμε, να απαιτήσουμε το κλείσιμο του Εργοστασίου. Έχει αποδειχθεί με μελέτες, ότι η Βουλγαρία δεν θα ζημιωθεί από το κλείσιμο του Εργοστασίου πρώτον, γιατί το συγκεκριμένο Εργοστάσιο δεν συνεισφέρει ουσιαστικά ούτε στην οικονομία ούτε στην παραγωγή της χώρας και, δεύτερον, γιατί μπορούν πάντα να στραφούν σε πιο ήπιες μορφές ενέργειας.

Θα πρέπει, οπωσδήποτε, να γίνει συνάντηση των ηγετών των δύο χωρών και των ομόλογων αρμόδιων Υπουργών, και μάλιστα το συντομότερο.

Απαιτούμε, λοιπόν, από το Κράτος να μας προστατεύσει από τον κίνδυνο και ζητούμε από όλους να συνειδητοποιήσουν, ότι το Κοζλοντούι είναι στην ουσία ένα όπλο, που μας σημαδεύει. Όλους μας. Επειδή βλέπω, ότι μου έχει απομείνει χρόνος, θα ήθελα να θίξω και ένα άλλο θέμα, περιβαλλοντικό, που μας πονάει όλους μας: Το κάψιμο των δασών.

Όλοι γνωρίζουμε, ότι τα δάση μας έχουν διττή χρησιμότητα. Πρώτον, λειτουργούν ως πόλος έλξης για τους τουρίστες και, δεύτερον, μας χαρίζουν ζωή. Όμως, το καλοκαίρι που έρχεται, πολλά από αυτά τα δάση θα καούν, πολλοί από αυτούς τους πνεύμονες θα λείψουν. Αυτό το ξέρουμε όλοι, το περιμένουμε και το έχουμε συνηθίσει. Έχουμε εξοικειωθεί με το φαινόμενο αυτό και μόλις φτάσει το καλοκαίρι, τότε με μαθηματική ακρίβεια περιμένουμε τις πυρκαγιές. Έχουμε εξοικειωθεί τόσο πολύ με την όλη κατάσταση, ώστε θα φτάσει η μέρα, που θα έχει καεί και το τελευταίο πράσινο φύλλο, κι εμείς ακόμα θα αδιαφορούμε.

Είναι απαραίτητο να αποβάλουμε αυτήν τη νοοτροπία του μοιραίου: “Αυτό θα γίνει και τίποτα δεν μπορεί να το αποτρέψει”. Είναι απαράδεκτο να αδρανούμε και να εφησυχάζουμε, περιμένοντας την επόμενη πυρκαγιά, περιμένοντας τον επόμενο εμπρησμό.

Το Κράτος πρέπει να δράσει με δυναμισμό και ευαισθησία. Οφείλει να μεριμνήσει, ώστε η φύλαξη των δασών να γίνει πιο εντατική και αποτελεσματική. Είναι άκρως απαραίτητο να ενι-

σχύσει τους δασοφύλακες και οικονομικά, αλλά και σε έμφυχο υλικό. Κι αυτό πρέπει να γίνει, γιατί πρέπει να δοθούν κίνητρα σε νέους ανθρώπους να αγαπήσουν τη φύση, να στραφούν σ’ αυτήν και να τη φυλάξουν αποτελεσματικά.

Επίσης, το Κράτος πρέπει να δαπανήσει πολύ μεγάλα ποσά, για να αγοράσουμε και να επισκευάσουμε τα μέσα πυρόσβεσης που έχουμε, και, κυρίως, τα πυροσβεστικά αεροσκάφη. Είναι απαραίτητο, τη στιγμή που το κάψιμο των δασών είναι μία πραγματικότητα. Μία κατάσταση που αντιμετωπίζουμε συχνά είναι, να χρησιμοποιούμε παμπάλαια και αναποτελεσματικά μέσα πυρόσβεσης και προβληματικά αεροσκάφη.

Επιπλέον, πρέπει κάθε πυρκαγιά να ερευνάται πολύ προσεκτικά και, στην περίπτωση που πρόκειται για εμπρησμό, να γίνεται κάθε δυνατή προσπάθεια εντοπισμού των δραστών. Οι ένοχοι πρέπει να αντιμετωπίζονται και να τιμωρούνται ανάλογα με αυτό που στην πραγματικότητα είναι: Φονιάδες!

Το κάψιμο των δασών μας δεν είναι πταίσμα, ούτε πλημμέλημα. Είναι έγκλημα και πρέπει να σταματήσει.

Ευχαριστώ πολύ που με ακούσατε.

(Χειροκροτήματα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Η δεσποινίς Μαρία Καραβοκύρη, που εκπροσωπεί το Νομό Κορινθίας έχει το λόγο.

ΜΑΡΙΑ ΚΑΡΑΒΟΚΥΡΗ (Νομός Κορινθίας-Γενικό Λύκειο Χιλιομοδίου): Αν η συμμετοχική παρουσία του ώριμου ατόμου μέσα στην κοινωνία είναι υπέρτατο καθήκον για την ισχύ της συνολικότητας και δια μέσου αυτής αντιμετωπίζονται σοβαρά γεγονότα, λύνονται τα προβλήματα και πραγματοποιείται η πρόοδος και η ευημερία, ο ουσιαστικός προβληματισμός των νέων ανθρώπων για το παρόν και η ενεργή παρέμβαση στα κοινωνικά δρώμενα είναι, ίσως, το ιερότερο δικαίωμα. Η νέα γενιά έχει πάρει την απόφαση να εισέλθει ενεργά στο κοινωνικό γίγνεσθαι και να αναλάβει συγκεκριμένους ρόλους για τη διαμόρφωση ενός κόσμου δικαιότερου και πιο ανθρώπινου.

Είναι φανερό, λοιπόν, πως η απόφαση του Προέδρου της Βουλής των Ελλήνων να απευθύνει κάλεσμα στους μαθητές της Β' Λυκείου, για να συμμετάσχουν στη διαμόρφωση συγκεκριμένης άποψης πάνω σε θέματα, που αφορούν στη ζωή της πόλης τους, της Χώρας τους ή της ανθρωπότητας, εντάσσεται στο γενικότερο πλαίσιο αναγνώρισης και αποδοχής του ρόλου της νέας γενιάς. Γι’ αυτό τον ευχαριστούμε θερμά.

Με τη σειρά μου και εγώ, εκ μέρους όλων των εφήβων βουλευτών, θέλω να ευχαριστήσω την Επιτροπή του προγράμματος, που έφεραν σε πέρας αυτό το δύσκολο έργο που τους ανατέθηκε, τους Συνδέσμους καθηγητές, που μόχθησαν μαζί μας, τους καθηγητές που αξιολόγησαν τις εργασίες μας και μας έδωσαν την ευκαιρία να εκφραστούμε από το πιο επίσημο Βήμα του ελληνικού Κράτους και τους γονείς μας, που μας συμπαροσάστηκαν σ’ αυτήν τη δύσκολη προσπάθεια.

Κύριε Πρόεδρε της Δημοκρατίας, κύριε Πρόεδρε της Βουλής, κύριοι Αρχηγοί των Κομμάτων, κύριοι Βουλευτές, κύριε

Πρόεδρε της Επιτροπής Εκπαιδευτικού Προγράμματος “Βουλή των Εφήβων”, κύριοι συνάδελφοι, ένας από τους σημαντικότερους αιμοδότες της ελληνικής Οικονομίας είναι η Γεωργία, γιατί το μεγαλύτερο ποσοστό του ελληνικού πληθυσμού ασχολείται με τις αγροτικές καλλιέργειες.

Έχω την εντύπωση, ότι ο αγρότης αυτοσχεδιάζει. Δεν υπάρχει προβληματισμός για την επιλογή του είδους της παραγωγής, αλλά ο καθένας τελειώς αυθαίρετα πορεύεται, χωρίς να εξετάζει τις δυνατότητες του εδάφους και το κατά πόσο αυτό είναι σε θέση να ανταποκριθεί στις καλλιέργειες που έχουν επιλεγεί, χωρίς να εξετάζει τις ισχύουσες κλιματολογικές ιδιαιτερότητες της περιοχής και -το κυριότερο- τις επικρατούσες συνθήκες και τους συντελεστές διαμόρφωσης των τιμών και των δυνατοτήτων διάθεσης των προϊόντων στην αγορά.

Το φαινόμενο αυτό συνδέεται άμεσα με την απουσία συγκεκριμένων γνώσεων γύρω από το αντικείμενο. Γνωστική κατάπτωση δεν υφίσταται, είναι ελλειμματική, ατελής, αναχρονιστική. Στηρίζεται, κυρίως, στις εμπειρίες και στο κληρονομικό τρόπο μετάδοσης των μυστικών της καλλιέργειας και του εδάφους.

Η οικονομική αυτονομία γίνεται πλέον το ζητούμενο από τους οικονομικά δυνατούς, που στην περίπτωση αυτή είναι οι Ευρωπαίοι. Όλες, μέχρι τώρα, οι δημοκρατικές κυβερνήσεις αγνοούν τον Έλληνα αγρότη. Απλώς προσποιούνται, γιατί θέλουν την ψήφο του και τίποτε άλλο. Ο ένας στους δύο Έλληνες αγρότες βρίσκεται κάτω από το όριο της φτώχειας. Είναι ο φτωχότερος Ευρωπαίος αγρότης, αφού έχει το μισό εισόδημα του Ευρωπαίου συναδέλφου του. Η αγοραστική του δύναμη βρίσκεται στην τελευταία θέση των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το αγροτικό εισόδημα παραμένει στα επίπεδα του 1989 και ο μέσος όρος της 15ετίας στα επίπεδα του 1980.

Πρέπει, τέλος πάντων, να αφήσουμε τα ψέματα, γιατί οι τσέπες των περισσότερων αγροτών άδειασαν. Ο κόσμος φεύγει από την επαρχία προς τις μεγάλες πόλεις αναζητώντας ένα μεροκάματο χωρίς άγχος, χωρίς τις συνέπειες των καιρικών συνθηκών, χωρίς το φόβο των χαμηλών τιμών, που καθορίζονται από την Ευρωπαϊκή Ένωση και, τέλος, χωρίς τη μεγάλη εκμετάλλευση των μεσαζόντων. Και εδώ, ακριβώς, ελλοχεύει ο κίνδυνος, ο μεγάλος κίνδυνος της αστυφιλίας, που όλοι γνωρίζουμε. Και εγώ νομίζω, αλλά και οι περισσότεροι από εμάς εδώ μέσα, ότι θέλουμε να μείνουμε στα σπίτια μας.

Τέλος, για να μείνει ο νέος στον τόπο του πρέπει να δοθούν κίνητρα για μία ζωή με ποιότητα. Η εκάστοτε Κυβέρνηση, αν θέλει να μειώσει την ανεργία στην ελληνική γη, πρέπει να καταλάβει, ότι θα πρέπει να την δουλέψουν ελληνικά νιάτα. Εγώ προτείνω τα εξής:

Πρώτον, υγιή αγροτικό συνδικαλισμό.

Δεύτερον, πλήρη και διεξοδική ενημέρωση για τα αγροτικά προγράμματα της ΕΟΚ.

Τρίτον, να εξυγιανθεί το συνδικαλιστικό κίνημα, που μέχρι

τώρα απέτυχε και είναι καταχρεωμένο και καταχρωματισμένο.

Τέταρτον, τα αγροτικά μηχανήματα να είναι τελειώς αφορολόγητα. Παραδείγματος χάριν, ένα τρακτέρ στην Ιταλία κοστίζει 5 εκατομμύρια και στην Ελλάδα, το ίδιο, στοιχίζει 8 εκατομμύρια.

Πέμπτον, να δοθούν άδειες αυτοκινήτων πετρελαίου με την τιμή πετρελαίου “τράνζιτ”, ώστε να μειώνονται τα έξοδα μετακίνησης και εμπορίας των αγροτικών προϊόντων.

Έκτον, να γίνουν έργα αγροτικής υποδομής, παραδείγματος χάριν φράγματα αρδευτικά, λιμνοδεξαμενές κ.λπ..

Έβδομον, να γίνονται εξαγωγές προς όλες τις κατευθύνσεις, ώστε να πετυχαίνονται καλύτερες τιμές για τα αγροτικά προϊόντα.

Όγδοον, ο αγρότης να νιώθει τον γεωπόνο δίπλα του και όχι να τον βλέπει μέσα στο γραφείο του πνιγμένο στα χαρτιά της γραφειοκρατίας.

Ένατον, να γίνονται κατά τόπους αγροτικά σεμινάρια για τη σωστή χρήση των φυτοφαρμάκων, των λιπασμάτων, για τις νέες καλλιέργειες, το σωστό προγραμματισμό κ.λπ.

Αυτά μου έχει διδάξει μέχρι τώρα η ζωή της επαρχίας, όπου ζω. Τι παραπάνω, τάχα, να προτείνω στους μεγάλους της Χώρας μου, εγώ μια μαθήτριά. Αλλά, ας κοιτάξουν στα περασμένα χρόνια τις ατέλειωτες θυσίες των προγόνων μας, ας κοιτάξουν μέσα τους να διαπιστώσουν, πόσο ειλικρινείς είναι, πόσο αληθινοί Έλληνες είναι. Ας κοιτάξουν μπροστά τους, ποιο μέλλον μας ετοιμάζουν και ας πράξουν σκεπτόμενοι ελληνικά.

Εμείς, οι έφηβοι βουλευτές, εμείς τα Ελληνόπουλα, αγαπάμε την Πατρίδα, τους ανθρώπους, τη ζωή. Εμείς αντιλαμβανόμαστε τα προβλήματα του παρόντος μέσα από τη δική μας ευαισθησία και αγωνιούμε. Αγωνιούμε, γιατί μας πονά το μέλλον αυτού το Τόπου. Η δική μας μοίρα είναι να διαβούμε αυτήν την καμπή. Και θα τη διαβούμε με ελπίδα, γιατί έχουμε “πάντα ανοικτά, πάντα άγρυπνα τα μάτια της ψυχής μας”.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας λόγω υποχρεώσεως, την οποία έχει από πριν αναλάβει, πρέπει να αποχωρήσει.

(Στο σημείο αυτό αποχωρεί ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, χειροκροτούμενος ζωηρά και παρατεταμένα από τους έφηβους βουλευτές)

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Α' Αντιπρόεδρος της Βουλής, κ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ Ν. ΚΡΗΤΙΚΟΣ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Το λόγο έχει η δεσποινίς Νικολίνα Καρεφυλάκη, που εκπροσωπεί το Νομό Χανίων.

(Χειροκροτήματα)

ΝΙΚΟΛΙΝΑ ΚΑΡΕΦΥΛΑΚΗ (Νομός Χανίων - 4ο Γενικό Λύκειο Χανίων): Κύριε Πρόεδρε της Βουλής, κύριοι Υπουργοί

γοί, κύριοι Βουλευτές, κύριε Σαμαράκη, έφηβοι και μη, αγαπητοί φίλοι και καλεσμένοι, καλή σας μέρα .

Θα ήθελα πριν ξεκινήσω να πω, ότι, επειδή κάποιος μας αρνήθηκε το δικαίωμα της ψήφου, η ομιλία μου εδώ τώρα οφείλεται στην τύχη μου και μόνο και όχι στις ψήφους των συμμαθητών μου.

Προσπάθησα να βρω ένα πρόλογο για να εισέλθω στο θέμα της βίας, χωρίς όμως να τα καταφέρω, ίσως επειδή το ίδιο το θέμα είναι τόσο οδυνηρά οικείο, που δεν χρειάζεται συστάσεις.

Καμία μορφή βίας δεν είναι πιο σκληρή και απάνθρωπη, όσο εκείνη που ασκείται στα παιδιά. Λέγοντας “παιδιά” εννοώ τα άτομα μέχρι και την εφηβική ηλικία.

Πιο συγκεκριμένα, θα ήθελα να αναφερθώ στα θύματα της σωματικής βίας, εκείνης που καλείται “παιδική πορνεία”. Πορνεία σε μια τρυφερή ηλικία, μαρτύριο που επιβάλλεται από εξωγενείς παράγοντες. Και, όμως, θεωρώντας το σαν άλλο ένα σημάδι της παρηκμασμένης κοινωνίας μας, το δεχόμαστε, με κάποια αποστροφή, δεν λέω, όμως, το αποδεχόμαστε.

Η Επιτροπή Κοινωνικών Υποθέσεων ζητά τη λήψη μέτρων, μέτρων και όχι απλών νομοσχεδίων, καταδικασμένων να μη εφαρμοστούν. Ζητάμε ένα γερό χτύπημα στα θεμέλια της παιδικής πορνείας. Καθώς είναι ένα πολύπλοκο ζήτημα αφήνουμε τις λεπτομέρειες στους ειδήμονες.

Προχωρώ αμέσως σ' ένα άλλο φλέγον ζήτημα, το οποίο συζητήθηκε εκτενώς στην Επιτροπή μας. Πρόκειται για τα ναρκωτικά.

Έπεσε στα χέρια μου, πριν από λίγο καιρό, ένα βιβλίο με θέμα τον χιπιισμό, ένα κομμάτι του οποίου ήταν αφιερωμένο στην περιγραφή του ονομαζόμενου “ταξιδιού”, την κατάσταση στην οποία περιέρχεται το άτομο μετά τη χρήση ναρκωτικών ουσιών. Τέτοια ήταν η περιγραφή, που αποτελούσε πραγματική προπαγάνδα υπέρ των ναρκωτικών. Δεν θα ήταν καθόλου δύσκολο να παρασυρθεί κάποιος νέος από μία τέτοια ανάγνωση. Παρ'όλα αυτά το κακό είναι αποτρέψιμο.

Θα βοηθούσε, ίσως, η αφήγηση μιας προσωπικής εμπειρίας, την οποία παρουσίασα ήδη στα μέλη της Επιτροπής μας και δεν θα το ανέφερα τώρα, αν δεν πίστευα, ότι μπορεί να βοηθήσει.

Είχα κάποιο φίλο, ο οποίος έκανε χρήση ναρκωτικών ουσιών. Ήταν ναρκωτικά, τα οποία θα χαρακτηρίζονταν “ελαφρά”, τις συνέπειες των οποίων, όμως, δεν θα χαρακτήριζα καθόλου ελαφρές. Κάποια φορά έτυχε να συναντηθώ μαζί του, ενώ αυτός βρισκόταν υπό την επίρεια των ναρκωτικών. Ήταν μια κατάσταση πραγματικά καταθλιπτική. Προσπαθούσε να μιλήσει και δεν μπορούσε να συγκροτήσει τις σκέψεις του. Οι κινήσεις του ήταν εντελώς ασυντόνιστες. Όταν τον ρωτούσα, τι έχει και πώς θα μπορούσα να βοηθήσω, το μόνο που έπαιρνα ως απάντηση ήταν, ότι δεν καταλάβαινε, τι του έλεγα και τι εννοούσα. Μπορώ να πω, ότι ένιωθα μέχρι και άχρηστη, διότι δεν μπορούσα

να κάνω τίποτα, επειδή δεν είχα την πείρα και δεν ήξερα, τι βοήθεια να προσφέρω άλλη από την έγνοια μου.

Ας ήταν να μην είχε αρχίσει ποτέ. Όμως, το πρόβλημα είναι υπαρκτό, και εμείς έχουμε προτάσεις.

Διαφωνούμε με τη σκληρή καταδίκη των ναρκομανών, ανθρώπων που τιμωρούνται σκληρά, επειδή ζητώντας απαλλαγή από το σαρκικό παραλήρημα της εξάρτησης έκλεψαν λίγα χρήματα ή λήστεψαν κάποιον περαστικό.

Δεν μιλάμε για επιείκεια στους εμπόρους των ναρκωτικών, αλλά στα θύματά τους. Μία δίκη για ένα πταίσμα παρελθοντικό, ενώ κάποιος ναρκομανής προσπαθεί να απεξαρτηθεί, είναι ικανή να τον ξανατραβήξει στον κυκλώνα.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Πρόεδρος της Βουλής κ. ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΚΑΜΑΝΗΣ)

Ακόμη, μια και βλέπουμε την τόσο ευρεία διάδοση των ναρκωτικών στα σχολεία, έχουμε μία ακόμη πρόταση.

Θα το θεωρούσαμε, λοιπόν, ωφέλιμο, αν γίνονταν συχνές και υποχρεωτικές αιματολογικές εξετάσεις στα σχολεία, ώστε να διαπιστωθεί η πιθανή χρήση ναρκωτικών ουσιών. Ο έλεγχος που θα γίνεται στους μαθητές, δεν θα έπρεπε, ωστόσο, να είναι τακτικός, γιατί κάποιος, που ίσως είναι χρήστης και γνωρίζει την ακριβή ημερομηνία της εξέτασης, μπορεί να καταφέρει να παρουσιάσει, απέχοντας από τις ουσίες, ψευδές αποτέλεσμα.

Σε περίπτωση εντοπισμού μαθητών-χρηστών να υπάρχει με απόλυτη εχεμύθεια η κατάλληλη καθοδήγηση και ψυχική υποστήριξη, ώστε στους χρήστες να δοθεί η ευκαιρία αλλαγής πορείας. Το έργο αυτό θα μπορούσαν να αναλάβουν πρώην ναρκομανείς, η πείρα των οποίων μπορεί να αποδειχθεί σωτηρία.

Πιστεύουμε, πως αξίζει η προσπάθεια, γιατί αν δεν παλέψουμε για τη ζωή, τότε γιατί θα παλέψουμε;

(Όρθιοι οι έφηβοι βουλευτές, χειροκροτούν ζωηρά και παρατεταμένα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Ο κ. Δημήτρης Κατέρης, που εκπροσωπεί το Νομό Μαγνησίας, έχει το λόγο. (Χειροκροτήματα)

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΚΑΤΕΡΗΣ (Νομός Μαγνησίας - 1ο Γενικό Λύκειο Βόλου): Κύριε Πρόεδρε της Βουλής, αγαπητοί συνάδελφοι, ανήκα στην Επιτροπή των Εξωτερικών Υποθέσεων και Εθνικής Άμυνας που συστήθηκε, αφότου ήρθαμε στην Αθήνα.

Ακούσαμε κάποιες απόψεις από κάποιους συναδέλφους, που σε μερικές συμφωνώ και σε μερικές διαφωνώ.

Κατ'αρχήν, νομίζω, πως όλοι ευαισθητοποιήσαμε με το πρόβλημα που αντιμετωπίζεται στον Έβρο και στη Βόρεια Ήπειρο, όπως θα ακούσουμε σε λίγο. Και θα ακούσουμε και πολλά άλλα, που θα μας ταράξουν. Αμφιβάλλω, όμως, αν θα ακουστούμε τελικά, αλλά, εφόσον είμαστε έφηβοι, πιστεύω, ότι πρέπει να ελπίζουμε.

Νομίζω, ότι η Ελλάδα είναι ένα αδύναμο κράτος και πιστεύω,

πως όλοι πρέπει να το παραδεχθούμε αυτό. Αυτό φαίνεται από το γεγονός, ότι στους τρεις κύριους άξονες, τη Θρησκεία, την Οικονομία και τον Πολιτισμό, δεν έχουν γίνει οι κατάλληλες ενέργειες για την ανάπτυξή τους.

Πιστεύω, ότι στην Οικονομία η Ελλάδα, ως ναυτική Χώρα, θα πρέπει να αναπτύξει το Ναυτικό Εμπόριο και τον Τουρισμό. Η Ελλάδα είναι μία από τις ομορφότερες χώρες του κόσμου και πρέπει αυτό να το καταλάβουν όλοι και να το συνειδητοποιήσουν.

Για το θέμα της Άμυνας, στην Επιτροπή πολλοί υποστήριξαν, ότι οι Ένοπλες Δυνάμεις δεν είναι ικανές να υπερασπίσουν την Πατρίδα μας σε οποιονδήποτε κίνδυνο. Πιστεύω, ότι οι Ένοπλες Δυνάμεις είναι πανέτοιμες, γιατί καθοδηγούνται από πραγματικούς Έλληνες, δεν καθοδηγούνται από τους πολιτικούς. Δεν είναι πολιτικοί οι στρατιωτικοί. Είναι Έλληνες πολίτες και οι Έλληνες πολίτες αγαπάμε την Ελλάδα, γι' αυτό και θα υπερασπιστούμε την Πατρίδα μας σε οποιονδήποτε κίνδυνο.

Ήθελα να πω επίσης για το θέμα της Άμυνας, ότι προτάθηκε, οι γυναίκες να συμμετέχουν στο στρατό. Νομίζω, ότι στο σημείο αυτό πρέπει να γίνει κάποια διευκρίνιση. Οι γυναίκες νομίζω, πως ξέρουμε, ότι είναι αδύναμες μυϊκά για να προσφέρουν υπηρεσίες στον πόλεμο. Νομίζω, όμως, ότι μπορούν να προσφέρουν σημαντικά σε κάποιες άλλες θέσεις. Πολλοί άντρες, που θα μπορούσαν να είναι μάχιμοι, βρίσκονται σε γραφεία στα μετόπισθεν, με αποτέλεσμα ένα μεγάλο μέρος του στρατού μας να στερείται από μάχιμους. Οι γυναίκες μπορούν να κάνουν μια γραφειοκρατική δουλειά, έτσι ώστε να έχουμε τη δυνατότητα να αυξήσουμε τους στρατιώτες, που θα υπερασπισθούν την Πατρίδα μας.

Ακόμα θέλω να τονίσω, μια και ο χρόνος τελειώνει, ότι η Ελλάδα είναι μια Χώρα με 10 εκατ. κατοίκους, είναι μια πολύ μικρή Χώρα, σε σχέση με τις άλλες, ιδιαίτερα σε σχέση με τους γείτονές μας, τους Τούρκους, και κάποιους άλλους γνωστούς, που δεν χρειάζεται να τους αναφέρω.

Γι' αυτό πιστεύω, ότι θα πρέπει, στην ποσότητα των γειτόνων μας, να αντιτάξουμε την ποιότητα. Πρέπει να γίνουν οι κατάλληλες ενέργειες για να αναπτυχθεί ο Πολιτισμός μας ή η Οικονομία μας. Η Θρησκεία πρέπει να έχει το ρόλο, που είχε το 1821 και όλες τις ιστορικές στιγμές, όπου αποδείχθηκε φορέας εθνικής ομοψυχίας και ενότητας.

Θέλω, επίσης, να κάνω μια παράκληση στους πολιτικούς. Θα ήθελα να σταματήσουν τις αντιπαραθέσεις στο χώρο της εξωτερικής πολιτικής, να υπάρξει, δηλαδή, μια ενιαία εξωτερική πολιτική, γιατί πιστεύω, ότι μόνο έτσι, θα μπορέσουμε να βγάλουμε κάποια άκρη με διάλογο, με κατανόηση και, πάνω απ' όλα, με συναίσθηση, ότι είμαστε όλοι Έλληνες, έχουμε μια μικρή Χώρα σε μια περιοχή, που είναι στρατηγικής, πολιτικής και οικονομικής σημασίας. Πρέπει να το εκμεταλλευτούμε αυτό. Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Η δεσποινίς Χρυσούλα Καφαλή, που εκπροσωπεί το Νομό Ξάνθης, έχει το λόγο.

(Χειροκροτήματα)

ΧΡΥΣΟΥΛΑ ΚΑΦΑΛΗ (Νομός Ξάνθης - 2ο Γεν. Λύκειο Ξάνθης): Κυρίες και κύριοι, έφηβοι βουλευτές, θα ήθελα πρώτα απ' όλα να ευχαριστήσω όλους όσοι βοήθησαν να μας δοθεί η ευκαιρία σήμερα και όλες τις υπόλοιπες ημέρες, που βρισκόμαστε εδώ, να μιλήσουμε για πράγματα, που μας ενδιαφέρουν άμεσα όλους εμάς τους νέους της Ελλάδας.

Θα προσπαθήσω να επιστήσω την προσοχή σας σε μερικά από τα σημαντικότερα προβλήματα, που αντιμετωπίζει η ελληνική εκπαίδευση και, παράλληλα, να αναφέρω ορισμένες απόψεις και προτάσεις, που τέθηκαν και συζητήθηκαν κατά τη συνεδρίαση της Επιτροπής Μορφωτικών Υποθέσεων.

Πιστεύω, πως το συμπέρασμα που βγήκε από την όλη διαδικασία της συνεδρίασης και της συζήτησης γύρω από τα διάφορα θέματα εκπαίδευσης, είναι πως αυτή τη στιγμή αποτελεί επιτακτική ανάγκη η ελληνική εκπαίδευση σε όλο της το φάσμα, να μετατραπεί σε ολοκληρωμένη σφαιρική παιδεία, που θα ευνοεί την πλήρη ψυχοσωματική και πνευματική ανάπτυξη του ατόμου.

Κυρίαρχο και κοινό, όμως, αίτημα των νέων σε πολλές περιπτώσεις είναι η αλλαγή ή, τουλάχιστον, η ανανέωση του συστήματος της εισαγωγής των υποψηφίων στα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα της Χώρας. Πάνω σ' αυτήν τη βάση, στόχο της κριτικής των εφήβων βουλευτών αποτέλεσε και το νέο σύστημα που θεσπίστηκε, και συγκεκριμένα το μέρος του συστήματος που αφορά την καθιέρωση της εισαγωγής στα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα με βάση το βαθμό του Εθνικού Απολυτηρίου. Η καθιέρωση αυτού του συστήματος μοιραία θα οδηγήσει στην ενίσχυση της παραπαιδείας, εφόσον μεγαλώνει ο αριθμός των εξεταζόμενων μαθημάτων, γεγονός που οδηγεί τους μαθητές στη φροντιστηριακή εκπαίδευση.

Οι απόψεις, όμως, ως προς το ζήτημα των ιδιωτικών ΑΕΙ, όπως προέκυψε και από τη συνεδρίαση, δίστανται. Προσωπικά πιστεύω, πως μια τέτοια κίνηση, δηλαδή η ίδρυση ιδιωτικών ΑΕΙ, θα οξύνει την κοινωνική ανισότητα και θα συμβάλει στην κατάλυση της αρχής των ίσων ευκαιριών, ενώ θα καταδικάσει τους μαθητές, των οποίων οι οικογένειες δεν έχουν την οικονομική ικανότητα να τους προσφέρουν την ανώτατη μόρφωση, κάτω από αυτές τις προϋποθέσεις.

Ωστόσο, διατυπώθηκαν διάφορες λύσεις, όπως αυτή που πρότεινε την ίδρυση και λειτουργία ιδιωτικών ΑΕΙ μόνο σε ορισμένες περιοχές και κάτω από κάποιες δεδομένες συνθήκες. Σ' αυτό το σημείο πρέπει να διαχωρίσω δύο βασικούς άξονες, πάνω στους οποίους κινούνται τα βασικά προβλήματα της ελληνικής εκπαίδευσης. Διακρίνουμε, έτσι, πρώτα απ' όλα, τα προβλήματα υλικοτεχνικής υποδομής, προβλήματα που εντοπίζονται στην έλλειψη ενός αριθμού κτηριακών συγκροτημάτων,

ικανών να στεγάσουν και να εξυπηρετήσουν τις ανάγκες όλων των μαθητών, καθώς επίσης και την απουσία εποπτικών οργάνων ή εγκαταστάσεων, όπως γυμναστήρια, συγκροτημένες βιβλιοθήκες, εργαστήρια, αίθουσες εκδηλώσεων, που στερούν από τη μαθητική ζωή την ανάπτυξη αθλητικού, ανταγωνιστικού, κριτικού πνεύματος, ενώ κάθε άλλο παρά ευνοούν τη λήψη πρωτοβουλιών από τους μαθητές.

Ο μόνος τρόπος για να δημιουργήσουμε την κατάλληλη υποδομή και να στηρίξουμε γερά το θεμέλιο της Παιδείας είναι η διοχέτευση μεγαλύτερων κρατικών κονδυλίων στην Παιδεία, καθώς και η δημιουργική αξιοποίησή τους.

Στη συνεδρίαση της Επιτροπής Μορφωτικών Υποθέσεων τέθηκαν, επίσης, ζωτικά προβλήματα λειτουργίας των σχολείων της Χώρας, που αποτελούν και το δεύτερο άξονα. Τονίσθηκε ιδιαίτερα από μέλη της Επιτροπής η ανάγκη αλλαγής του τρόπου διδασκαλίας μαθημάτων, όπως η Ιστορία ή τα Θρησκευτικά, η αναβάθμιση του μαθήματος του Σχολικού Επαγγελματικού Προσανατολισμού, αλλά, βέβαια, και η προσθήκη νέων μαθημάτων πρακτικών και μη, όπως αυτά του Οικογενειακού Προγραμματισμού, των Πρώτων Βοηθειών, της Σεξουαλικής Διαπαιδαγώγησης, του Θεάτρου, της Τέχνης και άλλα.

Παράλληλα, πολύ σημαντικό βήμα προς την αποδοτική λειτουργία των σχολείων είναι η κατάργηση της απογευματινής βάρδιας, που ισχύει σε ορισμένα σχολεία της Χώρας και που βαρύνει ιδιαίτερα τους μαθητές. Για την ομαλή λειτουργία του σχολείου χρειάζεται επίσης να δημιουργηθεί ανάμεσα στους καθηγητές και στους μαθητές σωστή σχέση, σχέση που είναι ανάγκη να διακρίνεται από πνεύμα συνεργασίας και σύμπνοιας.

Νομίζω, πως πάνω σ' αυτό το θέμα είναι αξιόλογη η πρόταση που τέθηκε για τη θέσπιση εντός του σχολικού προγράμματος κάποιων ωρών αμφίδρομης και εποικοδομητικής αξιολόγησης από μαθητές και καθηγητές.

Τελειώνοντας, θα ήθελα να αναφερθώ σ' ένα πολύ σημαντικό ζήτημα, που τέθηκε στη συνεδρίαση, και αφορά τη μειονοτική εκπαίδευση στις περιοχές της Θράκης, όπου ζουν οι Πομάκοι, οι Αθίγγανοι καθώς και η μουσουλμανική μειονότητα. Ζω στην Ξάνθη και έχω διαπιστώσει και εγώ μαζί με πολλούς άλλους, ότι η αδράνεια και η αδιαφορία, που έχει επιδείξει κατά καιρούς το Ελληνικό Κράτος, έχει αφήσει τα παιδιά, που φοιτούν στα μειονοτικά σχολεία των περιοχών αυτών, έρμαια στην τουρκική προπαγάνδα, η οποία έχει αποκλειστικό στόχο την καλλιέργεια του τυφλού φανατισμού και της τουρκικής συνείδησης.

Έχουν προταθεί πολλαπλές λύσεις. Νομίζω, όμως, πως σήμερα είναι άμεση ανάγκη να ενισχυθεί η διδασκαλία της Ελληνικής γλώσσας στα μειονοτικά σχολεία, έτσι ώστε να δημιουργηθεί φιλελληνικό κλίμα, να γνωρίσουν τα παιδιά αυτά τον ελληνικό πολιτισμό και να πάρει αυτός ο αδικαιολόγητος, πολλές φορές, διαχωρισμός, που παρατηρείται σ' αυτές τις περιο-

χές και επεκτείνεται σε όλα τα επίπεδα της ζωής.

Θέλω να πιστεύω, ότι όλα όσα ειπώθηκαν αυτές τις ημέρες, το προσωπικό στίγμα που έδωσε ο καθένας μας, οι απόψεις και οι προτάσεις που ακούστηκαν, θα αποτελέσουν το πιο γερό στήριγμα για την καθιέρωση και τη διατήρηση του θεσμού της Βουλής των Εφήβων, αλλά και για τη βελτίωσή του.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Η δεσποινίς Ελένη Κοσμά, που εκπροσωπεί το Νομό Αχαΐας, έχει το λόγο.

ΕΛΕΝΗ ΚΟΣΜΑ (Νομός Αχαΐας- ΕΠΑ Πάτρας): Κύριε Πρόεδρε της Βουλής, κύριοι Βουλευτές και εσείς τα παιδιά, ένα από τα βασικότερα προβλήματα της Χώρας μας είναι η Οικονομία, που αφορά όλους μας, μια και θα γίνουμε αυριανοί πολίτες και θα αντιμετωπίσουμε τα προβλήματα των γονιών μας. Η Οικονομία βρίσκεται σε κρίση, αλλά ποια είναι η στάση της πολιτικής ηγεσίας του Κράτους και ποια είναι τα αίτια που την προκαλούν. Αυτό που μας απασχολεί, είναι, ότι εμείς έχουμε κρίση, και αυτό δεν το καταλαβαίνουν. Έχουμε προσωπικότητα, έχουμε άποψη, λέμε τη γνώμη μας και απαιτούμε να γίνει πραγματικότητα. Αυτήν τη στιγμή είμαστε μαθητές και όχι βουλευτές. Δεν δέχομαι τον όρο βουλευτές. Αυτοί οι άνθρωποι δεν δίνουν λύση στα προβλήματά μας. Εμείς, όμως, έχουμε σαν στόχο να επιδράσουμε στον κοινωνικό ιστό, και αν δε συμβεί αυτό, οι συνέπειες θα είναι σοβαρές, και είμαι σίγουρη, πως, όλοι συμφωνείτε, εκτός αν υπάρχει αντίρρηση.

Για να επιδράσουν οι νέοι στον κοινωνικό ιστό χρειάζεται να υπάρχουν κάποιες προϋποθέσεις. Και ποιες είναι αυτές; Όλοι οι έφηβοι, λοιπόν, ρωτάμε, γιατί εσείς οι πολιτικοί υποσχεστε πράξεις και μετά το ξεχνάτε; Γιατί δεν συνεννοείστε όλοι μαζί να φτιάξετε κατ' αρχάς ένα ενιαίο και σταθερό σύστημα σε όλους τους τομείς, που αφορούν και απασχολούν την Ελλάδα; Γιατί οι πολιτικοί που έρχονται μετά τις εκλογές λένε, πως οι προηγούμενοι σας είπαν ψέματα, και δεν επαρκούν τα οικονομικά του Κράτους; Γιατί δεν μας ανακοινώσατε ποτέ, ποιες αποκαταστάσεις και ποιες λύσεις δόθηκαν στη συνέχεια; Τι πράγματα είναι αυτά; Οι γονείς μας σας διαλέξαν και στη συνέχεια εμείς. Δεν πρέπει, λοιπόν, να κομματικοποιηθούμε, αν και οι περισσότεροι έχουμε αποφασίσει και έχουμε καταλήξει στο συμπέρασμα, ότι το Κράτος αρχίζει να μας εγκαταλείπει. Αυτή η τάση της νεολαίας είναι πολύ ενθαρρυντική, διότι, με την ανάμειξη στα κοινά και το νόμιμο δικαίωμα, που έχουμε αποκτήσει να ψηφίζουμε και να χειριζόμαστε, θέτουμε σαν βάση να γίνονται ικανοί και να χειρίζονται υποθέσεις και προβλήματα νέοι άνθρωποι, που είναι φυσικό να διαθέτουν τόλημη και αποφασιστικότητα, που είναι ικανοί να χειρίζονται υποθέσεις και προβλήματα καλύτερα από τις παλαιότερες γενεές, που είναι καθηλωμένες στη συντήρηση και στην παράδοση. Γιατί είμαστε έφηβοι και δεν στηριζόμαστε στο συμφέρον. Το αναφέρω αυτό μόνο και μόνο, γιατί οι νέοι ξέρουμε να λέμε

την αλήθεια και η αλήθεια είναι εμφανής. Έτσι, με τι κουράγιο να συνεχίσει η υπόλοιπη νεολαία να ενδιαφέρεται για τα κοινά, με αποτέλεσμα εμείς όλοι οι νέοι να χάνουμε τη ζωή; Η προβληματισμένη -εμείς- νεολαία, με προσδοκίες για τη ζωή να μένουμε στο περιθώριο, χάνοντας τη δυνατότητα μέσα από πιο μαχητικούς και, κυρίως, δραστικούς τρόπους, όπως η Βουλή των Εφήβων, να μιλήσουμε με ανθρώπους, που σιγά-σιγά διαγράφουν το μέλλον μας; Εμείς θα παλέψουμε με τις δικές μας δυνάμεις, θα βγούμε κερδισμένοι. Εμείς θα θέσουμε, σαν τακτική, την κριτική μας, γιατί μαχόμαστε να στηρίξουμε τη δύναμη, που πιστεύουμε, πως έχει η Ελληνική Κοινωνία. Μέσα από αυτήν τη δραστηριότητα θα προσπαθήσουμε να δημιουργήσουμε μια προβαθμίδα, στην οποία θα στηριχθούν τα αυριανά μέλη της Βουλής των Εφήβων. Εμείς θα γίνουμε το στηρίγμα τους.

Τελειώνοντας, θα αναφερθώ σε σάς τους παρευρισκόμενους πολιτικούς. Πόσοι, άραγε, πιστεύετε, ότι δεν υπάρχουν λύσεις, όταν τη ζωή μας την αφήνετε να σαπαλιέται στην εξαθλίωση της οκνηρίας, από τη στιγμή που πιστεύετε όλοι, ότι έχουμε τη δυνατότητα, ίσως, όμως, όχι και την ψυχική διάθεση και θέληση; Εμείς διαθέτουμε υπομονή, ό,τι δηλαδή σας λείπει, διάθεση, αποφασιστικότητα και, όσο και αν σας φανεί παράξενο, διαθέτουμε ακόμα και τρέλα. Εμείς οι νέοι, λοιπόν, θέτουμε προβληματισμούς, κάνουμε προτάσεις και απαιτούμε την πραγματοποίησή τους μέσα από την ευαισθητοποίησή σας.

Συμπέρασμα, λοιπόν, ότι η Οικονομία της Χώρας βασίζεται στην επαγγελματική αποκατάσταση των νέων. Θα ήθελα να κάνω μία πρόταση, που αποφασίστηκε. Την Παρασκευή θα γίνει κάποια παρουσία στο Υπουργείο Παιδείας από φοιτητές, μαθητές, γονείς και εργατές, για να δημιουργηθεί ένα κοινό μέτωπο Παιδείας για όλους. Θα ήταν καλό να παραβρεθούμε, αν και είναι δύσκολο, γιατί είμαστε από διαφορετικά μέρη, αλλά αν γίνει, θα καταλάβουν όλοι, ότι έχουμε αγανακτήσει και δεν αντέχουμε άλλο. Πρέπει να το καταλάβουν και αυτοί. Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Ο κ. Ιωάννης Κουβαβέλος, που εκπροσωπεί το Νομό Μεσσηνίας, έχει το λόγο.

(Χειροκροτήματα)

ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΟΥΡΑΒΕΛΟΣ (Νομός Μεσσηνίας-1ο Λύκειο Καλαμάτας): Κύριε Πρόεδρε της Βουλής των Ελλήνων, κύριοι Αρχηγοί των Κομμάτων, αξιότιμε Πρόεδρε του Εκπαιδευτικού Προγράμματος “Βουλή των Εφήβων”, αγαπητοί συνάδελφοι και συναδέλφισσες, πριν αρχίσω την ομιλία μου, που αφορά το εκπαιδευτικό σύστημα και, κυρίως, τη λειτουργία του σχολείου Μέσης Εκπαίδευσης, θα ήθελα και εγώ να ευχαριστήσω την Πολιτεία, που μας έκανε την τιμή να βρισκόμαστε εδώ και να εκθέτουμε τις διάφορες απόψεις μας, έστω και μέσα σε περιορισμένο χρόνο, και να εκφράσω την ελπίδα, πως θα γίνει θεσμός με όσο το δυνατόν καλύτερη οργάνωση.

Στη σημερινή εποχή υπάρχει έντονος προβληματισμός ως προς τους στόχους του σχολείου Μέσης Εκπαίδευσης.

Παρατηρείται το φαινόμενο της παραπαιδείας, που ακμάζει στις τρεις τάξεις του Λυκείου, καθώς και η αδιαφορία των μαθητών για διάφορους κλάδους γνώσης, διαφορετικούς από αυτούς που εξυπηρετούν τη σείρα και μονόπλευρη εξειδίκευση τους.

Πιστεύω, πως ο στόχος του σχολείου Μέσης Εκπαίδευσης πρέπει να είναι τριπλός. Πρώτα-πρώτα, πρέπει να καλλιεργείται η γενική μόρφωση, η ανθρωπιστική παιδεία, η όξυνση της κριτικής σχέψης των μαθητών, η ηθικοπνευματική ωρίμαση, η κοινωνικοποίηση, η πολιτικοποίησή τους και η σύμμετρη καλλιέργεια πνεύματος και σώματος.

Δεύτερος στόχος πρέπει να είναι η εξειδίκευση, η ομαλή εισαγωγή των μαθητών στα ΑΕΙ/ΤΕΙ, που αποτελεί βασική ανάγκη της σημερινής Κοινωνίας, που πρέπει, όμως, να εντάσσεται σ' ένα κατάλληλο εκπαιδευτικό σύστημα, ώστε να μην αποτελεί τροχοπέδη για την ελληνική Παιδεία.

Τρίτος στόχος πρέπει να είναι η αντιμετώπιση της παραπαιδείας.

Για την επίτευξη όλων αυτών, προτείνω τη διεύρυνση της φοίτησης στο σχολείο Μέσης Εκπαίδευσης από έξι σε επτά ή οκτώ χρόνια - τέταρτο έτος κατ' άλλους. Θα πρέπει να υπάρχουν δύο περίοδοι φοίτησης: Η πρώτη θα διαρκεί πέντε χρόνια και θα προσφέρει την καλλιέργεια της γενικής Παιδείας μόνο. Θα είναι απαγκιστρωμένη από κάθε είδους προετοιμασίες για ΑΕΙ/ΤΕΙ και από τις Γενικές εξετάσεις. Θα διδάσκει η Τέχνη, η Μουσική, το Θέατρο, η Ποίηση, η Λογοτεχνία, η Ζωγραφική, Γραμμικό και Ελεύθερο σχέδιο, τα Αρχαία Ελληνικά, η Γεωγραφία, στοιχεία Φυσικών Επιστημών, Ιστορία εθνική και τοπική. Θα υπάρχουν ώρες συζήτησης της καθημερινής επικαιρότητας, αλλά και ώρες όπου θα αναλύεται ο ρόλος άλλων φορέων διαπαιδαγώγησης των νέων, όπως των Μ.Μ.Ε.. Θα υπάρχουν πολλές πηγές για κάθε μάθημα, βιβλία επιβοηθητικά του κύριου βιβλίου, που θα επιλέγει ο ίδιος ο δάσκαλος.

Ύστερα θα ακολουθεί μία διετής προετοιμασία για τις Γενικές εξετάσεις. Και εδώ θα υπάρχουν επιβοηθητικά βιβλία, πολλές πηγές, εργαστήρια, βιβλιοθήκες πλήρως εξοπλισμένες.

Το σχολείο θα πρέπει να τροφοδοτείται από βιντεοκασέτες σχετικές με κεφάλαια μαθημάτων, που θα εξετάζονται στις Γενικές εξετάσεις και οι οποίες μπορεί να προέρχονται από αντίστοιχα πανεπιστημιακά ιδρύματα.

Θα υπάρχει, τέλος, μέρος για μαθητές, που έχουν μείνει πίσω στην κατανόηση της σχολικής ύλης, στο πλαίσιο ειδικών απογευματινών τμημάτων, όπου θα απασχολούνται άνεργοι καθηγητές.

Βέβαια, για την εκπλήρωση όλων των παραπάνω, χρειάζονται αριότερα κτήρια, βιβλία και περισσότερο καταρτισμένοι καθηγητές. Με το χωρισμό φοίτησης στο σχολείο Μέσης Εκπαί-

δευσης σε δύο περιόδους, που στη μία θα προσφέρεται γενική μόρφωση και στην άλλη εξειδίκευση εισαγωγής σε ΑΕΙ και ΤΕΙ, θα γίνεται δυνατή και η πάταξη της παραπαιδείας.

Σε ένα τέτοιο σύστημα θα μπορούσε να επιβιώσει ακόμα και το εξεταστικό σύστημα των δεσμών, αφού δεν θα επηρεάζει καθόλου τη γενική μόρφωση, αλλά θα επιτελεί το σκοπό, για τον οποίο φτιάχτηκε, την εξειδίκευση.

Τέλος, σε ό,τι αφορά το νέο εκπαιδευτικό σύστημα, που πρόσφατα εξαγγέλθηκε, μολοντί η ενημέρωση είναι περιορισμένη, θα ήθελα να σημειώσω, πως δεν φαίνεται να μπορεί να επιλύσει τα πιο σημαντικά από τα σημερινά προβλήματα του σχολείου Μέσης Εκπαίδευσης. Και αυτό γιατί και πάλι το Λύκειο συνδέεται με το μηχανισμό εισαγωγής σε ΑΕΙ και ΤΕΙ, και μάλιστα πιο άμεσα και πιο πειστικά από ό,τι σήμερα. Βέβαια, η εφαρμογή του θα δείξει, κατά πόσο βοηθάει ή όχι.

Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα στο σημείο αυτό να παρακαλέσω να γίνει μία διόρθωση στα Πρακτικά της Επιτροπής, διότι έχει περασθεί μία άποψη, που είναι διαφορετική από αυτή που εξέφρασα. Μπορώ να την κάνω εδώ;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Μπορείτε να το πείτε εδώ, μπορείτε να το γράψετε και να τεθεί υπόψη της Ολομελείας, για να αποφασίσει, αν θα συμφωνήσει ή όχι.

(Νομός Μεσσηνίας - 1ο Λύκειο Καλαμάτας):

ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΟΥΡΑΒΕΛΟΣ (Νομός Μεσσηνίας - 1ο Λύκειο Καλαμάτας): Είχα προτείνει στην Επιτροπή, να μη καταργηθεί η μονιμότητα των καθηγητών, αλλά σε κάποιο σημείο του Πρακτικού της Επιτροπής, έγραφε “να καταργηθεί η μονιμότητα”. Προφανώς έχει γραφεί λάθος. Εγώ προτείνω, επαναλαμβάνω, να μη καταργηθεί η μονιμότητα των καθηγητών. Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Η δεσποινίς Ελεονώρα Κοκαβέση, που εκπροσωπεί τη Β' Εκλογική Περιφέρεια της Αθήνας, έχει το λόγο.

ΕΡΣΗ ΝΙΑΩΤΗ (Α' Περιφέρεια Πειραιά - Πειρ. Λύκειο Ιωνιδείου Σχολής): Κύριε Πρόεδρε, μπορώ να πάρω το λόγο για ένα λεπτό;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Αν πρόκειται για τη διαδικασία, ορίστε, έχετε το λόγο.

ΕΡΣΗ ΝΙΑΩΤΗ (Α' Περιφέρεια Πειραιά - Πειρ. Λύκειο Ιωνιδείου Σχολής): Με λυπεί το γεγονός, ότι, ενώ ήρθαμε εδώ για να ακουσθούμε, η συμμετοχή των βουλευτών είναι ελάχιστη, οι βουλευτές αποχωρούν ...

(Χειροκροτήματα)

...φανερά βαριεστημένοι ή συζητούν μεταξύ τους και μας αγνοούν. Τότε δεν υπάρχει κανένας λόγος να μιλάμε.

(Χειροκροτήματα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Πρέπει να πω σ' αυτό το σημείο, ότι από πλευράς Κυβερνήσεως παρακολούθησαν τη συζήτησή μας και ο Πρωθυπουργός και πολλοί Υπουργοί και

στη μία η ώρα υπάρχει Υπουργικό Συμβούλιο για τα θέματα Εξωτερικής Πολιτικής και Άμυνας και ασφαλώς δεν θα είναι δυνατόν να παρευρίσκονται εδώ οι Υπουργοί.

Σε ό,τι αφορά τους βουλευτές, αρκετοί βουλευτές παρακολούθησαν από την αρχή τη συνεδρίασή μας. Επίσης πρέπει να γνωρίζετε, ότι υπάρχουν αυτή τη στιγμή, παράλληλα, και άλλες, δραστηριότητες. Και απαντώ, έτσι, και σε κάποιον φίλο έφηβο βουλευτή, ο οποίος παρατήρησε, ότι για τέσσερις μέρες έχουν διακοπεί οι εργασίες της Βουλής. Δεν έχουν διακοπεί οι εργασίες της Βουλής. Και αυτό έχει τη σημασία του. Δεν θέλαμε να γίνει κάτι τέτοιο, διότι συχνά γίνεται αυτό, όπως ξέρετε και στο σχολείο. Έχουμε, λέμε, συνέλευση να μη γίνουν μαθήματα. Έτσι δεν είναι; Παράλληλα, λοιπόν, με τις εργασίες της Βουλής των Εφήβων λειτουργεί η Βουλή. Και πρέπει με την ευκαιρία αυτή να σας πω, ότι πολλές φορές -δε λέω ότι οφείλεται μόνο σ' αυτό, να εξηγούμαστε-, είμαστε και μεις άνθρωποι, εκπρόσωποι του Λαού και έχουμε όλοι τις αδυναμίες, που έχει και ο Λαός μας, ο οποίος βέβαια έχει μια μεγάλη δυνατότητα κάθε τέσσερα χρόνια, το αργότερο, να μας κρίνει και να μας αντικαθιστά. Όταν συνεδριάζει η Βουλή, συγχρόνως γίνονται συνεδριάσεις και Επιτροπών της Βουλής. Επίσης, υπάρχουν αποστολές βουλευτών στο εξωτερικό σε διάφορους διεθνείς οργανισμούς, σε συναντήσεις, που γίνονται, ομάδων φίλιας διαφόρων Κοινοβουλίων. Ακόμη υπάρχουν αποστολές βουλευτών μέσω των Κομμάτων τους, είτε στο εξωτερικό είτε στην ελληνική περιφέρεια και πολλοί βουλευτές, επίσης, μένουν, όπως θα το ξέρετε εσείς που τους βλέπετε εκεί πολλές φορές, στην επαρχία τους, στην περιφέρειά τους για διάφορα ζητήματα, όπως εκείνοι ή τα Κόμματά τους το κρίνουν.

Επειδή αυτό το φαινόμενο, που ιδιαίτερα λόγω της εικόνας που είναι πρόσφορη τα τελευταία χρόνια σε καθένα μας, έχει δημιουργήσει αυτήν την αρνητική εντύπωση -και πρέπει να σας πω, ότι η ίδια εικόνα υπάρχει σε όλα τα Κοινοβούλια και στο Ευρωκοινοβούλιο- αν καμιά φορά βλέπετε από τις Ειδήσεις θα δείτε, ότι έχει λίγους βουλευτές μέσα- αυτό δεν σημαίνει έλλειψη ενδιαφέροντος του βουλευτή για το καθήκον του. Πολλές φορές σημαίνει όχι, ίσως, ορθή αξιολόγηση, όσον πραγμάτων έχει να κάνει την ίδια μέρα. Ή μπορεί να σημαίνει, ότι ένα θέμα που αφορά τη Διαρκή Επιτροπή, στην οποία συμμετέχει, κατά τη γνώμη του δεν πρέπει να το παρακολουθήσει, ενώ ένα άλλο θέμα με το οποίο ο ίδιος δεν ασχολείται, γιατί ασχολούνται κάποιοι άλλοι βουλευτές στο Κόμμα του, δεν είναι ανάγκη να το παρακολουθήσει.

Επίσης, πρέπει να πω και τούτο, ότι, όπως και σεις οι ίδιοι στις δύο ώρες και πλέον που είμαστε εδώ -και το βλέπω από την Έδρα- ορισμένοι τουλάχιστον από σας, αν και είναι μια πρώτη εμπειρία για σας, αισθάνεστε κόπωση ή πολλές φορές μπορεί να μη σας ενθουσιάζουν αυτά που ακούτε, και αυτό είναι δημοκρατικό. Δεν είναι υποχρεωτικό να ακούει κανείς ό,τι ενδεχομένως δεν τον ενθουσιάζει. Πολλές φορές, λοιπόν,

οι βουλευτές θα είναι κάποια στιγμή εδώ ή κάποια άλλη θα βρεθούν στους άλλους χώρους του Κοινοβουλίου και θα επιστρέψουν. Και σεις, σήμερα, αν σας έλεγα, ότι μπορείτε να βγείτε, αν έχετε κουραστεί ή χάριν αναψυχής - πράγμα που, βέβαια, το δικαιούστε- είναι αυτονόητο, ίσως, θα κάνατε χρήση.

Λοιπόν, να μην είμαστε απόλυτοι. Θα πρέπει να ξέρετε εσείς οι νέοι, ότι, ιδιαίτερα τους νέους παγιδεύει περισσότερο το απόλυτο. Εμείς μάλιστα, που σας παρακολουθούμε, υπήρξαμε στην ηλικία σας περισσότερο οργισμένοι. Τουλάχιστον εγώ υπήρξα περισσότερο οργισμένος από τον κ. Εφετζή.

Λοιπόν, το απόλυτο μας παγιδεύει καμιά φορά. Αλλά ξέρουμε όλοι, ότι μέσα από τις εμπειρίες μας αυτές θα είμαστε καλύτερα ενημερωμένοι, πιο σωστοί και, κυρίως, πιο χρήσιμοι στην Κοινωνία, στην οποία, ανήκουμε.

Ζητώ συγγνώμη από τη Δεσποινίδα Κοκαβέση και την παρακαλώ να συνεχίσει.

ΕΛΕΟΝΩΡΑ ΚΟΚΑΒΕΣΗ (Β' Περιφέρεια Αθήνας -2ο Λύκειο Νέας Ιωνίας): Κύριε Πρόεδρε της Βουλής των Ελλήνων, κύριε Σαμαράκη, σεβαστέ πατέρα, αγαπητοί συνάδελφοι, χαίρετε. Κατ' αρχήν, κύριε Πρόεδρε, θέλω να σας ευχαριστήσω για την υπέροχη ιδέα και για την ευκαιρία που μου δίνετε.

Ερχόμενη στο "Ναό της Δημοκρατίας", αισθάνομαι ιδιαίτερη χαρά και συγκίνηση, που μετά από ογδόντα χρόνια αντιπροσωπεύω τον πολεμένο Ελληνισμό της διχοτομημένης Ηπείρου, έστω και ανεπίσημα, και εύχομαι κάποια στιγμή, Θεού θέλοντος, να εκπροσωπηθούμε επίσημα.

Ζούμε εδώ και πέντε χρόνια στην Ελλάδα σαν πρόσφυγες στην ίδια μας την Πατρίδα, με διαρκή προβλήματα επικοινωνίας με τη γη μας, που μαραζώνει, ερημώνει και αγωνιά για το αβέβαιο αύριο. Με προβλήματα εργασίας στην καθημερινή ζωή και συνεχώς με το φόβο της απέλασης. Και όλα αυτά γιατί δεν υπήρξε, δυστυχώς, η πολιτική βούληση, η πραγματική θέληση για ουσιαστική συμπαράσταση στους Βορειοηπειρώτες και για λύση των προβλημάτων.

Δεν επιθυμούμε να χτίσουμε "Νέα Χειμάρρα" και "Νέο Αργυρόκαστρο" δίπλα στη Νέα Ιωνία και στη Νέα Σμύρνη. Ήδη υπάρχουν αυτά και προσμένουν τα παιδιά τους.

Σαν μαθήτρια το μόνο που ποθώ πιο πολύ είναι ένα σχολείο στη γενέτειρά μου, τη Χειμάρρα. Είναι τόσο μεγάλο έγκλημα, λοιπόν, να ζητεί κανείς να μορφωθεί στη δική του γλώσσα και να συνεχίσει την παράδοση των προγόνων του; Αν ναι, τότε δέχομαι να με πουν εγκληματία.

Θα μείνουν για πάντα χαραγμένα στη μνήμη μου, όσα διδάχτηκα από τους γονείς μου και τον παππού μου και, ιδιαίτερα, το τραγούδακι που μου μάθαινε, με το φόβο μην τον ακούσει κανείς να μιλάει τη δική του γλώσσα, την ελληνική:

“Φεγγαράκι μου λαμπρό
φέγγε μου να περπατώ
να πηγαίνω στο σχολειό

να μαθαίνω γράμματα
γράμματα σπουδάγματα
του Θεού τα πράγματα”.

Οι άνθρωποι αυτοί, κύριε Πρόεδρε, είναι οι ίδιοι, ιστορία και πολιτισμός μαζί. Δεν αλλοιώθηκαν στο πέρασμα του χρόνου και παρέμειναν να φυλάνε Θεορροπίες, κοιτάζοντας τους τέσσερις τοίχους, γιατί δυστυχώς δεν έμεινε κανείς νέος. Είναι ξηνητεμένοι στον ελλαδικό χώρο. Οι άνθρωποι αυτοί όντας απόμαχοι από τη ζωή, κουβαλώντας θλιβερές αναμνήσεις, πιστεύουν, πως θα έλθουν καλύτερες μέρες και αποτελούν ένα τρανταχτό παράδειγμα, ότι η ελπίδα πεθαίνει πάντα τελευταία.

Είναι ωραίο πράγμα να είσαι Έλληνας!

Στο σχολείο, για το οποίο μου έλεγε ο παππούς μου, όταν με μάθαινε την αλφαβήτα, δυστυχώς, κύριε Πρόεδρε, ποτέ δεν πήγα. Και αυτό γιατί από το 1946 και ως σήμερα τα ελληνικά σχολεία στη Χειμάρρα παραμένουν κλειστά. Και ερωτώ: Βάσει ποιων ανθρώπινων δικαιωμάτων δεν μας επιτρέπουν τα σχολεία μας να λειτουργήσουν και μας αναγκάζουν να είμαστε κάτι άλλο, από αυτό που πραγματικά είμαστε, και σε μια χώρα που θέλει να λέγεται δημοκρατική;

(Ζωηρά χειροκροτήματα)

Ο πόθος, λοιπόν, όλων είναι η αναγέννηση της γης του Πύργου και της γης, για την οποία θυσιάστηκε ο Δάσκαλος του Γένους Πατροκοσμάς, διακηρύττοντας ότι, χτίζοντας ένα σχολείο, κλείνεις μια φυλακή.

Επιθυμούμε την επιστροφή μας στη γη του Σπυρομήλιου, αλλά με κατοχυρωμένα τα δικαιώματά μας, και πρώτα, -πρώτα την Ελληνική μας Παιδεία. Υπάρχει νομικό περιθώριο συνθηκών, το Πρωτόκολλο Κέρκυρας, η Συνθήκη της ΔΑΣΕ. Πρέπει να αναγνωρισθεί και σε μας -τα παιδιά της Βορείου Ηπείρου και Χειμάρρας - το δικαίωμα της Ελληνικής Παιδείας.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Α' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ Ν.ΚΡΗΤΙΚΟΣ)

Ελπίζουμε, όμως, τώρα να μη συμβεί, όπως το 1934-1935, που δικαιώθηκαν οι Βορειοηπειρώτες στο Δικαστήριο της Χάγης, αλλά η δικαίωση έμεινε μόνο στα χαρτιά.

Διαχωρίζω τη Χειμάρρα, αγαπητοί βουλευτές, διότι οι Αλβανοί από το 1945, που οι Χειμαρριώτες δεν ψήφισαν το καθεστώς Χότζα, διαλαλώντας ότι είναι Έλληνες, τους στέρησαν το δικαίωμα να ανήκουν στην Εθνική Ελληνική Μειονότητα. Παρ' όλα αυτά, όμως, η Χειμάρρα δεν έπαψε να αγωνίζεται και να προσφέρει στο Έθνος.

Πρόσφατο παράδειγμα ο Πύργος Δήμας και άλλοι Χειμαρριώτες, που έχουν διαπρέψει σε άλλους τομείς.

Κάθε χρονιά σχεδόν τα Ελλαδιτόπουλα κάνουν καταλήψεις για καλύτερη παιδεία και σχολεία.

Εμένα που μου στερούν ακόμα και το δικαίωμα να έχω ένα σχολείο, τι πρέπει να κάνω; Μήπως επανάσταση;

(Ζωηρά Χειροκροτήματα)

Είναι λοιπόν ανάγκη η πολιτική ηγεσία να συσπειρωθεί. Και

επειδή η μειονότητα δεν παύει να είναι ένα τμήμα του Έθνους, να απαιτήσει σθεναρή διεκδίκηση των δικαιωμάτων της.

Όχι άλλες υποχωρήσεις. Τέρμα ο ενδοτισμός, όπως έγινε μέχρι σήμερα. Γιατί η Διπλωματία μια γλώσσα γνωρίζει: Τη γλώσσα της πυγμής!

Να απαιτήσει να λειτουργήσουν όλα τα σχολεία στη Βόρεια Ήπειρο. Να υπάρχει ελεύθερη επικοινωνία με την Ελλάδα και ταυτότητα, αναγνώριση από την Ελλάδα. Να επιστραφεί η ιδιοκτησία, που μας έχει αφαιρεθεί από το προηγούμενο καθεστώς. Επίσης οι τρεις Μητροπολίτες, που εκλέχθηκαν από το Πατριαρχείο, να πάνε στις Μητροπόλεις τους.

Ακόμα θα ήθελα να σας αναφέρω, αγαπητοί συνάδελφοι, ότι μας ζητούν άδεια παραμονής. Το ένα Υπουργείο μας ζητάει και το άλλο δεν δίνει. Δεν είμαστε Τούρκοι αλλοδαποί. Δεν θέλουμε άδεια παραμονής! Είμαστε Έλληνες!!

(Όλα τα μέλη της Βουλής των Εφήβων σηκώνονται και χειροκροτούν ζωηρά και παρατεταμένα)

Ακούμε συνέχεια να μιλούν για ανθρώπινα δικαιώματα. Μόνο που αυτά τα δικαιώματα κανείς δεν τα είδε ποτέ. Για ποια ανθρώπινα δικαιώματα μιλάνε, όταν είκοσι δύο χρόνια συζητούν το Κυπριακό, με αποτέλεσμα η επίλυσή του να μένει στο δρόμο και να μη φθάνει ποτέ στην Κύπρο;

Αναλογιστήκατε ποτέ, τι σημαίνει να σε ξεριζώνουν από τη γη σου; Για ποια λόγια μιλάμε, όταν επιτρέπουν να βομβαρδίζεται ο άμαχος πληθυσμός στη Βοσνία; Έχω την εντύπωση, ότι το μόνο που τους νοιάζει είναι τα συμφέροντά τους.

Η Ελλάδα, ας πάρει, επιτέλους, μια θέση απέναντι στους Βορειοηπειρώτες. Ας μην παίζουμε με τις λέξεις και τις υποσχέσεις. Οι λεγόμενοι υποστηρικτές των ανθρώπινων δικαιωμάτων, ας μάθουν, ότι οι Βορειοηπειρώτες δεν είναι εμπορεύματα και υλικά αγαθά, για να μας διαθέτουν, όπως θέλουν.

Εμείς, κύριε Πρόεδρε, έχουμε κλείσει μέσα μας την Ελλάδα και την κουβαλάμε μαζί μας! Όσο και να μας πληγώνει, εμείς συνεχίζουμε να την αγαπάμε και δεν θα πάψουμε ποτέ!

(Ζωηρά και παρατεταμένα χειροκροτήματα)

Γιατί αυτό είναι ο Έλληνας; Γεμάτος μεγαλείο και μικρότητες μαζί. Δεν έχουμε να μοιράσουμε τίποτα με τον απλό αλβανικό λαό. Πάσχει και εκείνος, όπως και εμείς στην υποτιθέμενη Δημοκρατία. Εξ άλλου πάντοτε οι δύο λαοί δεν είχαν να μοιράσουν τίποτα. Το μόνο, που στα αλήθεια επιθυμούν, είναι η ειρήνη, αυτό το πολυπόθητο αγαθό, που δυστυχώς σε αρκετούς λαούς, σήμερα, λείπει, όπως στους Κούρδους.

Η ουσία και το σύνθημα είναι να αγαπάμε τους ανθρώπους. Γιατί πώς είναι δυνατόν ένας άνθρωπος να αγαπάει το Θεό, που δεν τον βλέπει, και να μην αγαπάει τους συνανθρώπους του, που τους βλέπει;

Η Ελλάδα ανέκαθεν υπήρξε φάρος ειρήνης. Με ενοχλεί, όμως, η πολιτική των ίσων αποστάσεων, που κρατούν οι σύμμαχοι και εταίροι μας. Με ενοχλεί επίσης το δόγμα “δεν διεκδικούμε τίποτα, δεν παραχωρούμε τίποτα”. Ναι, δεν παραχω-

ρούμε! Πρέπει να παραδώσουμε την Ελλάδα, όπως μας την έδωσαν. Διεκδικούμε, όμως, και πολλά μάλιστα. Διεκδικούμε τα δικαιώματά μας, στη Βόρεια Ήπειρο, στην Κύπρο, στην Ίμβρο, στην Τένεδο!

(Ζωηρά και παρατεταμένα χειροκροτήματα)

Θεωρώ αναγκαίο να σας αναφέρω ένα κομμάτι, από την ομιλία της Ίμβριας συναδέλφισσάς μου: “Η Ίμβρος χαμένη μέσα στα κύματα του Αιγαίου, λησμονημένη από τις Κυβερνήσεις μας. Η γενιά μας δε θα επιτρέψει να σβήσει η τρισχιλιετής ελληνική ιστορία της Ίμβρου”.

Επίσης, θέλω να αναφέρω, ότι οι Ρωσοπόντιοι είναι Ελληνοπόντιοι και όχι Ρωσοπόντιοι, όπως συνηθίζουμε εμείς εδώ στην Αθήνα να τους λέμε.

(Χειροκροτήματα)

Και το Ίδρυμα Παλινοστούντων πρέπει να μετονομασθεί. Διότι εγώ δεν έφυγα από την Αθήνα να πάω στη Χειμάρρα και να ξανάρθω εδώ. Ήρθα από τη Χειμάρρα στην Αθήνα και είμαι ομογενής και αυτόχθονας εκεί.

Πρέπει να ονομαστεί: “Ίδρυμα Ομογενών Ελλήνων” και όχι Παλινοστούντων, γιατί δεν παλινοστούμε.

(Ζωηρά και παρατεταμένα χειροκροτήματα)

Τελειώνοντας, θα πω μόνο τούτο: Δεν παλινοστούμε, δεν επαναπατριζόμαστε. Θέλουμε να γυρίσουμε στη δική μας “Ίθάκη”. Κάντε κάτι, πριν είναι πολύ αργά. Αμήν, ή καλύτερα, με καθαρά ελληνικά, “είθε”. “Μία πρόσφυγας στην ίδια μου την Πατρίδα!

(Όρθιοι όλοι οι εφηβοί χειροκροτούν ζωηρά και παρατεταμένα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν.Κρητικός): Η δεσποινίς Δέσποινα Μαμουνή, που εκπροσωπεί τη Χίο, έχει το λόγο.

ΒΑΓΓΕΛΗΣ ΦΡΑΓΚΙΑΔΗΣ (Νομός Εύβοιας- 1ο Γενικό Λύκειο Χαλκίδας): Κύριε Πρόεδρε, μου επιτρέπετε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν.Κρητικός): Αμέσως μετά, όχι τώρα. Θα τηρηθεί ο κατάλογος και μετά, ενδεχομένως, να πάρετε το λόγο επί διαδικαστικού, προφανώς, θέματος.

Η δεσποινίς Δέσποινα Μαμουνή έχει το λόγο.

ΔΕΣΠΟΙΝΑ ΜΑΜΟΥΝΗ (Νομός Χίου - Ενιαίο Πολυκλαδικό Λύκειο Χίου): Κυρίες και κύριοι βουλευτές και Έφηβοι βουλευτές, κατ'αρχήν θα ήθελα να αναφέρω με ιδιαίτερη έμφαση, ότι οι νέοι αποτελούν σήμερα τον πιο αντικειμενικό φορέα της Κοινωνίας, διότι απέχουν από οικονομικά, πολιτικά και κάθε είδους συμφέροντα.

Σήμερα βρισκόμαστε εδώ, για να εκφράσουμε το συλλογικό και όχι το ατομικό συμφέρον. Δεν ήρθαμε να κερδίσουμε τίποτα. Ήρθαμε να προσφέρουμε με αγνά αισθήματα, έστω και ελάχιστα, στο τεράστιο αυτό έργο.

Η αποκέντρωση αποτελεί θεμελιώδες αίτημα, που αφορά όλο το φάσμα της πολιτικής, οικονομικής και πολιτιστικής δραστηριότητας. Πρόκειται για κατ'εξοχήν πολιτική πράξη, που θα οδηγήσει σε διεύρυνση της Δημοκρατίας και θα αναγάγει, σε

τελευταία ανάλυση, τον πολίτη σε κύριο αγωγό της Δημοκρατίας. Με ποιους όμως τρόπους αντιμετωπίζουμε το πρόβλημα του συγκεντρωτισμού;

Στην εποχή μας παρατηρείται ο συγκεντρωτισμός στην πολιτική, που οδηγεί σε μορφές αυταρχισμού, κατάχρησης της εξουσίας και ουσιαστικής κατάργησης της Δημοκρατίας. Επομένως, είναι ανάγκη να ανακαλυφθούν νέες μορφές άσκησης της Δημοκρατίας, όπως είναι η θεσμοθέτηση της Βουλής των Εφήβων σε ευρωπαϊκό επίπεδο, καθώς και η ίδρυση τοπικής Βουλής σε κάθε Νομαρχία. Επίσης, να δοθούν αρμοδιότητες περισσότερες στους Νομάρχες και στην Τοπική Αυτοδιοίκηση. Επιπλέον, κατάργηση των πολιτικών Κομμάτων και δημιουργία ενιαίου Κόμματος, που με αυτόν τον τρόπο θα επιτευχθεί η ψηφοφορία των βουλευτών κατά συνείδηση και όχι με βάση την κομματική γραμμή.

Πρέπει να επιδιωχθεί αξιοποίηση των πόρων κάθε περιφέρειας και ανάπτυξη της σύμφωνα, με το δυναμικό συγκριτικό πλεονέκτημά της. Παροχή κινήτρων στις Βιομηχανίες, έτσι ώστε να απομακρυνθούν από τις πόλεις προς την περιφέρεια. Όλα αυτά θα οδηγήσουν μοιραία και φυσιολογικά στην απομάκρυνση των ανθρώπων από τα μεγάλα αστικά κέντρα και, κατά συνέπεια, στην αναβάθμιση της ποιότητας ζωής.

Το Κράτος έχει αλλοτριωθεί σήμερα από το μέσο πολίτη και παρουσιάζεται σαν κάτι ξένο. Το “απόφευγε την εξουσία και κράτα τον εαυτό σου μακριά” γίνεται όλο και περισσότερο ένας κοινωνικός κανόνας.

Επιβάλλεται απλοποίηση των γραφειοκρατικών διατυπώσεων, ώστε ο πολίτης να έρθει σε πιο στενή επαφή με το Κράτος. Χρέος της Πολιτείας είναι ο έλεγχος των Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης, που παθητικοποιούν τα άτομα και τα έχουν μετατρέψει σε απλό εκτελεστή αποφάσεων και εντολοδόχο.

Κατάργηση των πελατειακών σχέσεων και επικράτηση της αξιοκρατίας.

Τέλος, θα ήθελα να αναφέρω, ότι μου έκανε εντύπωση το γεγονός, ότι κανένας από τους προηγούμενους ομιλητές δεν αναφέρθηκε στην κρίση που παρατηρείται στο Αιγαίο.

Εγώ κατάγομαι από τη Χίο και θα ήθελα να μου επιτρέψετε να κάνω μία ιδιαίτερη αναφορά στο Αιγαίο, γιατί εμείς καθημερινά ζούμε το φόβο της κήρυξης ενός πολέμου και μην ξεχνάτε, ότι οι περισσότεροι κάτοικοι του Αιγαίου ήρθαν εκεί μετά την καταστροφή της Μικράς Ασίας.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Πρόεδρος της Βουλής κ. ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ)

Έχουν ζήσει τη φρίκη ενός πολέμου και, ίσως, δεν θα μπορούσαν να αντέξουν ένα δεύτερο.

Αισθανόμαστε σαν μια ξεχασμένη πολιτεία, και είμαστε. Το Αιγαίο φωνάζει: Μη μας παραδίσετε, μη μας πουλάτε, μη μας εκτελείτε. Σώστε μας! Κινδυνεύουμε να τουρκεψούμε. Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Ο κ. Νίκος Μανωλόπουλος, που εκπροσωπεί την Α' Περιφέρεια Θεσσαλονίκης, έχει το λόγο.

ΒΑΓΓΕΛΗΣ ΦΡΑΓΚΙΑΔΗΣ (Νομός Ευβοίας - 1ο Γενικό Λύκειο Χαλκίδας): Κύριε Πρόεδρε, είχα ζητήσει το λόγο, όταν λείπατε. Μήπως μπορώ να πω τώρα δύο λόγια, γιατί απομακρυνόμαστε από το θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Γι' αυτό που μπορεί κανείς να μιλήσει -και ισχύει ότι και για τη Βουλή των Ελλήνων- είναι για το θέμα, πάνω στο οποίο συζητούμε. Ή αν υπάρξει κάποιο θέμα διαδικαστικό. Δηλαδή, αν δοθεί ο λόγος σε κάποιον, που δεν τον δικαιούται ή αν κάποιος, όταν μιλάει από το Βήμα, χρησιμοποιήσει μία υβριστική έκφραση, που προσβάλλει κάποιον.

Όπως αντιλαμβάνεσθε, θα πρέπει, για να προχωρήσει ομαλά αυτή η διαδικασία, να μην παρεμβαίνω. Εάν κάποιος μιλάει από το Βήμα είναι υπερβολικός, είναι οξύς, δεν διακόπτω κανέναν. Κι αυτό, όχι διότι εγκρίνω τον τρόπο αυτόν της ομιλίας από το Βήμα της Βουλής. Όταν μιλούν οι βουλευτές και συμβεί κάτι τέτοιο, παρεμβαίνω αμέσως, αλλά έχω τη γνώμη ότι επειδή είναι η πρώτη εφαρμογή του θεσμού -σημειώνουμε και η Επιτροπή και εγώ πολλές από τις παρατηρήσεις σας για τη βελτίωσή του -καλό είναι να προχωρήσουμε μ' αυτόν τον τρόπο μέχρι το τέλος.

ΒΑΓΓΕΛΗΣ ΦΡΑΓΚΙΑΔΗΣ (Νομός Ευβοίας - 1ο Γενικό Λύκειο Χαλκίδας): Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να αναφερθώ στα πράγματα, που εσείς είπατε και κυρίως στα λόγια της βουλευτού από τη Βόρεια Ήπειρο, που μίλησε προηγούμενα. Δεν μου δόθηκε ο λόγος προηγούμενα που τον ζήτησα...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Σας παρακαλώ, ακούστε.

Εδώ παίρνει ο καθένας το λόγο με τον τρόπο που αποφασίστηκε, δηλαδή από κάθε Επιτροπή ορίστηκαν πέντε ομιλητές πέραν του Εισηγητή, με κλήρωση. Αυτό να συζητηθεί, εάν πρέπει να γίνεται έτσι ή όχι αλλά κρίναμε, μετά από εισήγηση της Επιτροπής, ότι σωστό είναι να γίνει κλήρωση για την επιλογή αυτών που θα μιλήσουν. Από εκεί και πέρα, εάν δίνουμε το λόγο και σε άλλους, και μάλιστα για να διατυπωθούν παρατηρήσεις πάνω σε κάτι που ακούστηκε, αντιλαμβάνεσθε ότι θα χαλάσουμε έτσι αυτήν την, υποθέτω, καλή διαδικασία. Και το υποθέτω, κατά τη γνώμη, τουλάχιστον, των περισσότερων, διότι, όπως είπαμε, σε τίποτε δεν μπορούμε να είμαστε όλοι και πάντοτε σύμφωνοι.

Γι' αυτό, λοιπόν, δεν μπορώ να σας δώσω το λόγο και παρακαλώ να συνεχιστεί η συζήτηση.

ΒΑΓΓΕΛΗΣ ΦΡΑΓΚΙΑΔΗΣ (Νομός Ευβοίας - 1ο Γενικό Λύκειο Χαλκίδας): Κύριε Πρόεδρε, δύο λόγια μόνο. Θα ήθελα να της πω, ότι είναι πιο Ελληνίδα από κάποιους άλλους Έλληνες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Σας παρακαλώ.

Δεν είναι σωστό αυτό που κάνετε. Να σκεφθείτε μόνον, αν καθένας θελήσει να κάνει αυτό το πράγμα. Είναι σωστό; Εγώ πρέπει να το επιτρέψω; Δεν θα χαλάσει αυτή η διαδικασία;

ΒΑΓΓΕΛΗΣ ΦΡΑΓΚΙΑΔΗΣ (Νομός Εύβοιας -1ο Γενικό Λύκειο Χαλκίδας): Έχετε δίκιο και σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Σας παρακαλώ! Ιδιαίτερα εσάς, σας παρακαλώ, διότι -λυπάμαι που θα το πω τώρα- αναγκάστηκα να χτυπήσω το κουδούνι, επειδή αρχίσατε να περιφέρεστε και δεν είναι σωστό.

Εδώ ήλθατε κάτι να εκπροσωπήσετε και να εκφράσετε ελεύθερα αυτό που πιστεύετε. Αλλά προϋπόθεση, για να εκφράσουν ελεύθερα όλοι ό,τι πιστεύουν, είναι, αυτός που διευθύνει τη διαδικασία να την προστατεύσει, όχι από κάποια ενέργεια που γίνεται από πρόθεση, δεν είναι απαραίτητο, αλλά από κάθε τυχαία ή και σεμνή ενέργεια με επαρκή γνώση κάποιων διαδικασιών. Ορίστε, κύριε Μανωλόπουλε, έχετε το λόγο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΜΑΝΩΛΟΠΟΥΛΟΣ (Α' Περιφέρεια Θεσσαλονίκης - 2ο Λύκειο Α. Τούμπα): Κύριοι συνάδελφοι, έφηβοι βουλευτές, δεν θα σπαταλήσω τον πολύτιμο και, δυστυχώς, λιγοστό χρόνο, που μας παρέχεται σήμερα εδώ, σε ανώφελους χαιρετισμούς, όπως έκαναν οι προηγούμενοι ομιλητές. Ο μόνος χαιρετισμός που θέλω να εκφράσω απευθύνεται στους ίδιους μας τους εαυτούς, που πιστέψαμε και αποδείξαμε, ότι οι έφηβοι αυτής της Χώρας έχουν πάρει την απόφαση να αναδυθούν από το περιθώριο των συμβάντων και να σας δώσουν να καταλάβετε, αξιότιμοι σημερινόι πολιτικοί, ότι οι μελλοντικοί, Έλληνες πολίτες δεν θα μείνουν κομπάρσοι, δεν θα ακολουθήσουν, με σηκωμένες τις σημαίες και τα πανό, το δρόμο της κομματικής εξάρτησης. Δεν θα υποστηρίξουν τα σημερινά Κόμματα, που ακόμα και τα αυτιά των τοίχων στα γραφεία τους είναι κλειστά σε κάθε τι που είναι διαφορετικό, σε κάθε τι που είναι αληθινό.

Δεν θα επεκταθώ, όμως, σ' αυτό που ονομάζουμε σήμερα στην Ελλάδα "Κόμμα", γιατί πραγματικά δεν αξίζει κανείς ούτε να κοιτάξει το Πρόγραμμα τους, αν βέβαια αυτό υπάρχει.

Ανέβηκα εδώ, σ' αυτό το Βήμα, όχι για να επαναλάβω τα λεγόμενα του Εισηγητή για την Παιδεία, αλλά για να προτείνω συγκεκριμένα τη διαγραφή της πρότασης 30 στη σελίδα 7 της Σύνοψης -και αν θέλετε να το κοιτάξετε- στον τομέα των μορφωτικών υποθέσεων και να ζητήσω να τεθεί προς ψήφιση η πρόταση που κατέθεσα στα Πρακτικά της Επιτροπής των Μορφωτικών Υποθέσεων. Είναι στη σελίδα 3 η πρόταση 3.

Πάνω σ' αυτήν την πρόταση, που πιστεύω όλοι να έχετε μπροστά σας, θέλω να κάνω ορισμένες διευκρινίσεις. Απορρίπτω κατηγορηματικά την πρόταση κατάργησης των Μαθητικών Κοινοτήτων, αν και καταλαβαίνω εν μέρει, ότι η πρόταση αυτή προέρχεται από την απογοήτευση των Μαθητών που βλέπουν καθημερινώς τον εκφυλισμό των Μαθητικών Κοινοτήτων. Υποστηρίζω, όμως, ότι η λύση δεν είναι η κατάργηση, αλλά η αναβάθμιση και η ενίσχυση των Μαθητικών Κοινοτήτων από εμάς

τους ίδιους.

Αντιπροτείνω, λοιπόν, τα εξής: Πρώτον, τα δεκαπενταμελή των γυμνασίων και λυκείων να στελεχώνονται ύστερα από μυστική ψηφοφορία από μαθητές, που θα προέρχονται μόνο από τα πενταμελή των τάξεων. Άρα, υποψηφιότητα στις εκλογές, για την ανάδειξη του δεκαπενταμελούς συμβουλίου, θα έχουν τη δυνατότητα να θέσουν μόνο τα παιδιά που έχουν εκλεγεί στα πενταμελή συμβούλια των τάξεων. Με αυτόν τον τρόπο θα αποφεύγεται κατά ένα μεγάλο ποσοστό η εκλογή παιδιών, που θα στηρίζονται μόνο στη δημοτικότητα που έχουν μέσα στο σχολείο, ενώ στην ουσία δεν έχουν να προσφέρουν τίποτε.

Ένα παρόμοιο φαινόμενο συναντάμε και με τους πολιτικούς, πράγμα που δείχνει, ότι το σχολείο είναι μικρογραφία της κοινωνίας.

Δεύτερον, σε κάθε πόλη που περιλαμβάνει αριθμό γυμνασίων και λυκείων άνω των 10, θα δημιουργείται μια 20μελής επιτροπή δράσης των μαθητών αυτής της πόλης, νομικά κατοχυρωμένη από το Υπουργείο Παιδείας, αν γίνεται. Η επιτροπή θα στελεχώνεται με μέλη των δεκαπενταμελών των σχολείων. Σ' αυτές τις επιτροπές θα εξετάζονται και θα παίρνονται αποφάσεις δράσης για τα προβλήματα της τοπικής εκπαίδευσης.

Τρίτο και τελευταίο. Οι επιτροπές δράσης απ' όλη την Ελλάδα θα στέλνουν έναν εκλεγμένο αντιπρόσωπό τους να συμμετέχει σε μια πανελλήνια συνδιάσκεψη μια φορά το μήνα, όπου εκεί, θα συζητούνται τα προβλήματα, καθώς και οι προτάσεις για τη λύση τους και θα αποφασίζεται ο τρόπος κοινοποίησης των προβλημάτων στους αρμόδιους φορείς.

Αν η αδιαφορία και η ανικανότητα των αρμόδιων φορέων συνεχίζεται, θα αποφασίζεται η μορφή των αγώνων, που θα γίνονται σε πανελλήνια έκταση για την επίτευξη των στόχων που θα θέτει η συνδιάσκεψη.

Μέσα σ' αυτήν την πρόταση, λοιπόν, θέλω να τονίσω και να φέρω στην επιφάνεια ένα θέμα, που νομίζω, ότι έλειψε στις συζητήσεις των Επιτροπών, και νιώθω την ανάγκη να το κοινοποιήσω αυτήν τη στιγμή. Σ' αυτό, το βιβλίο είναι ένα μέρος των προτάσεών μας. Μέσα εδώ ξετυλίγονται μερικά σημεία από τα οράματά μας. Όμως, για να γίνει αυτό χειροπιαστό έτσι, ώστε να μπορέσουμε να το δούμε και με τα ίδια μας τα μάτια και όχι μόνο με τα μάτια του πνεύματός μας, πρέπει στην τελευταία λευκή σελίδα αυτού του βιβλίου να γραφτεί μια λέξη: "Αγώνας"! Θέλω να βροντοφωνάξω εδώ μέσα μια λέξη. "Αγώνας"!

Θέλω να πιστεύω, ότι ο αγώνας του καθένα από μας δεν περιορίζεται σ' αυτά τα έδρανα, όπως συμβαίνει με τους σημερινούς βουλευτές. Δεν περιορίζεται σ' αυτές τις τρεις μέρες, όπως για τους πολιτικούς, που διοχετεύουν όλη τη δύναμή τους στις προεκλογικές εκστρατείες και, κατοχυρώνοντας ένα έδρανο, δεν κοιτάνε τίποτε άλλο, παρά την καλοπέραση.

Ο αγώνας, για μας, αρχίζει αυτήν τη στιγμή εδώ πέρα και θα τελειώσει μόνον όταν και η πιο ασήμαντη πρόταση της τελικής Σύνοψης, που θα ψηφίσουμε σε λίγο, θα γίνει πραγματικότητα.

Ήρθαμε εδώ, όχι για να μας ακούσετε, κύριοι βουλευτές, αλλά για να συντανηθούμε, επιτέλους, μεταξύ μας, να γνωριστούμε και να πιστέψουμε στις δικές μας δυνάμεις. Και να δώσουμε μια υπόσχεση στους υπόλοιπους νέους, αλλά και στους ίδιους μας τους εαυτούς, ότι δε θα χαθούμε ξανά μέσα στη μάζα της αδιαφορίας, αλλά θα συνεχίσουμε τον αγώνα για τη διατήρηση μιας αγωνιστικής και δημιουργικής προσωπικότητας.

Ήρθε το πλήρωμα του χρόνου για να δείξουμε στους επικριτές της σημερινής νεολαίας, ότι δεν είμαστε μηδενιστές, δεν θέλουμε να καταστρέψουμε τα πάντα. Θέλουμε μόνο να οικοδομήσουμε έναν καινούριο κόσμο, με θεμέλια: Την Παγκόσμια Ειρήνη, τη Δημοκρατία, την ανόθευτη Δημοκρατία, την Ελευθερία και την ανθρωπιστική Παιδεία.

(Χειροκρότηματα)

Ίσως, κάποιοι πιστέψουν, ότι όλα αυτά τα αναφέρω για να εντυπωσιάσω. Αντίθετα, όμως, αυτός είναι λόγος που βγαίνει μέσα από την ψυχή μου. Και πιστεύω, ότι είναι στις ψυχές όλων εσάς που βρίσκεσθε αυτήν τη στιγμή σ'αυτήν την Αίθουσα. Είναι λόγια, που μπορεί να φαίνονται αφελή, υπερβολικά και άστοχα. Θέλω όμως, να σας βεβαιώσω, ότι δεν είναι ψεύτικα, ότι δεν είναι κατευθυνόμενα, ότι δεν είναι ξύλινα λόγια, όπως αυτά που ακούγονται από τους περισσότερους πολιτικούς.

Καταλήγοντας, θέλω να ζητήσω, μέσα απ'αυτήν την Ολομέλεια, μια υπόσχεση, να στείλουμε ένα μήνυμα: Τίποτε δεν τελιώνει σήμερα. Ο αγώνας τώρα αρχίζει. Είμαστε έτοιμοι να αγωνιστούμε. Είμαστε έτοιμοι να ταρακουνήσουμε γερά αυτό το σύστημα. Να αποδείξουμε, ότι η σημερινή νέα γενιά είναι ώριμη, όσο ποτέ άλλοτε, να συνδυάσει δύο έννοιες εκ διαμέτρου αντίθετες: την ουτοπία και την πραγματικότητα.

Και σε όλους αυτούς, που μας υπολογίζουν ως μελλοντικούς ψηφοφόρους, μία είναι η απάντηση: Τα όνειρά μας δεν ισοπεδώνονται! Τα όνειρά μας δεν θα τα διεκδικήσουμε από κανέναν. Δε θα τα ζητήσουμε από κανέναν. Θα τα πραγματοποιήσουμε οι ίδιοι! Θα τα κατακτήσουμε οι ίδιοι με δημοκρατικό, ασυμβίβαστο αγώνα.

Η Σαλονίκη έστειλε φωνή. Περιμένω την ανταπόκριση της υπόλοιπης Ελλάδας.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Ο κ. Πάνος Μελανούρης, που εκπροσωπεί τη Β' Περιφέρεια Αθηνών, έχει το λόγο, στον οποίο, όπως και στους άλλους ομιλητές, που θα ακολουθήσουν, απευθύνω μια θερμή παράκληση: Σεβόμενοι ένα πρόγραμμα -που η τήρησή του δείχνει, ότι όποιοι, τυχόν, είχαν ποιοεσδήποτε επιφυλάξεις γι' αυτό το πρόγραμμα, δεν είχαν

δίκιο και ότι οι νέοι μας είναι ώριμοι και υπεύθυνοι- να μην υπερβαίνουν τον ορισμένο για τον καθένα χρόνο, ώστε να μιλήσουν όλοι και η συνεδρίαση αυτή να τελειώσει στο χρόνο που έχουμε αποφασίσει.

Υποθέτω, ότι, όσο και αν μας ενθουσιάζουν -και καλώς- αυτά που ακούμε, αν είμαστε σύμφωνοι με αυτά, δεν είναι σωστό -και προσέξτε το αυτό, γιατί είμαι βέβαιος, ότι θα το καταλάβετε πολύ καλά- να δώσουμε, έστω και με εξαιρέσεις, δικαιοσύνη σε ελαχίστους, κατά τη γνώμη μου, που θεωρούν ότι η σημερινή νεολαία δεν είναι τόσο υπεύθυνη, όσο πράγματι είναι. Εγώ αυτό το πιστεύω. Το πιστεύει και η Επιτροπή.

Και εναπόκειται σε όλους μας, σ' αυτήν τη διαδικασία, να αποδείξουμε, ότι, είναι, έτσι είναι.

Έχεις τέσσερα λεπτά, λοιπόν, αγαπητέ μου φίλε, και σ'αυτά να προσπαθήσεις να συνοψίσεις, όσα έχεις να πεις.

ΠΑΝΟΣ ΜΕΛΑΝΟΥΡΗΣ (Β' Περιφέρεια Αθηνών - 4ο Λύκειο Βύρωνα): Κύριε Πρόεδρε της Βουλής, κύριοι Υπουργοί, αγαπητοί συνάδελφοι βουλευτές, η δική μου παρέμβαση αφορά στην ποιότητα και στον τρόπο λειτουργίας των Μ.Μ.Ε., η αναγόρευση των οποίων σε τέταρτη εξουσία δεν με βρίσκει απόλυτα σύμφωνο.

Θεωρώ, ότι τα Μ.Μ.Ε. σήμερα έχουν αποκτήσει τέτοια δύναμη, ώστε δίκαια θα μπορούσαν να χαρακτηρισθούν ως πρώτη και κυρίαρχη εξουσία. Αυτό έχει ως άμεση συνέπεια την ύπαρξη της δυνατότητας επηρεασμού των υπολοίπων εξουσιών, οι οποίες είναι συνταγματικά κατοχυρωμένες. Σ'αυτήν την περίπτωση τίθενται μακροπρόθεσμα σε κίνδυνο οι λεπτές εκείνες ισορροπίες, που διατηρούν το οικοδόμημα της Δημοκρατίας.

Κατά τη γνώμη μου, όλη αυτή η κατάσταση είναι αποτέλεσμα του γεγονότος, ότι τα Μ.Μ.Ε. έχουν χάσει πλέον το σκοπό και τον προσανατολισμό τους.

Από φορείς ιδεολογίας γίνονται τα ίδια ιδεολόγια και ενδιαφέρονται περισσότερο για την παραπολιτική παρά για την ίδια την πολιτική. Αυτό γίνεται εμφανές όταν, αντί να παρουσιάζεται, να αναλύεται το κοινοβουλευτικό έργο, προβάλλονται περισσότερο οι παρασημασμένες διαβουλεύσεις, οι προσωπικές αντιδικίες και τα ατομικά συμφέροντα των πολιτικών.

Γενικότερα, τα Μέσα Ενημέρωσης, σήμερα, προβάλλουν θέματα άσχετα με τις πραγματικές ανάγκες και τις αναζητήσεις των πολιτών και της κοινωνίας. Και είναι τέτοια η δύναμή τους, ώστε να καταφέρουν να περνούν τα μηνύματά τους στο ευρύ κοινό, που αποτελεί παθητικό δέκτη πληροφοριών, καθώς δεν έχει τη δυνατότητα αντίδρασης ή αντιλόγου.

Συνεπώς, μπορούν εύκολα να γίνονται φορείς καταναλωτικών προτύπων, που δεν προσφέρουν τίποτα το ουσιαστικό, αντιθέτως, διαστρέφουν και διαβρώνουν ηθικές αξίες.

Επιπλέον δε, υπάρχει έλλειψη παρουσίας θεμάτων σχετικών με την Παιδεία, την Τέχνη και τον Πολιτισμό, καθώς θεωρούνται από τους ιθύνοντες και υπευθύνους ως ζητήματα που δεν απασχολούν το ευρύ κοινό και δεν κινούν το ενδιαφέρον του.

Ακόμη και σε κοινωνικά ζητήματα παρατηρούμε τη λεγόμενη καπιλεύα του ανθρώπινου πόνου με εκμετάλλευση της ανθρωπίνης δυστυχίας, με μοναδικό σκοπό την προσέλκυση κοινού, κάτι το οποίο μόνο κέρδη έχει να αποφέρει. Παρατηρούμε συνεπώς, πως κυρίαρχο μέλημα των Μέσων Ενημέρωσης είναι η απήχηση, που έχει στο ευρύ κοινό κάτι που μεταφράζεται σε ποσοστά αναγνωσιμότητας, ακροαματικότητας, τηλεθέασης, ανάλογα με το μέσο. Τα ποσοστά αυτά όσο υψηλότερα είναι, τόσο μεγαλύτερα κέρδη φέρουν, κυρίως διαφημιστικά έσοδα.

Κάτω απ' αυτές τις προϋποθέσεις δεν διστάζουν να προβάλλουν τη βία και τη χυδαιότητα ως μέσα προσέγγισης του κοινού, χωρίς να αναλογίζονται τις αρνητικές επιπτώσεις στην κοινωνία.

Σκεπτόμενος, λοιπόν, όλη αυτήν την κατάσταση θα ήθελα να κάνω τις εξής προτάσεις για τη βελτίωση των Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης:

Πρώτον, συγκρότηση ενός Εθνικού Συμβουλίου για τα Μέσα Ενημέρωσης με τη συμμετοχή και εκπροσώπων όλων των Κομμάτων, ανθρώπων του πνεύματος και ακαδημαϊκών. Το όργανο αυτό θα έχει γνωμοδοτικό χαρακτήρα δημοσιοποιώντας τις απόψεις του σε θέματα, που προβάλλονται από τα Μέσα Ενημέρωσης, και μπορεί, επίσης, να έχει πειθαρχικό χαρακτήρα, για όσους παραβαίνουν τον Κώδικα Δεοντολογίας, λειτουργώντας κατά τα πρότυπα του ήδη υπάρχοντος Ραδιοτηλεοπτικού Συμβουλίου.

Δεύτερον, προβολή θεμάτων και εκπομπών με επιμορφωτικό χαρακτήρα σχετικά με τη ζωγραφική, το θέατρο και τη μουσική. Ιδιαίτερα για την τηλεόραση μπορεί η ύπαρξη τέτοιων εκπομπών να θεσπισθεί ως απαραίτητη προϋπόθεση για τη λειτουργία ενός καναλιού.

Τρίτον, θέσπιση ειδικού νόμου για τον περιορισμό των ποσοστών διαφημίσεων και χρηματικών επιχορηγήσεων από το Κράτος στα Μέσα Ενημέρωσης, ώστε να μπορούν να απεξαρτηθούν οικονομικά σε κάποιο βαθμό από τα διαφημιστικά έσοδα.

Τέταρτον, κατάργηση των ιδιωτικών Σχολών Δημοσιογραφίας και, παράλληλα, αναβάθμιση των κρατικών. Θέσπιση, επίσης, αυστηρού Κώδικα Δεοντολογίας, του οποίου η παραβίαση θα επισείει αυστηρές ποινές.

Τέλος, απεξάρτηση των Μέσων Ενημέρωσης από τα μεγάλα ολιγοπωλιακά οικονομικοεκδοτικά και επιχειρηματικά συμπλέγματα με θεσμοθέτηση αυστηρών νόμων.

Έχει ειπωθεί, πως, αν γινόταν ένα στρατιωτικό πραξικόπημα στις μέρες μας, οι στρατιωτικοί δεν θα προσπαθούσαν να ελέγξουν τη Χώρα με ένοπλη βία, αλλά με έλεγχο των Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης. Αυτό και μόνο καταδεικνύει τη δύναμή τους και μας κάνει να αναλογιζόμαστε, πως η κατάχρηση της εξουσίας μπορεί να επιφέρει άκρως αρνητικά αποτελέσματα.

Ευχαριστώ.

(Χειρογραφήματα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Η δεσποινίς Πηνελόπη Μότσιου, που εκπροσωπεί το Νομό Λάρισας, έχει το λόγο.

ΠΗΝΕΛΟΠΗ ΜΟΤΣΙΟΥ (Νομός Λάρισας-1ο Γενικό Λύκειο Λάρισας): Κύριε Πρόεδρε της Βουλής των Ελλήνων, κύριοι βουλευτές, κυρίες και κύριοι, ένα από τα προβλήματα που απασχολεί την ελληνική κοινή γνώμη είναι το μείζον θέμα της Θράκης, που από πολλούς έχει χαρακτηριστεί σαν αχιλλειος πτέρνα της Ελλάδας. Και μόνο ο χαρακτηρισμός αυτός είναι αρκετός για να μας επιστήσει την προσοχή και να μας ωθήσει να ελέγξουμε τις συνθήκες κάτω από τις οποίες διαβιούν οι Χριστιανοί και οι Μουσουλμάνοι στη Θράκη, αλλά και την προπαγάνδα που ακολουθεί η Άγκυρα στον ευαίσθητο αυτό χώρο.

Στη Θράκη σήμερα η μειονότητα αυξάνεται ραγδαία και αριθμεί περίπου τις 120.000. Την ίδια στιγμή οι Έλληνες στην Τουρκία, κυρίως στην Κωνσταντινούπολη και στα περίχωρα, από 250.000, που ήταν πριν την υπογραφή της συνθήκης της Λωζάνης, σήμερα είναι μόλις 2.500, ενώ στα νησιά της Ίμβρου και της Τενέδου από 8.000 έχουν απομείνει σήμερα μόλις 480, εκ των οποίων οι περισσότεροι είναι πάνω από 60 χρονών.

Παράλληλα στον τομέα της εκπαίδευσης η μειονότητα απολαύει ιδιαίτερης μεταχείρισης. Αυτό αποδεικνύεται από τις 232 σχολικές μονάδες και τον αντίστοιχο αριθμό Τούρκων δασκάλων, οι οποίοι καλλιεργούν εκτός από τους τουρκόφωνους και στους Πομάκους και στους Αθίγγανους την τουρκική συνείδηση, από τα τουρκικά βιβλία, από τις πολλές ώρες διδασκαλίας της τουρκικής γλώσσας.

Αντίθετα, είναι κυριολεκτικά απογοητευτική η εικόνα της Παιδείας των Ελλήνων στην Κωνσταντινούπολη. Στα ελάχιστα ελληνικά σχολεία, μόλις δεκαπέντε, υπάρχουν μόνο πέντε διευθυντές, ενώ τα έξοδα συντήρησής τους τα έχει αναλάβει εξ ολοκλήρου η ελληνική κοινότητα.

Στο θρησκευτικό τομέα, λατρευτικοί χώροι των Μουσουλμάνων υπάρχουν, όπου υπάρχει Μουσουλμάνος, ενώ σε περίπτωση καταστροφής, τα έξοδα συντήρησής τους τα έχει αναλάβει η Ελληνική Πολιτεία.

Την ίδια στιγμή οι ορθόδοξες εκκλησίες στην Τουρκία βρίσκονται στο έλεος της βαρβαρότητας των Τούρκων.

Τέλος, τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης της μειονότητας έχουν απόλυτη ελευθερία λόγου και έκφρασης, ενώ η εκπροσώπηση της έφθανε μέχρι και το Ελληνικό Κοινοβούλιο.

Σήμερα η Θράκη αντιμετωπίζει μεγάλα και σοβαρά προβλήματα. Η εσωτερική μετανάστευση αυξάνει λόγω έλλειψης εργασίας. Οι Θρακιώτες ζουν στην ανασφάλεια και στην αναξιопιστία και παράλληλα βλέπουν ένα πακτωλό χρημάτων να διατίθεται από την Άγκυρα για αγορά κτημάτων.

Τα διάφορα σενάρια περί αυτονομίας της Θράκης, που βλέπουν το φως της δημοσιότητας κατά καιρούς είτε είναι αληθή είτε όχι, θα πρέπει να γίνουν αίτια περισυλλογής και αποφάσεων.

Εμείς οι έφηβοι, για τη λύση του προβλήματος, μεταξύ των άλλων προτείνουμε:

Να μπει φραγμός στις ανθελληνικές δραστηριότητες των φανατικών της μειονότητας, του τουρκόφωνου τύπου, των ψευδομουφτήδων.

Από την πολιτική και πνευματική ηγεσία απαιτούμε ξεκίνημα εκστρατείας ενημέρωσης σε παγκόσμιο επίπεδο, με την οποία θα πληροφορεί και θα αποκαλύπτει τη σκευωρία της Τουρκίας σε βάρος της Θράκης.

Δυναμική αντίδραση με εθνική ομοψυχία στις προκλήσεις των Τούρκων είναι απαραίτητη.

Να υλοποιηθεί το αναπτυξιακό πρόγραμμα, να γίνουν επενδύσεις και, έτσι, να δημιουργηθούν νέες θέσεις εργασίας, που θα δίνουν λύση στο πρόβλημα της εσωτερικής μετανάστευσης.

Να γίνουν προσπάθειες για πολιτιστική ανάπτυξη της περιοχής.

Να παταχθεί η προπαγάνδα των Τούρκων δασκάλων και να γίνει επαναπομακισμός των Πομάκων και των Αθίγγανων, ώστε να αποτελέσουν τροχοπέδη στα ιμπεριαλιστικά σχέδια των Τούρκων.

Να κλείσει, επιτέλους, το Τουρκικό Προξενείο.

Να αφαιρεθεί η ιθαγένεια από κάθε Έλληνα πολίτη, που θα δρα αντεθνικά στην Ελλάδα και στο εξωτερικό.

Να πραγματοποιούνται τακτικές επισκέψεις από τους πολιτικούς και πνευματικούς ηγέτες μας στις ακριτικές αυτές περιοχές, για την τόνωση της εθνικής υπερηφάνειας.

Τελειώνοντας, να γίνει αναβάθμιση του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου και να μειωθεί ο αριθμός των μετεγγραφών από τα εκεί Πανεπιστήμια σε άλλα των μεγάλων αστικών κέντρων.

Συμπερασματικά:

Επιτακτική είναι η ανάγκη συνειδητοποίησης, τόσο από την πολιτική ηγεσία του Τόπου μας όσο και από τους ηγέτες των άλλων χωρών, ότι η διατήρηση του status quo στη Θράκη θέτει φραγμό στον τουρκικό επεκτατισμό.

Συχνά ακούγεται η φράση “δεν διεκδικούμε, αλλά και δεν παραχωρούμε τίποτα”.

Εμείς οι νέοι πιστεύουμε, ότι η Ελλάδα πρέπει να διεκδικεί από εκείνους που διεκδικούν και έτσι μόνο θα μπορέσει να επανακτήσει κάποιες από τις αλύτρωτες πατρίδες, ή, τουλάχιστον, να διατηρήσει αυτές που τώρα έχει.

Με τον τρόπο αυτό θα καταφέρει να υπενθυμίσει στους φίλους και εχθρούς της, πως, όταν η Ελλάδα προκληθεί, ξέρει να απαλλάξει με γενναιότητα και αυταπάρηση.

(Παρατεταμένα χειροκροτήματα)

Θα ήθελα να κάνω, εκ μέρους της Επιτροπής Εξωτερικών Θεμάτων, μια διόρθωση στα Πρακτικά, στις σελίδες 6 και 7.

Συγκεκριμένα στη σελίδα 6 στην παράγραφο 17, στο εδάφιο ε': Δεν υπάρχει “τουρκική” μειονότητα της Θράκης, αλλά “μουσουλμανική” μειονότητα της Θράκης.

(Ζωηρά χειροκροτήματα)

Στη σελίδα 7, στην παράγραφο 27, στο εδάφιο β': Δεν υπάρχουν “εθνότητες”, (Τούρκοι, Πομάκοι και Αθίγγανοι), αλλά “μειονότητες”. Ζητούμε να διαγραφεί ολόκληρη αυτή η πρόταση.

Ευχαριστώ.

(Παρατεταμένα χειροκροτήματα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Είναι σωστή αυτή η παρατήρηση. Επειδή είναι προφανές, ότι, όταν καταγράφονταν οι ομιλίες από τους πρακτικογράφους στις Επιτροπές, κατεγράφησαν αυτά που ελέγχθησαν ακριβώς, ή όταν δόθηκε ένα κείμενο πρότασης πέρασε στα Πρακτικά ακριβώς, όπως δόθηκε. Θα πρέπει να ξέρετε, ότι θα γίνουν εκείνες οι διορθώσεις οι φραστικές, που είναι απαραίτητες.

Επίσης, θέλω να σας παρακαλέσω, όσοι και όσες θέλετε να αναπτύξετε κάποια πρόταση, ενδεχομένως, προφορικός, από το Βήμα, για να τεθεί υπόψη της Ολομέλειας, να μη διατυπώσετε αυτήν την πρόταση με πάρα πολλά λόγια, που, ίσως, άλλους να καλύπτουν και άλλους όχι. Άκουσα αίφνης πριν, κάτι που πρότεινε ένας από σας -δεν ξέρω, αν θα το καταθέσει και εγγράφως για να τεθεί υπόψη της Ολομελείας-, με το οποίο κάποιος θα συμφωνούσε στις δύο πρώτες σειρές, κάποιος θα διαφωνούσε με τις επόμενες δύο σειρές. Αυτό βέβαια, είναι κάτι που έχει σχέση με τη νομοτεχνική πείρα, την οποία, πρέπει να σας πω, ότι και στους βουλευτές περνά κάποιος χρόνος εξοικείωσής τους εδώ, για να την αποκτήσουν. Δηλαδή, δεν είναι κάτι για το οποίο πρέπει να αισθάνεσθε άσχημα.

Ο κ. Ιωάννης Μπεκιάρης, που εκπροσωπεί το Νομό Λάρισας, έχει το λόγο.

(Χειροκροτήματα)

ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΠΕΚΙΑΡΗΣ (Νομός Λάρισας- Λύκ. Ταξ. Γυμν. Δομένιου): Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε της Βουλής, αγαπητοί συμμαθητές και συνάδελφοι. Μια πολύ σημαντική διαπίστωση, κατά τη γνώμη μου, σχετικά με τη σχέση Εκκλησίας και νέων αποτελεί το ότι, ενώ τον τελευταίο καιρό επιχειρείται μια προσέγγισή τους, ωστόσο εξακολουθεί να υπάρχει μια όχι ουσιαστική επικοινωνία.

Και οι λόγοι είναι οι εξής: Από τη μια, ο πεπαλαιωμένος και τυπικός τρόπος με τον οποίο εξακολουθεί η Εκκλησία να αντιμετωπίζει τους νέους, τρόπος ιδιαίτερα ακατάλληλος για τους πιο ατίθασους και ασυμβίβαστους από αυτούς, και από την άλλη, γιατί και οι ίδιοι οι νέοι λόγω της φύσης τους αμφισβητούν το Θεό, χωρίς πρώτα, όμως, να τον έχουν ερευνήσει σε βάθος, ίσως γιατί οι αριμόδιοι δεν έχουν φροντίσει να τον παρουσιάσουν, έτσι όπως είναι.

Εν τω μεταξύ, καθημερινά οργιάζουν οι κίνδυνοι και χιλιάδες νέοι χάνονται ανελέητα στα δίχτυα παραχριστιανικών και σατανιστικών οργανώσεων, κρούοντας τον κώδωνα του κινδύνου στην Εκκλησία, που καλείται να πάρει γρήγορα και δραστηρικά μέτρα για τη σωτηρία τους.

Γι' αυτό, λοιπόν, προτείνω και οραματίζομαι μια Εκκλησία

νέων, ένα ξεχωριστό χώρο γι' αυτούς απόλυτα εκσυγχρονισμένο, διαμορφωμένο από τους ίδιους τους νέους, με έργα αγοραφίας, ζωγραφικής, ποίησης, ή οποιασδήποτε άλλης προσωπικής έκφρασης, με μια λειτουργία απλουστευμένη και πλαισιωμένη από ύμνους και τραγούδια, διασκευασμένα και δημιουργημένα από τους ίδιους τους νέους, για την αγάπη, την ειρήνη και τον άνθρωπο. Ένα χώρο με δραστηριότητες εσωτερικές και εξωτερικές, όπου νέοι κάθε τύπου και ιδεολογίας, κάτω από την αξιόπιστη, έγκυρη και σύγχρονη καθοδήγηση νέων και κατάλληλα για το ρόλο αυτό εκπαιδευμένων ιερών, θα ξεκινήσουν μια εκστρατεία αποκατάστασης της έννοιας "Θεός", που δεν σημαίνει στέρηση ελευθεριών, αλλά ελευθερία ζωής, με μοναδική δέσμευση την ανυπόκριτη αγάπη. "Αγάπα και κάνε ό,τι θες", έλεγε ο ιερός Αυγουστίνος.

Οι τρεις βασικοί άξονες της εκστρατείας αυτής, θα είναι οι εξής: Πρώτον, η συνειδητοποίηση ότι ο Θεός ως αγαθό βρίσκεται μέσα στον καθένα και, επομένως, μπορεί να αναζητηθεί από τον ίδιο με τον εσωτερικό διάλογο, που είναι η προσευχή και ο διαλογισμός.

Δεύτερον, η συνειδητοποίηση ότι ο Θεός ως αγάπη δεν είναι συναίσθημα, αλλά ένας τρόπος σκέψης και ζωής, βίωμα, το τελειότερο κοινωνικό σύστημα, που, όταν εφαρμοσθεί, θα οδηγήσει άτομα και κοινωνίες σε πιο ανθρώπινη συμβίωση.

Τρίτον, η συστηματική καλλιέργεια του θετικού τρόπου σκέψης, έκφρασης και ζωής, που θα κινητοποιήσει το θετικό δυναμικό του νέου και θα του δώσει δύναμη προς το καλό και ενάντια στο κακό, θα του δώσει ασφάλεια, αυτοπεποίθηση και θα τον κάνει να καταλάβει τελικά πόσο απλός, προσωπικός, βιώσιμος αλλά και απόλυτα αναγκαίος είναι ο Θεός, η δύναμη της αγάπης. Μία τέτοια Εκκλησία, όπου ο νέος σαν ζωντανός οργανισμός θα ανακαλύπτει ο ίδιος το Θεό, θα βιώνει, θα εκφράζει την έννοιά του και θα εκφράζεται απ' αυτήν, πιστεύω, ότι θα κερδίσει και τον τελευταίο άσπιο υιό.

Τελειώνοντας, θα ήθελα να κάνω μια έκκληση εκ μέρους όλων των νέων που βρισκόμαστε εδώ, να υλοποιηθούν, όσο είναι δυνατόν και με σειρά σοβαρότητας, οι προτάσεις μας. Γιατί, σαν μέλη της αυριανής κοινωνίας, σαν άτομα με απόψεις και οράματα, ώριμα, υπεύθυνα και δυναμικά, όπως εσείς μας κρίνατε, έχουμε δικαίωμα να ζήσουμε στον κόσμο μας, όπως εμείς τον θέλουμε και μπορούμε να τον φτιάξουμε.

Μας απλώσατε το χέρι σας φέροντάς μας στα έδρανα αυτά. Τώρα σας απλώνουμε και εμείς το δικό μας για να κτίσουμε, επιτέλους, όλοι μαζί ένα καλύτερο αύριο.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα)

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΟΚΟΥΡΙΔΑΣ (Νομός Σερρών-3ο Λύκειο Σερρών): Κύριε Πρόεδρε, βλέπω ότι οι τελευταίοι ομιλητές είναι και οι πιο αδικημένοι. Γι' αυτό, θα πρότεινα ένα 5λεπτο διάλειμμα, για να μπορούσαμε να ξεμονιάσουμε και εμείς και να επανέλθουμε προσέχοντας περισσότερο.

Ξέρω, ότι θα εμφανιστεί μια εικόνα διάλυσης μέχρι να επανέλθουμε στο Κοινοβούλιο, αλλά πρέπει να δείξουμε και εμείς, ότι αυτό που κάνουμε δεν είναι μια δημοκρατική και πολιτιστική φιέστα, αλλά είναι πραγματικά μια δουλειά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Σίγουρα, πολύ καλά το παρατήρησες, δεν είναι μια φιέστα, δεν είναι ένα χάπενινγκ-συγγνώμη για τις δύο αυτές ξενικές λέξεις, αλλά υποθέτω, ότι οι νέοι που μας παρακολουθούν από την τηλεόραση, καταλαβαίνουν, τι εννοούμε- είναι υποχρέωση πρώτα-πρώτα δική μου και μετά δική σας, πραγματικά, να το διαφυλάξουμε. Είναι ένας υπεύθυνος διάλογος μεταξύ σας. Οι άλλοι σας ακούν, ή θα σας διαβάσουν.

Είναι σωστή η παρατήρηση, αλλά έχω τη γνώμη, ότι αν διακόψουμε τώρα, θα είναι δύσκολο να συγκεντρωθούμε πάλι, αμέσως στο χρόνο που θα πρέπει. Πολλές φορές αυτό συμβαίνει και με τη Βουλή των μεγάλων -εκείνοι μπαίνοβγαίνουν βέβαια.

Σας παρακαλώ, λοιπόν, θεριά, να συνεχίσουμε, διότι πρέπει η Αίθουσα στη συνέχεια να παραδοθεί, γιατί νωρίς το απόγευμα θα αρχίσει η συνεδρίαση της Βουλής για την τροποποίηση του Κανονισμού της, όπου υπάρχει και αυτή η πρόταση να υπογράψει ο κάθε βουλευτής, που έρχεται εδώ, ώστε να μη δημιουργείται η εντύπωση, ότι όντως δεν εκτελούμε τα καθήκοντά μας όλοι, όπως πρέπει.

Η δεσποινίς Ολυμπία Κρεμμύδα, που εκπροσωπεί τη Β' Περιφέρεια Αθηνών έχει το λόγο.

(Χειροκροτήματα)

ΟΛΥΜΠΙΑ ΚΡΕΜΜΥΔΑ (Β' Περιφέρεια Αθηνών-2ο Λύκειο Ζωγράφου): Κατ' αρχάς, θα ήθελα να τονίσω, ότι τώρα δεν εκπροσωπώ τη Β' Περιφέρεια της Αθήνας, αλλά εκπροσωπώ την Επιτροπή Κοινωνικών Υποθέσεων. Δυστυχώς, δεν έχω εκλεγεί αξιοκρατικά, αλλά έχω κληρωθεί, οπότε οι προτάσεις που θα διατυπωθούν στο θέμα της εργασίας είναι οι προτάσεις των παιδιών της Επιτροπής Κοινωνικών Υποθέσεων και γι' αυτό θέλω να μείνω εδώ ανάμεσα τους, ανάμεσα στα παιδιά που εκπροσωπώ.

Τώρα, ας μου επιτρέψει ο αγαπητός συνάδελφος να μιλήσω για το θέμα της εργασίας, αν και δεν εργάζομαι, αλλά και για το θέμα της έλλειψης της εργασίας, δηλαδή της ανεργίας, η οποία της οποίας απειλεί όλους τους νέους αυτή την εποχή. Το 70% των νέων απειλείται από την ανεργία και το 10% του ελληνικού πληθυσμού είναι άνεργοι. Τι μπορεί να γίνει γι' αυτό; Έχει τονιστεί η σημασία του σωστού επαγγελματικού προσανατολισμού και εδώ πρέπει να διευκρινίσω, ότι πρέπει να απαλειφθεί ο μύθος της κατωτερότητας των χειρωνακτικών εργασιών. Να ξεφύγουν επιτέλους οι νέοι από την πτυχιολατρεία των γονέων. Να καθοδηγηθούν με βάση τη ζήτηση των επαγγελματιών και να μη προσανατολίζονται σε κορεσμένα επαγγέλματα, αλλά μόνο σ' αυτά που έχουν σχέση με το μέλλον και με την περιοχή, όπου κατοικούν. Πρέπει να ιδρυθούν νέες Βιο-

μηχανίες, ώστε να πετύχουμε την αποκέντρωση και να αξιοποιηθεί κατάλληλα όλος ο φυσικός πλούτος της Χώρας.

Έχουν διατυπωθεί και άλλες απόψεις στο θέμα της εργασίας, όπως είναι το θέμα της πολυθεσίας, ιδιαίτερα στο δημόσιο τομέα. Απ' ό,τι ξέρω, έχει ψηφιστεί σχετικός νόμος, που δεν εφαρμόζεται αυστηρά. Η Επιτροπή μας ζητάει να εφαρμοστεί αυστηρά για την καταπολέμηση της ανεργίας.

Επίσης, η Επιτροπή Κοινωνικών Υποθέσεων ζητάει να δίνονται επιδόματα στους ανέργους ανάλογα με τις ανάγκες τους. Να δίνεται προτεραιότητα στους οικογενειάρχους με μεγαλύτερα επιδόματα.

Επίσης, στο θέμα της εκμετάλλευσης της εργασίας των παιδιών το φαινόμενο αυτό παρατηρείται συχνά σε πρόσφυγες και σε αθίγγανους. Πιστεύω, πως είναι υποχρέωσή μας να προστατέψουμε αυτά τα παιδιά από τη σκληρότητα της εργασίας από τόσο νεαρή ηλικία, και να τους δώσουμε το δικαίωμα να χαρούν την ηλικία τους, επιβάλλοντας αυστηρές κυρώσεις, σε όσους ενήλικους επιβάλλουν την εργασία στα παιδιά τους.

Επίσης, στο θέμα των εργαζόμενων γυναικών προτείνουμε την ίδρυση Βρεφονηπιακών σταθμών, ακόμα και μέσα στις επιχειρήσεις και μείωση του ωραρίου της εργαζόμενης μητέρας.

Σχετικά με την ανεργία πιστεύουμε, ότι είναι και το θέμα των αστέγων, οι οποίοι πολλαπλασιάζονται ολοένα στις πόλεις και ιδιαίτερα στην Αθήνα. Δεν θέλουμε η Αθήνα ούτε η Θεσσαλονίκη να γίνουν σαν τη Νέα Υόρκη και δεν θέλουμε να βλέπουμε άστεγους, οι οποίοι ζητιανεύουν στους δρόμους. Θέλουμε όλοι να βρίσκουν δουλειά, γιατί όλοι έχουν δικαίωμα στην εργασία. Αν περιοριστεί το φαινόμενο της ανεργίας, τότε θα περιοριστεί και το φαινόμενο των αστέγων.

Μία μικρή παρένθεση για κάποιους συμπαθητικούς άστεγους, που είναι τα αδέσποτα ζώα. Υπάρχουν μερικοί, ας πούμε άνθρωποι, οι οποίοι κακοποιούν βάνουσα ή και θανατώνουν τα ζώα.

Γι' αυτούς η Επιτροπή Κοινωνικών Υποθέσεων προτείνει αυστηρές ποινές, καθώς και συγκρότηση κτηνιατρικών ομάδων για στείρωση και εμβολιασμό των ζώων, ώστε να μην αποτελούν κίνδυνο για τη δημόσια υγεία και να μην πολλαπλασιάζονται στις πόλεις. Ευχαριστώ.

(Ζωηρά χειροκροτήματα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Η δεσποινίς Χρυσούλα Μπελετσιώτη, που εκπροσωπεί το Νομό Μαγνησίας.

Η αναφορά μου σε εκπροσώπηση είναι αυτονόητο -νομίζω τι σημαίνει. Άλλωστε η "Βουλή των Εφήβων" είναι σε εισαγωγικά. Εκπροσωπεί -όσοι είναι οι βουλευτές κάθε περιφέρειας, τόσο σε αριθμό και εσείς- τους μαθητές, που πήραν μέρος στο Πρόγραμμα. Κατά κάποιον τρόπο εκπροσωπείτε, δεν σας εξέλεξαν γι' αυτό. Σας επέλεξε η Επιτροπή με βάση την αξιολόγηση της εργασίας σας. Αυτά τα γνωρίζετε όλοι.

ΟΛΥΜΠΙΑ ΚΡΕΜΜΥΔΑ (Β' Περιφέρεια Αθηνών - 2ο Λύκειο Ζωγράφου): Κύριε Πρόεδρε, το λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Ορίστε.

ΟΛΥΜΠΙΑ ΚΡΕΜΜΥΔΑ (Β' Περιφέρεια Αθηνών - 2ο Λύκειο Ζωγράφου): Κύριε Πρόεδρε, ήταν απλώς ένα σχήμα λόγου, ήθελα να τονίσω την ομαδικότητα των αποφάσεων της Επιτροπής.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Ορίστε, δεσποινίς Μπελετσιώτη.

ΧΡΥΣΟΥΔΑ ΜΠΕΛΕΤΣΙΩΤΗ (Νομός Μαγνησίας- Λύκειο Τσαγκαράδας): Κύριε Πρόεδρε, κύριοι βουλευτές, αγαπητοί συνάδελφοι, να μου επιτρέψετε να πω δύο λόγια για τον τόπο μου. Έρχομαι από τη Μαγνησία και συγκεκριμένα από ένα χωριό του βουνού των Κενταύρων, το Μούρσει. Είναι ένα χωριό με πολλές φυσικές ομορφιές και σπουδαίες προοπτικές ανάπτυξης. Συγχρόνως, όμως, είναι και παραμελημένο από την Πολιτεία, πράγμα που με κάνει να θλίβομαι ιδιαίτερα.

Πολλά έργα μπορούν να γίνουν για την αναβάθμισή του, τα οποία θα προαγάγουν και το επίπεδο της περιοχής μου. Σημαντικότερα από αυτά είναι η κατασκευή λιμένος σκαφών αναψυχής στον Όρμο Ταμούχαρης, και η ανάγκη είναι επιτακτική, λόγω της ανάπτυξης του θαλάσσιου Τουρισμού και λόγω του κενού στο χώρο των σύγχρονων οργανωμένων Μαρινών στην Ελλάδα. Αν γίνει κάτι τέτοιο, στο μέλλον θα αποτελέσει μεγάλο πόλο έλξης υψηλού εισοδηματικού επιπέδου τουριστών. Επίσης, είναι απαραίτητη η βελτίωση του υδρευτικού μας δικτύου. Ακόμα χρειάζεται συντήρηση και καθαρισμός του τέμπλου και των εικόνων των εκκλησιών.

Στην υλοποίηση, βέβαια, αυτών των σχεδίων σημαντική θα είναι η συμβολή των ντόπιων. Για να είναι, όμως, αυτή θετική, θα πρέπει να τους παρέχεται η κατάλληλη παιδεία, ιδίως από το σχολείο. Στο δικό μου, ωστόσο, το Λύκειο Τσαγκαράδας, η κατάσταση δεν είναι ιδανική, λόγω αντίξοων συνθηκών, όπως το ότι οι καθηγητές μας είναι αναπληρωτές, με αποτέλεσμα το επίπεδο των μαθητών να είναι πολύ χαμηλό.

Απευθύνω, λοιπόν, έκκληση στο αρμόδιο Υπουργείο, ζητώντας να διοριστούν μόνιμοι καθηγητές, γιατί κάθε δραστηριότητα στην εποχή μας είναι θέμα Παιδείας.

Σε γενικότερα πλαίσια σχετικά με τον Τουρισμό: Θα πρέπει να οργανωθούν οι τουριστικές επιχειρήσεις, να ιδρυθούν Τουριστικές Σχολές στις περιοχές με τουριστική ανάπτυξη και να καταρτιστούν ειδικά προγράμματα στα σχολεία των περιοχών αυτών, με στόχο να ανταποκρίνονται οι κάτοικοί τους στις απαιτήσεις των επισκεπτών. Στις περιοχές αυτές η δεύτερη ξένη γλώσσα των σχολείων να επιλέγεται από τους ίδιους τους μαθητές, για να μπορούν αυτοί να ανταπεξέρχονται στις ποικίλες γλωσσικές απαιτήσεις, που κατά τόπους διαφοροποιούνται.

Να ελέγχονται οι τουριστικές μονάδες και οι αρμόδιες για τον έλεγχο αυτό υπηρεσίες, καθώς επίσης και οι φορείς της Τοπικής Αυτοδιοίκησης για τη διαχείριση του δημόσιου χρήματος.

Όσον αφορά τη Γεωργία, θα πρέπει να οργανωθούν καλύ-

τερα οι Συνεταιρισμοί και να ενισχυθούν από το Κράτος.

Να χρηματοδοτηθούν τα ερευνητικά προγράμματα, που σχετίζονται με διάφορες καλλιέργειες και τεχνικά μέσα.

Να γνωστοποιηθούν τα παγκόσμια δεδομένα της αγροτικής πολιτικής στους αγρότες, έτσι ώστε να αλλάξουν νοοτροπία.

Να συμμετέχουν και οι αγρότες στις Επιτροπές, που συγκροτούνται με στόχο την επίλυση των προβλημάτων τους.

Να προσαρμοστούν οι καλλιέργειες στο νόμο της προσφοράς και της ζήτησης.

Να ιδρυθεί Υφυπουργείο Γεωργίας στη Θεσσαλία για να εξυπηρετούνται καλύτερα οι Βορειοελλαδίτες.

Να δοθούν κίνητρα στους νέους για να ασχοληθούν με τη Γεωργία.

Να οργανωθούν Επιμορφωτικά προγράμματα για τους αγρότες.

Να καταπολεμηθεί η αισχροκέρδεια των μεσαζόντων από την Πολιτεία.

Να ληφθούν μέτρα για την αντιμετώπιση των οικονομικών προβλημάτων των αγροτών, τα οποία σχετίζονται με την υψηλή τιμή των προϊόντων, που χρησιμοποιούνται για τη βελτίωση της παραγωγικότητας.

Να εφαρμοστούν η Πληροφορική και η Τεχνολογία στον αγροτικό τομέα και να αξιοποιηθούν οι υδάτινοι πόροι της Χώρας μας.

Τέλος, ελπίζω να μου επιτρέψετε να σας δώσω μια συμβουλή, μολονότι είμαι άπειρη.

Μην αγνοείτε εμάς τους μικρούς, και στην επόμενη Βουλή των Εφήβων να συμπεριληφθούν οι προτάσεις περισσότερων ατόμων στις Εκθέσεις των Επιτροπών, αφού σ' αυτήν την πρώτη Βουλή πολλοί μαθητές αδικήθηκαν. Έτσι, θα έχουμε "αληθινή" Δημοκρατία και δεν θα ζούμε με την "ψευδαίσθηση", ότι είμαστε μέλη μιας πραγματικά φιλελεύθερης κοινωνίας. Παραμερίστε τον ανταγωνισμό και τη διχόνοια. Συνεργαστείτε σε καίρια για το μέλλον της Χώρας μας θέματα και καταλήξτε σε αποφάσεις, που να είναι για την Ελλάδα μας, όσο πιο συμφέρουσες γίνεται. Και μην ξεχνάτε, ότι όποτε εμείς οι Έλληνες ενωθήκαμε, μεγαλούργησαμε!

Ας πορευθούμε, λοιπόν, στο λαμπρό δρόμο που χάραξαν για μας οι πρόγονοί μας! Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Κακλαμάνης): Η δεσποινίς Μαγδαληνή Μπέλλου, που εκπροσωπεί το Νομό Αρτας, έχει το λόγο.

(Χειροκροτήματα)

ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ ΜΠΕΛΛΟΥ (Νομός Αρτας-1ο Γενικό Λύκειο Αρτας): Κύριε Πρόεδρε, πριν αρχίσω την ομιλία μου, θα ήθελα να σας παρακαλέσω, αν θέλετε, να ανοίξετε ένα μικρό πακετάκι, που σας έστειλε η Επιτροπή των Οικονομικών Υποθέσεων. Είναι ένα δώρο για τη Βουλή.

Κύριε Πρόεδρε της Βουλής, κυρίες και κύριοι βουλευτές, ως

μέλος της Επιτροπής Οικονομικών Υποθέσεων της πρώτης Βουλής των Εφήβων, έχω κληθεί να αναπτύξω το λόγο μου πάνω στο φλέγον, για τη Χώρα μας, ζήτημα της οικονομικής ανάπτυξης.

Όπως είναι ήδη σε όλους γνωστό, η Χώρα μας για πάρα πολλά χρόνια τώρα προσπαθεί, όχι να αναδειχθεί σε μία ισχυρή οικονομική δύναμη, αλλά να αναρριχηθεί και να συμπορευθεί από ισότιμη θέση με τους εταίρους της.

Στο όνομα ενός καλύτερου μέλλοντος, ο ελληνικός Λαός έχει υποστεί μία ιδιαίτερα μακροχρόνια λιτότητα, με αποτέλεσμα οι μεσαίες και κατώτερες τάξεις να γίνονται κυριολεκτικά μάρτυρες γι' αυτόν τον ιερό σκοπό της εθνικής νεκρανάστασης, ενώ αντίθετα οι ισχυρότεροι της κοινωνίας να παρακολουθούν τις περιουσίες τους συνεχώς να αυξάνονται.

Δυστυχώς, όμως, ούτε και η εθνική οικονομία φαίνεται να ακολουθεί την πορεία της οικονομικής κατάστασης των ανώτερων κοινωνικών στρωμάτων· μα πιστή πάντα στο λαό της γίνεται δέκτης της ίδιας με εκείνων τύχης.

Τα κοινωνικά προβλήματα, που προκύπτουν από την οικονομική παλινδρόμηση, είναι ποικίλα. Η ανεργία προσγειώνει απότομα και οδυνηρά τους πολίτες, κυρίως τους νέους, στη σίγουρα μη ειδυλλιακή κοινωνική πραγματικότητα. Τους θέτει στο περιθώριο και δεν τους δίνει τη δυνατότητα να επιδείξουν και να αξιοποιήσουν όλες τους τις ικανότητες, αλλά και να ωφελήσουν την πατρίδα τους με τα χαρίσματα, που η νεαρή ηλικία τους τους παρέχει. Παράλληλα, αντιμετωπίζουν από πολύ νωρίς το κόστος ζωής, ενώ παρατηρούν το χάσμα μεταξύ φτωχών και πλουσίων, κατά τα άλλα, συμπολιτών, να μεγαλώνει με αρκετά αυξανόμενους ρυθμούς. Βλέπουν το Κράτος τους να προδίδεται μέσα στις ίδιες του τις συμμαχίες και την εθνική τους υπερηφάνεια, μα και αξιοπρέπεια, να ποδοπατείται με τον πιο αισχρό τρόπο, μόνο και μόνο επειδή η χώρα τους, παρά το δίκαιο σε πολλά από τα ζητήματα που την απασχολούν, δεν κατέχει, επίσης, το πλέον ευρέως αποδεκτό και σεβαστό μέσο πειθούς, την οικονομική υπεροχή.

Η έντονη απογοήτευση και δυσφορία τους, που απορρέουν από τη νοσηρή αυτή πραγματικότητα, αντανακλώνται με διάφορους τρόπους: Στροφή στην παρανομία, αδιαφορία για τα κοινώς δρώμενα, έξαρση του ατομικισμού, αποστροφή για την πολιτική, μα και το επικινδυνότερο από όλα, μείωση της εθνικής τους υπερηφάνειας.

Γίνεται λόγος για την επιτακτική ανάγκη οικονομικής ανέλιξης. Μα τα λόγια κυριαρχούν και σ' αυτόν το χώρο. Για να επιτευχθεί ένα τόσο φιλόδοξο και μεγαλεπήβολο σχέδιο, είναι αναγκαία προϋπόθεση η εθνική αφύπνιση και η συνειδητοποίηση όλων.

Μεγαλύτερες, όμως, και σίγουρα πιο πιεστικές επιρροίπτονται οι ευθύνες στους πολιτικούς, στους καθοριστές, δηλαδή, του μέλλοντος και του παρόντος αυτής της Χώρας. Τα λάθη από την πλευρά τους, μπορεί να είναι μεν μοιραία, αλλά είναι

και ανθρώπινα, άρα και άξια συγγνώμης. Οι εσφαλμένες, όμως, κινήσεις, από τυχόν σκοτεινά συμφέροντα, είναι εγκληματικές και δεν είναι δυνατόν να γίνονται ανεκτές ούτε από το Λαό, αλλά ούτε και από τους υπολοίπους της πολιτικής ζωής της Χώρας αυτής.

Συνοψίζοντας, άμεση πρόταση της Επιτροπής Οικονομικών Υποθέσεων της πρώτης Βουλής των Εφήβων είναι η θέσπιση νομικών ρυθμίσεων, προσεκτικά μελετημένων και επιστημονικά εμπεριστατωμένων, οι οποίες θα εφαρμόζονται το ίδιο για όλους τους πολίτες, ανεξαιρέτως, και θα προβλέπουν παραδειγματικές ποινές για τους παραβάτες. Τότε, η υγιής πολιτική ζωή θα αποτελεί ελπιδοφόρα υπόσχεση οικονομικής προόδου, επομένως και βελτίωσης της κοινωνικής πραγματικότητας, αλλά και αύξησης του εθνικού μας κύρους. Τότε, να είστε σίγουροι, πως και η υποστήριξη της νεολαίας θα είναι αδιαμφισβήτητη και πολλά υποσχόμενη για το μέλλον αυτής της Χώρας. Έχουμε ανάγκη τα κατάλληλα ερεθίσματα, τα σωστά πρότυπα, τους εμπνευστές των μεγάλων αγώνων.

Η Ιστορία έχει αποδείξει, ότι η νεότητα είναι πρωτοστάτης σε όλες τις εθνικές μάχες, εφόσον, βέβαια, υπάρχουν γνήσια κίνητρα και ύψιστα ιδανικά. Το ίδιο μπορεί να συμβεί και τώρα. Τότε, κανείς δεν θα τολμά να διεκδικήσει από εμάς, ούτε ονόματα ούτε σύμβολα και πολύ περισσότερο πάτρια εδάφη.

(Χειροκροτήματα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Αισθάνομαι την ανάγκη να σας εξηγήσω, όπως μου το έχει γράψει, τι ήθελε να πει ο συνάδελφός σας, που εκτός διαδικασίας ήθελε να μιλήσει. Και είναι ανθρώπινο.

“Ένωσα την ανάγκη να διαβεβαιώσω τη συνάδελφο από τη Βόρεια Ήπειρο, η οποία με συγκίνησε βαθύτατα, ότι είναι μία πραγματική Ελληνίδα και ακολούθως να εκφράσω την απογοήτευσή μου για το Κράτος, που εγκαταλείπει αυτούς τους ανθρώπους”.

(Χειροκροτήματα)

Και επειδή υπογράφει σε εισαγωγικά -δεν το δέχεται και δεν είναι για να το δεχθεί- “ο αυθάδης έφηβος βουλευτής τάδε”, θέλω να σας θυμίσω, τι σας είπα την πρώτη ημέρα εδώ. Είπα, ότι δεν πρόκειται να σας κάνουμε υποδείξεις για το ύψος του λόγου και την ένταση της συμπεριφοράς.

Έχετε και τη δυνατότητα της υπερβολής, έχετε και το πρόνομο της δικής σας ασυλίας. Εμείς οι μεγαλύτεροι καμαρώνουμε, όχι σπάνια, και για την αυθάδεια που έχει τα προσόντα της γνησιότητας, μολονότι απωθούμε τη χυδαιότητα, ακόμα και την επιτηδευμένη, που επιδιώκει μόνο τον εφήμερο εντυπωσιασμό.

Δηλαδή, και η αυθάδεια στο νέο -αυτό που λέμε η προπέτεια- αν είναι γνήσια έκφραση, το δεχόμαστε και αυτό. Δεν δεχόμαστε και δεν είναι σωστό να δεχόμαστε -κάθε άνθρωπος- την επιτήδευση για εντυπωσιασμό στη συμπεριφορά οποιοδήποτε, είτε νέος είναι αυτός είτε μεγάλος. Τη γνήσια έκφραση

ση πρέπει να τη δεχόμαστε, έστω και αν προσκρούει στις δικές μας αντιλήψεις, στους δικούς μας κανόνες ζωής. Αυτός είναι ένας γνήσιος κανόνας της Δημοκρατίας.

Καλώ τη δεσποινίδα Ευφημία Μπούτσιου, που εκπροσωπεί τον ακριτικό, επίσης, Νομό Φλώρινας.

ΕΥΦΗΜΙΑ ΜΠΟΥΤΣΙΚΟΥ (Νομός Φλώρινας- 2ο Λύκειο Φλώρινας): Κύριε Πρόεδρε, μόλις τώρα ακούω από σας, ότι θα μιλήσω εγώ. Δεν το ήξερα καθόλου. Με αφήνεται έκπληκτη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Εδώ βλέπω το όνομα Μπούτσιου Ευφημία. Σε ποια Επιτροπή είσατε;

ΕΥΦΗΜΙΑ ΜΠΟΥΤΣΙΚΟΥ (Νομός Φλώρινας- 2ο Λύκειο Φλώρινας): Στην πέμπτη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Βλέπω, ότι είσατε η πρώτη ομιλήτρια. Λέει: Ευφημία Μπούτσιου, Μαρία Αγγέλοβα, Άννα Γαϊτανίδου, Φώτιος Γιαννούλας και Δέσποινα Μαμουνή.

ΕΥΦΗΜΙΑ ΜΠΟΥΤΣΙΚΟΥ (Νομός Φλώρινας- 2ο Λύκειο Φλώρινας): Υπήρξε κάποιο πρόβλημα στη διαδικασία της κλήρωσης. Επειδή είχαμε αργήσει και υπήρχε το πρόβλημα της δεξίωσης, που ήταν στις 10.30, μετά την κλήρωση δεν ανακοινώθηκαν αμέσως τα ονόματα, και μάλιστα ρώτησα πολλούς και μου είπαν: “Μάλλον δεν είσαι εσύ”.

Να μιλήσω τώρα;

(Χειροκροτήματα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Δεσποινίς Μπούτσιου, το όνομά σας προφανώς έχει βγει από την κληρωτίδα και άρα μπορείτε να μιλήσετε. Αν μιλήσετε από στήθους, χωρίς γραπτό, ίσως θα κάνετε και μία δοκιμή να μιλήσετε σε ένα τέτοιο ακροατήριο, χωρίς να είσθε προσηλωμένη στο γραπτό.

ΕΥΦΗΜΙΑ ΜΠΟΥΤΣΙΚΟΥ (Νομός Φλώρινας- 2ο Λύκειο Φλώρινας): Πάντως θα ήθελα να με δικαιολογήσετε, γιατί είμαι τελείως απροετοίμαστη. Δεν ξέρω, για ποιο θέμα να μιλήσω.

(Χειροκροτήματα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Σίγουρα.

ΕΥΦΗΜΙΑ ΜΠΟΥΤΣΙΚΟΥ (Νομός Φλώρινας- 2ο Λύκειο Φλώρινας): Αν και έχουμε αναφερθεί στο θέμα της υπογεννητικότητας, θα ήθελα να κάνω την εξής επισήμανση, που άλλωστε το ανέφερα, όταν συνεδριάσαμε στην Επιτροπή: Θα μπορούσε να μιλήσει κανείς για δημογραφικό πρόβλημα, αλλά στην ουσία πρόκειται για οικολογικό. Στα σπάνια ζωικά είδη, που πρόκειται σε λίγο καιρό να εκλείψουν, κάποτε θα συμπεριληφθεί και ο Νεοέλληνας.

(Χειροκροτήματα)

Η Ελλάδα στο μέλλον θα γίνει μία χώρα του παρελθόντος. Αυξάνει ο αριθμός των υπερηλίκων, οι συντάξεις απορροφούν το μεγαλύτερο μέρος του εθνικού εισοδήματος και αυτό συνεπάγεται χαμηλούς ρυθμούς ανάπτυξης. Ωστόσο, πιστεύω, ότι δεν απαιτείται μείωση των συντάξεων, αλλά αύξηση των γεννήσεων.

Πιστεύω, ότι μία λύση είναι μία νέα πολιτική, που θα προ-

στατεύσει ουσιαστικά το παιδί και δεν θα δίνει ψυχία ελεημοσύνης στους γονείς. Δεν αρκεί να μειώσουμε τον αριθμό των παιδιών, που καθιστά μία οικογένεια πολύτεκνη, όπως ακούστηκε, από τέσσερα σε τρία, γιατί και παλαιότερα μειώσαμε τον αριθμό από πέντε σε τέσσερα και δεν είδαμε καμία βελτίωση.

Επίσης, θα ήθελα να επισημάνω κάτι, που έχω σημειώσει και αφορά αυτά, που ανέφερε μια φίλη βουλευτής σχετικά με τις αμβλώσεις. Ειπώθηκε, ότι δεν πρέπει να συγκρούονται η μητρότητα και η επαγγελματική σταδιοδρομία, αλλά να συνδυάζονται και τα δύο.

Επίσης, ειπώθηκε, ότι, αν δεν έχουμε το δικαίωμα να στερούμε τη ζωή από ένα παιδί, άλλο τόσο δεν έχουμε το δικαίωμα να στερούμε τη ζωή από μία γυναίκα. Αυτό με έκανε να καταλάβω, ότι η γέννηση ενός παιδιού συνεπάγεται το θάνατο μιας μητέρας. Αυτό, όμως, δεν μπορώ να το καταλάβω. Μήπως χρειάζεται κάποια εξήγηση;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Προφανώς, εννοεί, ότι, αν υπάρχει κίνδυνος για τη μητέρα, είναι προτιμότερο να γίνει η αμβλώση, ή αν η ζωή της μητέρας έχει τέτοια πορεία και τύχη, που ίσως να ισοδυναμεί...

ΕΥΦΗΜΙΑ ΜΠΟΥΤΣΙΚΟΥ (Νομός Φλώρινας - 2ο Λύκειο Φλώρινας): Συμφωνώ, αλλά πιστεύω, ότι αυτή η άποψη πηγάζει από τη νοοτροπία ραστώνης, που έχει επικρατήσει τις τελευταίες δεκαετίες. Επικρατεί η αντίληψη, ότι το παιδί στέκεται εμπόδιο στην επαγγελματική εξέλιξη των γονέων. Όσον αφορά αυτά, είμαι εντελώς κάθετη στο θέμα των αμβλώσεων. Αν υπάρχει κίνδυνος υγείας, τότε τίθεται και θέμα ιατρικό.

Θα ήθελα, επίσης, να κάνω μια επισημάνση για τη φήμη της πολιτικής. Ακούγεται συχνά, ότι όλοι οι πολιτικοί είναι ίδιοι, αλλά βαμμένοι με διαφορετικά χρώματα. Επίσης, παρατηρείται το φαινόμενο οι βουλευτές να μην είναι οι εκπρόσωποι του Λαού στη Βουλή, αλλά οι εκπρόσωποι των Κομμάτων στο Λαό.

Βλέποντας αυτή την κατάσταση, παρατηρείται μια αποχή των νέων.

(Στο σημείο αυτό χτυπά το κουδούνι λήξης του χρόνου ομιλίας)

Θα ήθελα να συνεχίσω, γιατί έχασα κάποια λεπτά στην αρχή.

Πιστεύω, ότι η αποχή για μας τους νέους δεν είναι το καλύτερο, γιατί έτσι αφήνουμε τους λιγότερο ικανούς να έλθουν στην επιφάνεια. Το σύνθημα “ανέχου και απέχου” δεν το υιοθετώ καθόλου. Πιστεύω, ότι είναι απαραίτητη η ενεργητική συμμετοχή των πολιτών και ιδιαίτερα των νέων στα κοινά. Ίσως μια ευκαιρία, την οποία μας δώσατε, να είναι το πρόγραμμα “Βουλή των Εφήβων”.

Είμαι από τη Φλώρινα και κάποιες φορές νιώθω έντονα την αμέλεια και την έλλειψη ενδιαφέροντος του Κράτους απέναντι στις ακριτικές περιοχές. Σήμερα, ο όρος “Ελλάδα” λειτουργεί μεταφορικά. Λέμε Ελλάδα και εννοούμε Αθήνα.

(Χειροκροτήματα)

Τα σύνορα της Πατρίδας μας, που οι πρόγονοί μας με θυσίες τα επέκτειναν ως τον Έβρο, ας μην τα μετακινούμε και ας μη συρρικνώνουμε την Ελλάδα μας μέχρι την Αθήνα. Υιοθετώ τα μέτρα που προτάθηκαν, που ακούστηκαν για αποκέντρωση, για δημιουργία νέων θέσεων εργασίας, για μεταφορά ενός Υπουργείου σε κάποιες περιοχές εκτός της Πρωτεύουσας.

Αυτά ήθελα να επισημάνω. Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Η δεσποινίς Μαρία Ξενάκη, που εκπροσωπεί την Α' Περιφέρεια Θεσσαλονίκης, έχει το λόγο.

(Χειροκροτήματα)

ΜΑΡΙΑ ΞΕΝΑΚΗ (Α' Περιφέρεια Θεσσαλονίκης - 8ο Λύκειο Θεσσαλονίκης): Εγώ θα μιλήσω για κάποια θέματα, που έχουν συζητηθεί στην Επιτροπή μας και για κάποιες προτάσεις, που έχουμε δώσει όλα τα παιδιά.

Όσον αφορά τις φυλακές ή αλλιώς τα σωφρονιστικά ιδρύματα, υπάρχει κάποια παρεξήγηση, όσον αφορά την έννοια αυτή. Σωφρονιστικά ιδρύματα, σημαίνει ιδρύματα που θα συμμορφώσουν, θα σωφρονίσουν και θα διορθώσουν τους κρατούμενους. Αντίθετα, στη σημερινή εποχή οι φυλακές όχι μόνο δεν συμμορφώνουν, αλλά τοποθετούν τους κρατούμενους-φυλακισμένους-παρανόμους πιο βαθιά μέσα στο έγκλημα και στην παρανομία.

Επίσης, δεν υπάρχει ψυχολογική υποστήριξη, ώστε να βοηθήσουν τους κρατούμενους να συνειδητοποιήσουν, τι έχουν κάνει, να προσπαθήσουν να βρουν τα αίτια και τον τρόπο, που μπορούν να εξαλειφθούν αυτά τα αίτια, για να μη συνεχίσουν στο χώρο του εγκλήματος.

Επίσης, η υλικοτεχνική υποδομή είναι σε άθλια κατάσταση. Υπάρχουν φρικτά κτήρια που ενθαρρύνουν την απαισιοδοξία και είναι ανθυγιεινά, όσον αφορά το βιολογικό οργανισμό των ανθρώπων.

Επίσης, οι συνθήκες είναι άθλιες, η τροφή, ο ρουχισμός, και υπάρχουν οι συναλλαγές, οι γνωστές, των δεσμοφυλάκων με τους κρατούμενους που ενθαρρύνουν τη βία, τα ναρκωτικά και φυσικά το έγκλημα πιο πολύ.

Οι προτάσεις που κάνουμε είναι:

- Υγειονομικός κρατικός έλεγχος, μηνιαίος ή διμηνιαίος.
- Ανακαίνιση κτηρίων, νέα αρχιτεκτονική.

- Ψυχολογική υποστήριξη σ' όλους τους κρατούμενους από ειδικούς ψυχολόγους και συχνές αλλαγές των δεσμοφυλάκων από τις φυλακές και όχι μόνιμες θέσεις.

Όσον αφορά την πορνεία, που είναι, επίσης, φαινόμενο που υπάρχει σ' όλη την Ελλάδα και σε πάρα πολλές χώρες, έχω να πω ότι η πορνεία υποβιβάζει τη γυναίκα. Από τη λέξη “ιερόδουλη”, το “δούλη” δείχνει την υποταγή της γυναίκας: αυτό δε μας δίνει το δικαίωμα να απαιτήσουμε την ισότητα. Όμως, πάντα θα υπάρχει, εφ' όσον έχουν ανάγκες ορισμένες γυναίκες και βάζουν σε προτεραιότητα κάποιους άλλους στόχους,

προκειμένου να καλύψουν αυτές τις ανάγκες. Θα πρέπει κάθε γυναίκα να αναπτύξει την αξιοπρέπειά της και αυτό, φυσικά, είναι προσωπικό θέμα και δεν μπορούμε να κάνουμε κάποια συγκεκριμένη νομική πρόταση.

Απλώς, οι προτάσεις που μπορούμε να κάνουμε είναι να μην υπάρχει ρατσισμός, να υπάρχει κατανόηση, να υπάρχει ψυχολογική υποστήριξη και από κάθε γυναίκα να υπάρχει αξιοπρέπεια και προσπάθεια.

Όσον αφορά τις εκτρώσεις -έχει ήδη ειπωθεί- έχω να πω, ότι από τότε που έχουν νομιμοποιηθεί, έχουν αυξηθεί κατά χιλιάδες. Φυσικά, και πιο πριν οι εκτρώσεις υπήρχαν παράνομα. Κυρίως, ανύπαντρες γυναίκες, μικρές, με οικονομική δυσχέρεια, είναι ο μεγαλύτερος αριθμός. Η κυριότερη αιτία γι' αυτού του είδους τις επεμβάσεις είναι η άγνοια. Ορισμένες κοπέλες θεωρούν την έκτρωση σαν τον εύκολο δρόμο.

Οι προτάσεις που μπορούμε να κάνουμε γι' αυτό το φαινόμενο είναι:

- Να γίνει σεξουαλική διαπαιδαγώγηση, σ' όλους τους νέους στα σχολεία, και πληροφόρηση.

- Για έγκυες γυναίκες με οικονομική δυσχέρεια να υπάρχει κάποιο επίδομα.

- Να υπάρχει ψυχολογική υποστήριξη στις έγκυες από ειδικό ψυχολόγο και, πριν την επέμβαση, να γίνονται ψυχολογικά τεστ, όπως και στο εξωτερικό.

Επίσης, να γίνονται εξετάσεις σε κάθε κοπέλα και άνδρα 17 χρονών, όσον αφορά θέματα γενετικής και κληρονομικότητας, και να υπάρχει γνώση της ομάδας αίματος, προκειμένου να μη προκύψουν βιολογικά προβλήματα στο μωρό.

Όσον αφορά την υγεία και τα νοσοκομεία, θα ήθελα να αναφέρω ένα περιστατικό, που συγκλόνησε και συγκίνησε ιδιαίτερα την Επιτροπή μας.

Είναι η προσωπική εμπειρία μιας εφήβου βουλευτού, της Μαριόλα Βασιλικής από το Νομό Τριτσάλων, που ο πατέρας της πάσχει από νεφρική ανεπάρκεια. Η θεραπεία απαιτεί τρεις φορές την εβδομάδα να πηγαίνει για τέσσερις ώρες, χιλιόμετρα μακριά, με δικά τους έξοδα, προκειμένου να κάνει αιμοκάθαρση. Η διαδικασία αυτή είναι ιδιαίτερα δύσκολη και επώδυνη, αν συλλογιστεί κανείς, όπως αυτοί οι ίδιοι αναφέρουν, ότι τα μηχανήματα που υπάρχουν είναι παλιά και πως “τους ρουφούν τη ζωή”.

Οι προτάσεις που μπορούμε να δώσουμε γι' αυτό το θέμα είναι η δημιουργία διαφόρων Μονάδων, όπως η Μονάδα Τεχνητού Νεφρού, για όλη την Ελλάδα και στις παραμεθόριες περιοχές και να υπάρχει περιθάλψη όχι μόνο για τους πλούσιους ανθρώπους, που μπορούν να εκμεταλλεύονται τα χρήματα που εμείς πληρώνουμε, αλλά για όλους τους ανθρώπους.

(Χειροκροτήματα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Η δεσποινίς Ελένη Πάνου, που εκπροσωπεί την όμορφη Κέρκυρα, έχει το λόγο.

(Χειροκροτήματα)

ΕΛΕΝΗ ΠΑΝΟΥ (Νομός Κέρκυρας - 3ο Λύκειο Κέρκυρας):

Να, ξάφνου ανοίγουν οι πόρτες, μπαίνουν άνθρωποι, άνθρωποι οπλισμένοι, σας κοιτάνε στα μάτια. Ναι, στα μάτια σας κοιτάνε και ... σας σκοτώνουν.

Γιατί οι άνθρωποι σκοτώνονται; Γιατί οι άνθρωποι μισούνται; Γιατί δεν αγαπάει ο ένας τον άλλο;

Ερωτήματα, στα οποία η επιστήμη σηκώνει τα χέρια ψηλά. Επομένως, καλείται ο παράγοντας άνθρωπος να δώσει κάποιες λύσεις. Ως αντιπρόσωπος των ανθρώπων θα προσπαθήσω και εγώ να κάνω κάποιες επισημάνσεις και να δώσω κάποιες εξηγήσεις.

Ιδιαίτερα, στην επαρχία παρατηρούμε το εξής φαινόμενο: Βλέπουμε δύο ανθρώπους να περπατάνε χέρι-χέρι στο δρόμο και τους κατακρίνουμε. Βλέπουμε δίπλα τους να ρέει ένας χείμαρρος χλευασμού από τον κοινωνικό τους περίγυρο. Δεν τους θέλουμε, τους μισούμε. Τους βάζουμε να κάνουν έρωτα μέσα σε τέσσερις τοίχους για να καλύψουν τις ορμές τους, να ρουφήξουν τις φωνές τους οι τοίχοι και να κρατήσουν τις ψυχές τους οι πόρτες, οι κλειστές, οι κλειδωμένες πόρτες.

Μας θέλετε να πιπιλίζουμε τη δικιά σας καραμέλα, χωρίς όμως, να μας δίνετε το δικαίωμα να συνειδητοποιήσουμε, αν αυτή η καραμέλα είναι πικρή ή αν είναι γλυκιά.

Όσον αφορά το οικογενειακό μας περιβάλλον, δεν μας καταλαβαίνει κανείς. Όχι γιατί δεν υπάρχει θέληση, αλλά γιατί εκπέμπουμε σε διαφορετικά μήκη κύματος. Οι γονείς μας δεν μας έχουν εμπιστοσύνη, πόσο μάλλον η Πολιτεία. Λόγος; Η έλλειψη στοιχειώδους ενημέρωσης για τα κοινά, για τους συνανθρώπους μας και προπάντων έλλειψη επικοινωνίας.

Δεν ενώνουμε τις δυνάμεις μας, για να μπορέσουμε να αντεπεξέλθουμε στις ανάγκες της κοινωνίας. Καθένας κοιτάζει το ατομικό του συμφέρον. Και πιστεύω, ότι είναι γνωστό το πώς κλίνει ένα παιδί του Δημοτικού το ρήμα “πεθαίνω”:

Εγώ πεθαίνω
Εσύ πεθαίνεις
Αυτός πεθαίνει
Εμείς πεθαίνουμε
Εσείς πεθαίνετε
Αυτοί πεθαίνουν

Εγώ πεθαίνω;
Εσύ πεθαίνεις.
Αυτός πεθαίνει.
Εμείς πεθαίνουμε;
Εσείς πεθαίνετε
Αυτοί πεθαίνουν.
(Χειροκροτήματα)

Δυστυχώς, όμως, όλοι ξεχνάμε, ότι γεννηθήκαμε από τον Αδάμ και την Εύα, πράγμα που σημαίνει, ότι αυτοί οι δύο άνθρωποι γεννήθηκαν και έζησαν το μεγαλύτερο μέρος της ζωής τους

Η ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΦΗΒΩΝ ΣΕ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ

γυμνοί. Η γύμνια τους, άραγε, έχετε αναρωτηθεί, τι σημαίνει;

Η γύμνια αυτή, πιστεύω, σημαίνει, ότι δεν έχουν να μοιράσουν τίποτα, είναι ίσοι. Δεν ντρέπονται για το σώμα τους και προπάντων για την ψυχή τους. Δεν απειλούνται από πουθενά.

Εμείς; Εμείς φοράμε ρούχα. Γιατί φοράμε ρούχα; Γιατί ντρέπόμαστε. Δεν δεχόμαστε τον άλλο, έτσι όπως είναι. Τον θέλουμε να είναι μίξερ, κατώτερος από μας. Φοβόμαστε για τον άλλον και προσπαθούμε να τον καταπολεμήσουμε. Κάνουμε οτιδήποτε. Του λέμε: “Επειδή έχεις άλλο χρώμα δέρματος, δεν είσαι άνθρωπος, αλλά ζώο. Επειδή ανήκεις σε άλλη θρησκεία, εξαφανίσου από τον πλανήτη μας. Επειδή είσαι φορέας του AIDS, πρέπει να αυτοκτονήσεις. Επειδή είσαι ομοφυλόφιλος, πήγαινε να πέσεις από την Ακρόπολη”.

Για όλα αυτά όλοι μας βάζουμε το χέρι στο Ευαγγέλιο, και, με ένα χαμόγελο ως τα αυτιά, λέμε ότι φταίει το σύστημα, που το έχει βάλει σύστημα να πάμε πριν την ώρα μας, παιδιά, στα κυπαρίσσια.

Όμως, σιγά μην τους κάνουμε τη χάρη. Τι μπορούμε να κάνουμε; Άπειρα πράγματα.

Πρώτον, οφείλουμε όλοι οι νέοι να προτάξουμε τα στήθη μας στον αγώνα για πνευματικά και όχι υλικά εφόδια. Δεν επιθυμούμε, απλά, βοήθεια από την Πολιτεία, αλλά την απαιτούμε.

Συγκεκριμένα, θέλουμε να διδάσκεται το μάθημα της Ψυχολογίας με εντατικό ρυθμό, έτσι ώστε να μπορέσουμε να πλησιάσουμε τους ανθρώπους και να κρίνουμε τις αντιλήψεις τους, πριν τις απορρίψουμε. Πρέπει να εισαχθούν μαθήματα, που σχετίζονται με τα κοινωνικά προβλήματα, για να χτυπήσουμε το κακό στη ρίζα του.

Θα βροντοφωνάζουμε τη λέξη “Επικοινωνία”, όπως ο Μεταξάς βροντοφώναξε στους εχθρούς της Ελλάδας τη λέξη “Όχι”.

Η οικογένεια πρέπει να ξεφύγει από τα πατριαρχικά πρότυπα. Ας γίνουν Σεμινάρια ενημέρωσης, σχετικά με τις αλλαγές της κοινωνίας μας, στους γονείς μας. Να τους πούμε, ότι δεν είναι ντροπή δύο νέοι να αγαπιούνται, να προχωρούν ενωμένοι στο δρόμο, να φιλιούνται, να κάνουν έρωτα. Πρέπει να σπάσουμε το γυάλινο τους κόσμο με τα δικά μας χέρια.

Γιατί να μη συγκροτηθεί ο ΟΗΕΒ; Και τι σημαίνει ΟΗΕΒ; Οργανισμός Ηνωμένων Εφήβων Βουλευτών. Δηλαδή ο ΟΗΕ τι παραπάνω έχει από μας; Τίποτα.

Επιθυμώ να βγούμε αύριο στο δρόμο και να απλώσουμε το χέρι μας στο διπλανό μας, να του πούμε μια απλή “Καλημέρα”, να ανταλλάξουμε απόψεις, ιδέες, πριν τον κρίνουμε, πριν τον θεωρήσουμε κατώτερό μας. Αυτό, ας γίνει την επόμενη στιγμή, έτσι για να δείξουμε, ότι δεν μας απασχολεί το μέλλον, αλλά το παρόν και ότι το παρόν χτίζεται τώρα. Για ό,τι κάνουμε τώρα, θα έχουμε αποτελέσματα στο μέλλον. Αμα δουλέψουμε τώρα, θα είναι δημιουργικό το μέλλον. Αν το παρόν είναι καλό, το μέλλον θα είναι βέλτιστο και το αντίθετο.

Αφήστε μας να ζήσουμε, λοιπόν, για να σας αποδείξουμε, ότι έχουμε δύναμη, ότι μπορούμε να ρουφήξουμε το μεδούλι

της ζωής. Εμπρός, λοιπόν, στ’ άρματα, στ’ άρματα στον αγώνα για τη χιλιάκριβη τη συντροφιά, τη λευτεριά. Εμπρός στα άρματα στον αγώνα για την αγκαθοστρωμένη μας Ιθάκη.

Τελειώνοντας, θα ήθελα να πω, ότι δεν θέλω να σας ευχαριστήσουμε για το ξενοδοχείο που μας πληρώσατε, για όλες τις ανέσεις που μας δώσατε. Το ευχαριστώ μας θα το ακούσετε μετά από τρεις μήνες.

Και τι θα κάνετε εσείς μετά από τρεις μήνες; Έστω δέκα προτάσεις από αυτές που σας κάναμε, να τις δεχθείτε και να τις υλοποιήσετε. Όχι απλά να τις υλοποιήσετε με τον τρόπο το δικό σας, αλλά έτσι, όπως γράφτηκαν, να τις μεταφέρετε αυτούσιες στην πράξη και όχι στα λόγια.

Όσον αφορά κάτι που είπατε για την απουσία βουλευτών, να κάνω ένα ερώτημα; Άμα τους θέταμε το δίλημμα: “Έρχεστε, σας ψηφίζουμε, δεν έρχεστε, δεν σας ψηφίζουμε” - δεν θα γινόταν “πατείς με πατώσε σε” εδώ μέσα;

(Όρθια η Βουλή των Εφήβων χειροκροτά ζωηρά και παρατεταμένα)

Ντροπή, λοιπόν, σε όσους δεν έρχονται, γιατί όσοι απέχουν αυτή τη στιγμή, απέχουν από τη ζωή, απέχουν από την ελπίδα. Και απέχοντας από αυτά τα δύο, δεν έχουν χάσει μόνο την εμπιστοσύνη μας, αλλά και την ψήφο μας. Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Ο κ. Μιχαήλ Ραμάκης, που εκπροσωπεί την Α' περιφέρεια Πειραιά, έχει το λόγο.

(Χειροκροτήματα)

ΜΙΧΑΗΛ ΡΑΜΑΚΗΣ (Α' Πειραιώς-Λύκειο Αγ.Ιωάννη Ρέντη): Επιθυμώ να καταθέσω την άποψή μου και θα ήθελα μόνο να γίνει γραπτή και να τη δω στα Πρακτικά. Τίποτε άλλο. Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα)

(Το κατατεθέν κείμενο του “Εφήβου Βουλευτή” Μιχαήλ Ραμάκη έχει ως εξής:)

Είμαι ένας από τους κατοίκους των περιοχών Π. Κοκκινιάς, Καμινίων και Ρέντη, δηλαδή στα σύνορα των Δήμων Αγίου Ιωάννη Ρέντη και Πειραιά. Ζούμε σε μια περιοχή τριτοκοσμική. Η καθημερινή μας ζωή σ’ αυτήν την περιοχή παραπαίει μεταξύ Ευρώπης και Τρίτου Κόσμου, μεταξύ προόδου και οπισθοδρόμησης. Η νέα ποιότητα ζωής για μας είναι άγνωστη. Αντιθέτως, στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα αποτελεί αφετηρία για κάθε έργο κοινής ωφέλειας. Και ενώ διανύουμε το κατώφλι προς το 2000, ζούμε στις αρχές του αιώνα. Πίσω από τις βιτρίνες των πολυκαταστημάτων και των λεωφόρων, εδώ στα σύνορα Πειραιά και Ρέντη, μόλις λίγα χιλιόμετρα από το Κέντρο της Αθήνας, ζούμε ξεχασμένοι από εσάς στο δικό μας κόσμο, στον κόσμο της ρύπανσης και της συνεχούς υποβάθμισης. Ενώ καθημερινά ακούμε για τη ρύπανση του περιβάλλοντος και κατά καιρούς παίρνουμε διάφορα μέτρα για την καταπολέμησή της, η συνοικία μας με την αδιαφορία της Πολιτείας και των κοινωνικών φορέων ρυπαίνεται καθημερινά όλο και περισσότερο.

Η ενέργειά μου αυτή έχει σκοπό να σας ενημερώσει για τον εντοπισμό των εστιών ρύπανσης του περιβάλλοντος της περιοχής μας, που συντελεί στην καθημερινή αυξανόμενη υποβάθμιση της ζωής μας.

Στην περιοχή μας σε μια “Αθήνα 800 μέτρων” ζούμε 10.000 άνθρωποι, με αποτέλεσμα να ταλαιπωρούμαστε καθημερινά από τα εξής προβλήματα:

α) Το μηχανοστάσιο του ΟΣΕ, το οποίο βρίσκεται ακριβώς ανάμεσα στα σπίτια μας, και, όπως καταλαβαίνετε, πέρα από την τρομερή ρύπανση του περιβάλλοντος, πόσο μεγάλη ηχορύπανση υπάρχει στην περιοχή μας. Παράλληλα, δημιουργείται και τεράστιο κυκλοφοριακό πρόβλημα, γιατί το κλειδί αλλαγής γραμμών βρίσκεται ακριβώς πάνω στον κεντρικό δρόμο.

β) Τα εργοστάσια, τα οποία πνίγουν την περιοχή ασφυκτικά, δημιουργούν τα γνωστά προβλήματα. Στο σημείο αυτό θα ήθελα να τονίσω την αύξηση του αριθμού των εργοστασίων τον τελευταίο καιρό.

γ) Οι σκουπιδότοποι, που έχουν δημιουργηθεί λόγω μη εκμετάλλευσης των χώρων.

Το μεγαλύτερο πρόβλημα της περιοχής μας είναι τα Βυρσοδεψεία. Όσο παράξενο και αν ακούγεται, περίπου 90 Βυρσοδεψεία βρίσκονται στους Δήμους Πειραιά και Ρέντη, που λειτουργούν με πρωτόγονα μέσα, με αποτέλεσμα καθημερινά να χρησιμοποιούνται εκατοντάδες τόνοι τοξικά υγρά για την παραγωγική επεξεργασία των δερμάτων. Όπως διάβασα σε εφημερίδες, αυτά τα τοξικά περιέχουν κομμάτια δερμάτων, τρίχες, διαλύτες, πρωτεΐνες, ασβεστούχο λάσπη, θειούχα άλατα, οξέα, μεταλλικά ιόντα χρωμίου, λιπαρές και χρωστικές ουσίες.

Όλα αυτά τα τοξικά απόβλητα βρίσκονται στους δρόμους, όπου υπάρχουν πάρα πολλά παιδιά και έχουν γίνει αχώριστοι σύντροφοι. Όπως προαναφέραμε, οι Βιοτεχνίες βυρσοδεψείας δεν έχουν την κατάλληλη υποδομή και το κατάλληλο αποχετευτικό σύστημα. Και όσες έχουν, δεν είναι κατάλληλες για να δεχθούν τα απόβλητα, με αποτέλεσμα να βγαίνουν από τα φρεάτια στους δρόμους και σε ανοικτούς υπονόμους. Συνέβη δε το παράλογο: το 1985 να κατασκευαστεί το 12ο Δημοτικό σχολείο της Α' Περιφέρειας Πειραιά μέσα στην περιοχή των Βυρσοδεψείων, το οποίο πολλές φορές δεν λειτουργούσε από τη δυσσομία. Και δεν είναι μόνον οι 6 ώρες των μαθημάτων. Επειδή η περιοχή στερείται παιδότοπων και πρασίνου, τις περισσότερες ώρες, τα παιδιά που παίζουν στο προαύλιο του σχολείου, έρχονται σε επαφή με τα απορρίμματα και τα τοξικά απόβλητα. Και ερωτώ: Γιατί αυτή η αδιαφορία από την πλευρά της Πολιτείας; Γιατί να νομίζουμε, ότι ζούμε σε τριτοκοσμική χώρα; Γιατί μας έχετε για πολίτες δεύτερης κατηγορίας;

Βλέποντας, ότι η Πολιτεία δεν έχει σκοπό να ευαισθητοποιηθεί και να σταθεί σ' αυτό το πρόβλημά μας, και, επειδή μας υποβαθμίζει συνέχεια, αποφάσισα με αυτήν την εργασία να ενεργήσω ως πολίτης του Πειραιά και του Ρέντη, αισθανό-

μενος, ότι δεν είμαι πολίτης δεύτερης κατηγορίας αλλά πολίτης ισάξιος αυτών των Δήμων Δροσιάς, Κηφισιάς, Εκάλης και άλλων προνομιούχων περιοχών, γιατί ζούμε στην ίδια χώρα και έχουμε τα ίδια δικαιώματα.

Θέλουμε να ζήσουμε και να απολαύσουμε και εμείς ένα ανθρώπινο περιβάλλον, και αντί γι' αυτό βλέπουμε τη συνεχή υποβάθμισή μας. Μήπως συμβαίνει αυτό επειδή στη συνοικία μας το 95% των πολιτών μας είναι εργάτες; Το 1976, τα Βυρσοδεψεία μεταφέρονται, αλλά παραμένουν. Το 1978 με την απόφαση του Υπουργού Δημοσίων Έργων, συνιστάται Επιτροπή Εργασίας για την κατ' αρχήν διερεύνηση του θέματος. Το 1979, με την κοινή απόφαση των Υπουργών Βιομηχανίας και Δημοσίων Έργων, αποφασίζεται η μετεγκατάσταση των Βυρσοδεψείων βορειοανατολικά του Ασπροπύργου σε έκταση 700 στρεμμάτων.

Ύστερα από πιέσεις των επιχειρηματιών του κλάδου που ασκούνται μέσω της ΕΤΒΑ υπογράφεται απόφαση από τους Υπουργούς Βιομηχανίας και ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. και επιλέγεται ως σημείο μεταφοράς η τοποθεσία “Ήμερος Τόπος”, βορειοδυτικά του Ασπροπύργου. Το 1982 τα Υπουργεία Βιομηχανίας και ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. αποφασίζουν τη μεταφορά των Βυρσοδεψείων στην πρώτη θέση, δηλαδή βορειοανατολικά του Ασπροπύργου στη θέση “Σπηλιές”. Το 1986, με κοινή απόφαση των Υπουργών Βιομηχανίας και ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε., οριοθετείται έκταση 565 στρεμμάτων, η οποία μάλιστα κηρύσσεται απαλλοτριωτέα στη θέση “Σπηλιές”, και παράλληλα γίνονται μελέτες για περιβαλλοντικές επιπτώσεις από τη μετεγκατάσταση των Βυρσοδεψείων. Και ενώ η ΕΟΚ εγκρίνει κονδύλια πολλών εκατομμυρίων για τον εκσυγχρονισμό των Μονάδων, το θέμα παγώνει για άλλη μια φορά. Το 1989 είχαμε μια άλλη προσπάθεια μετεγκατάστασης στην περιοχή του Αυλώνα, αλλά από τότε μέχρι και σήμερα το θέμα έχει ξεχαστεί στα συρτάρια των Υπουργείων.

Βλέπουμε την αδιαφορία σας και σπασμωδικά από το 1979 μέχρι το 1996 το θυμόσατε ανά δύο - τρία - τέσσερα χρόνια. Πότε, επιτέλους, θα δουν οι αρμόδιοι Υπουργοί, ότι υπάρχει αυτό το τεράστιο πρόβλημα; Και επειδή τα παιδιά της συνοικίας μας ζουν καθημερινά με τα απόβλητα και τη δυσσομία, θα ήθελα να σας ζητήσω να σταματήσουν να χορηγούνται καινούριες άδειες λειτουργίας εργοστασίων, για να μην υποβαθμιστεί ακόμη περισσότερο η περιοχή μας και εμείς να ζήσουμε ανθρώπινα, όπως μας αξίζει. Να συζητηθεί στη Βουλή η μετεγκατάσταση των Βυρσοδεψείων και, αν είναι δυνατόν, με τη διαδικασία του κατεπείγοντος. Να συγκροτηθεί κοινοβουλευτική ομάδα από βουλευτές της Α' και Β' περιφέρειας Πειραιά, η οποία θα ασχολείται συνέχεια με τη μετεγκατάσταση των Βυρσοδεψείων και όχι όποτε το θυμάται κάθε αρμόδιος Υπουργός και φορέας.

Μέχρι να ολοκληρωθεί το έργο μετεγκατάστασης να παρθούν δραστικά μέτρα για να μη ρυπαίνεται το περιβάλλον της

περιοχής μας. Και το αρμόδιο Υπουργείο να δίνει εντολή στα αρμόδια όργανα, να μη δείχνουν ανοχή στους επιχειρηματίες με τη δικαιολογία της μετεγκατάστασης. Άραγε, έπρεπε να φτάσει ο Ιούνιος του 1996 για να δοθεί μία λύση σ' αυτό το πρόβλημα;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Η δεσποινίς Ανθή-πη Ρίκου, που εκπροσωπεί τη Μεσσηνία, έχει το λόγο.

(Χειροκροτήματα)

ΑΝΘΩΠΗ ΡΙΚΟΥ (Νομός Μεσσηνίας - Κλασικό Λύκειο Καλαμάτας): Αξιότιμοι παρευρισκόμενοι, ο κόσμος μας, και ιδιαίτερα ο δυτικός, νιώθει ότι έχει το δικαίωμα να περηφανεύεται για την επικράτηση φιλελεύθερων ιδεών ισονομίας, για την έλλειψη διακρίσεων. Παράλληλα, οι πολιτικοί φορείς διακηρύσσουν τη σημασία της αξιοκρατίας. Αναμφισβήτητα, με την πάροδο του χρόνου έχει συντελεστεί πρόοδος, αλλά το υπάρχον νομοθετικό πλαίσιο δεν είναι αρκετό για να ισχυριστούμε, ότι επικρατεί απόλυτη δικαιοσύνη. Έτσι, λοιπόν, ακόμη οι γυναίκες είναι αναγκασμένες να παλεύουν καθημερινά στο στίβο της ζωής, για να υπάρξει έμπρακτη κατοχύρωση των δικαιωμάτων τους, για να κατέχουν μία ουσιαστική θέση στο κοινωνικό γίγνεσθαι. Καλούνται να παλέψουν εναντίον του βάρους της Ιστορίας, της ιδεολογίας, του πολιτισμού, που θέλει τους άνδρες να ασκούν πολιτική και επαγγέλματα. Οι συμπεριφορές ελάχιστα αλλάζουν με τον καιρό. Αυτό το μίσημα του κόσμου ευθύνεται για το πώς διαμορφώνεται η φυσική τάξη των πραγμάτων μέσα στους αιώνες, ενώ νέα εμπόδια εγείρονται πάνω στα ερείπια εκείνων που έχουν καταρριφθεί. Εναγωνίως και συχνά μάταια αναζητάει η σύγχρονη γυναίκα διεξόδους για πηγαία έκφραση, γιατί το υπάρχον νομοθετικό πλαίσιο την περιορίζει ασφυκτικά και έχει διαχωρίσει τα επαγγέλματα σε καθαρά γυναικεία και ανδρικά.

Παράλληλα, συχνά αδυνατεί ν' ανταποκριθεί στον τριπλό ρόλο της, εργαζόμενη, νοικοκυρά, μητέρα. Είναι υποχρεωμένη να καλύπτει την έλλειψη πολιτικής του Κράτους, που χαρακτηρίζει τα κοινωνικά προβλήματα ως προσωπικούς λόγους. Φυλακίζοντας σε σειρά πρότυπα τη γυναίκα, λαβώνεται και ο άνδρας, και γενικότερα η ανθρωπότητα.

Κάποιο πολύτιμο δυναμικό αδρανή, δεν συνεισφέρει στον εμπλουτισμό του πολιτισμού. Τις ίδιες συνέπειες έχει και η ελλιπής αντιπροσώπηση του γυναικείου φύλου στο Κοινοβούλιο. Ο κόσμος δεν αντιδρά στη θέα ενός Κοινοβουλίου, που αποτελείται κυρίως από άνδρες, και ελλιπής αντιπροσώπηση σημαίνει και ελλιπή Δημοκρατία. Άλλωστε η πρόοδος των γυναικών συμβαδίζει με τη Δημοκρατία και ο αποκλεισμός της γυναίκας από την πολιτική και επαγγελματική ζωή συμπίπτει με σκοτεινές, ανελεύθερες περιόδους της Ιστορίας.

Οπότε, κρίνεται απαραίτητο να αναθεωρήσουμε τις απόψεις μας και να γίνει κατανοητό, ότι τα δύο φύλα δεν είναι όμοια, όμως, η διαφορά δεν είναι ένδειξη ανωτερότητας ή κατωτερότητας. Από τη μεριά του το σχολείο έχει κάνει ένα πρώτο

καθοριστικό βήμα με την καθιέρωση μεικτών σχολείων. Αλλά και τα σχολικά βιβλία θα πρέπει να κάνουν εμφανή τη γυναικεία συμβολή στην Ιστορία, γιατί η Ιστορία και τα ιστορικά επιτεύγματα δεν είναι καρπός προσπαθειών λίγων, ούτε προνόμιο για λίγους.

Επίσης, πρέπει να δοθούν κίνητρα στους εργοδότες για πρόσληψη γυναικών και να ρυθμιστεί κατάλληλα το ωράριο των εργαζομένων γυναικών. Ο νομοθέτης να μην έχει υπόψη μόνο τον άνδρα, αλλά και τη γυναίκα. Είναι απαραίτητη η παρέμβαση της Πολιτείας για κοινωνική πολιτική, ώστε να κάνει αισθητή την παρουσία της γυναίκας στα κέντρα λήψης αποφάσεων. Τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης και η διαφήμιση να σεβαστούν το άλλο μισό του φεγγαριού, να απεγκλωβιστούν από στείρα πρότυπα, που θέλουν τον άνδρα υπεύθυνο επιχειρηματία και τη γυναίκα νοικοκυρά, όμορφο μοντέλο.

Κυρίως, όμως, χρειάζεται από όλους εμάς συνειδητοποίηση, ευαισθητοποίηση, ενημέρωση, και να γίνει αντιληπτό, ότι αυτός που περιφρονεί μία κατηγορία των συνανθρώπων του δεν είναι υπεράνθρωπος, αλλά “υπάνθρωπος”.

(Χειροκροτήματα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Η δεσποινίς Αικατερίνη Τιτή, που εκπροσωπεί το Νομό Σερρών, έχει το λόγο.

(Χειροκροτήματα)

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΤΙΤΗ (Νομός Σερρών - 3ο Λύκειο Σερρών): Κύριε Σαμαράκη, κύριοι βουλευτές, αγαπητοί συμμαθητές, χαίρετε.

Εξαιτίας του περιορισμένου χρόνου θα αναφερθώ κατευθείαν στις προτάσεις, που έχω κάνει σχετικά με τις διμερείς σχέσεις Ελλάδας-Τουρκίας, παραλείποντας το Κυπριακό.

Όσο και αν φαίνεται παράδοξο, η πρώτη προτεραιότητα της εξωτερικής πολιτικής είναι η εσωτερική πολιτική κατάσταση της Χώρας. Γι' αυτό, λοιπόν, η πολιτική ηγεσία του Τόπου οφείλει να μεριμνά για την περαιτέρω εδραίωση των δημοκρατικών θεσμών και τη βελτίωση του οικονομικού δικτύου ανάπτυξης, ώστε να αυξηθεί γεωμετρικά η διαπραγματευτική ικανότητα της Χώρας.

Αδήριτη προϋπόθεση, για την άσκηση μακροπρόθεσμης και αποτελεσματικής εξωτερικής πολιτικής, είναι η πολιτική συναίνεση, ο συντονισμός ως προς τους κεντρικούς στόχους, που θα παρέχει την ευχέρεια στην εκάστοτε Κυβέρνηση να χειριστεί τα προβλήματα με τον πλέον τελεσφόρο τρόπο και σύμπνοια, ώστε η εξωτερική πολιτική να λειτουργεί έξω από μικροπολιτικές σκοπιμότητες. Αποτελεί επιτακτική ανάγκη να αποκτήσει η Ελλάδα ένα Στρατηγείο Εξωτερικής Πολιτικής. Το δυσχερές έργο αυτού του οργανισμού μπορεί - και ουσιαστικά πρέπει - να υποστηριχθεί από τα ερευνητικά προγράμματα των Πανεπιστημίων και άλλων ιδρυμάτων και από διακεκριμένους διπλωμάτες. Η ύπαρξη αυτού του Στρατηγείου θα απαλλάξει την εξωτερική πολιτική από τον συχνά επικίνδυνο αυτοσχεδιασμό. Απαιτείται άμεση, πλήρης και διαρκής αξιοποίηση της

μόνιμης επαγγελματικής διπλωματικής υπηρεσίας, αύξηση των πιστώσεων του Προϋπολογισμού, προκειμένου να εξασφαλίζεται αξιόλογη παρουσία των διπλωματικών μας αποστολών και υπαγωγή των Ακολούθων Τύπου στο Υπουργείο Εξωτερικών. Μέσω των Ελλήνων παρέχεται ήδη η δυνατότητα παρουσίας και προβολής των ελληνικών θέσεων σε ένα ευρύτατο κοινό ξένων. Στο πρόσφατο μάλιστα ιδρυτικό συνέδριο του Απόδημου Ελληνισμού εκλέχθηκε το Συμβούλιο Απόδημου Ελληνισμού.

Η Πολιτεία επωμίζεται την ευθύνη για στενή συνεργασία μ' αυτό, το οποίο με κατάλληλη οργάνωση, αλλά και χάρις στην αυτοδύναμη ακτινοβολία του Απόδημου Ελληνισμού, υπηρετεί και μπορεί να υπηρετεί και στο μέλλον με συστηματικότερο τρόπο τις βασικές αρχές μιας εθνικής πολιτικής με κραταιά υπόσταση, που θα εξυπηρετεί τα μεγάλα οράματα και όχι περιστασιακές ανάγκες του Ελληνισμού.

Η πρόσβαση της Ελλάδας στην ανατολική Ευρώπη και στα Βαλκάνια καθίσταται εύκολη, λόγω της κοινής ορθόδοξης ταυτότητας. Αυτό όμως, έγινε φανερό και με το ψήφισμα υπέρ των ελληνικών θέσεων, που εξέδωσε η Ευρωπαϊκή Διακοινοβουλευτική Συνέλευση της Ορθοδοξίας.

Η Ρωσία ως νευραλγικός παράγοντας πρέπει να αντιμετωπιστεί με ιδιαίτερη προσοχή από το Υπουργείο Εξωτερικών, καθόσον θα μπορούσε να αποτελέσει τη λυδία λίθο των εξελίξεων στα Βαλκάνια.

Η αναβίωση του τουρκικού επεκτατισμού στο Αιγαίο επιβάλλει, δυστυχώς, αναπροσαρμογή της αμυντικής πολιτικής της Χώρας μας, με ταυτόχρονη δέσμευση περισσότερων οικονομικών πόρων και τον εξοπλισμό των Ενόπλων Δυνάμεων.

Είναι σκόπιμο να αναθεωρήσουμε ως Χώρα την πάγια πολιτική αναζήτησης λύσεων από θέση αδυναμίας με την προσφυγή στη βοήθεια προσπατών, επειδή τις περισσότερες φορές η παρέμβασή τους καταλήγει σε πιέσεις σε βάρος μας.

Για την εξασφάλιση εξωτερικών ερεισμάτων, που μας είναι απαραίτητα, οφείλουμε να μην αρνούμαστε το διάλογο με την Τουρκία. Προτείνουμε λοιπόν διάλογο, που δεν θα αποβλέπει, όμως, στη διαπραγμάτευση για απεμπόληση των κυριαρχικών μας δικαιωμάτων. Αν η Τουρκία έπειτα από τις πιέσεις που της ασκούνται, δεχθεί να προσφύγει στο Διεθνές Δικαστήριο της Χάγης, όσον αφορά τα κυριαρχικά μας δικαιώματα επί βραχονησίδων και νήσων, πρέπει κι εμείς να δεχθούμε τη σχετική πρωτοβουλία και να ξεκινήσουμε τη διαδικασία σύνταξης του απαιτούμενου Συμυποσχετικού. Η άσκηση του δικαιώματος της αρνησικυρίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση και της ίδιας της Τουρκίας με την Ευρωπαϊκή Ένωση, πρέπει να γίνεται με γνώμονα τα συνολικά συμφέροντα της Χώρας μας και μόνον όταν η Τουρκία παραμένει ανυποχώρητη στις θέσεις της.

Τέλος, επιβάλλεται η διατήρηση ικανοποιητικών ως αρκετά καλών σχέσεων με τα αραβικά κράτη, που αν και ομόθηρα με τους Τούρκους, δεν έχουν άριστες σχέσεις μ' αυτούς.

Ελλείψει χρόνου, προσπερνάω το ζήτημα των μειονοτήτων, για να καταλήξω σ' ένα μικρό επίλογο. Ίσως, αρκετές από τις παραπάνω προτάσεις φαντάζουν μη εφικτές για τη σημερινή πραγματικότητα, αλλ' όμως μια επιτυχημένη πολιτική απαιτεί τη δημιουργία εκείνων των προϋποθέσεων, που είναι απαραίτητες για την επίτευξη και των πλέον αισιόδοξων στόχων. Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Ο κ. Άρης Τραντίδης, που εκπροσωπεί την Α' Περιφέρεια Θεσσαλονίκης, έχει το λόγο.

ΑΡΗΣ ΤΡΑΝΤΙΔΗΣ (Α' Περιφέρεια Θεσσαλονίκης-2ο Λύκειο Καλαμαριάς): Κύριοι βουλευτές, τουλάχιστον όσοι παρίστανται σήμερα εδώ, πραγματικά αισθάνομαι, ότι θα ήθελα να αναφέρω όλων τα ονόματα όσοι βρίσκονται εδώ μέσα, γιατί πιστεύω, ότι εσείς, τουλάχιστον, που κάθεστε και μας ακούτε, ενδιαφέρεστε πραγματικά για μας. Εμένα δυστυχώς το επίθετό μου αρχίζει από "Τ", δεν αρχίζει από "Α", και, έτσι, είμαι αναγκασμένος να μιλήσω τελευταίος, αλλά δεν πειράζει, μπορεί να με έλεγαν και Ωνάση και να περιμένα ακόμη περισσότερο. Να και κάτι αρνητικό.

Τον τελευταίο καιρό ακούγονται κραυγές, ότι η πολιτική έχει ξεπεραστεί, ότι δεν υπάρχει όραμα, ότι η ελπίδα έχει εξαφανιστεί.

Είναι, βέβαια, γεγονός, ότι η πολιτική δεν εμπνέει, όπως άλλοτε τον Ελληνικό Λαό, ενώ η κρίση στα εξωτερικά μας θέματα ενισχύουν αυτή τη θέση. Ωστόσο μια λογική ισοπέδωσης των πάντων, όχι μόνο είναι αβάσιμη αλλά και επικίνδυνη. Σε καμία περίπτωση δεν θα συμμετάσχω σε οποιαδήποτε προσπάθεια σπίλωσης του πολυκομματικού συστήματος του Κοινοβουλευτισμού, ενός θεσμού της Δημοκρατίας μας από τους πιο ουσιαστικούς. Πολλά λέγονται για τους πολιτικούς. Ένα, όμως, δεν έχει ειπωθεί, όπως θα έπρεπε, ότι εμείς, ο Ελληνικός Λαός, εκλέγουμε και ανανεώνουμε τη Βουλή των Ελλήνων.

Κατηγορώντας γενικά την πολιτική, μήπως παραβλέπουμε τις δικές μας ευθύνες; Μήπως είναι καιρός για λίγη αυτοκριτική; Μήπως πρέπει να γίνουμε όλοι πιο υπεύθυνοι σε θέματα πολιτικά ή και πολιτειακά ακόμα;

Αυτή η προσπάθεια, πιστεύω, ξεκίνησε και από τη Βουλή των Εφήβων, που, παρά το λίγο χρόνο που διαθέταμε, το γενικό συμπέρασμα που εξαγάγαμε είναι ενθαρρυντικό.

Κυρίες και κύριοι βουλευτές, το μέλλον της Χώρας μας είναι η νέα γενιά. Ε, λοιπόν, σας διαβεβαιώνω, ότι τα νιάτα της Ελλάδας, του Ελληνισμού, έχουν τη δυνατότητα και τη σφοδρή επιθυμία να βοηθήσουν τον Τόπο μας και μπορούν να το κάνουν.

(Χειροκροτήματα)

Έχουν τα εφόδια. Μπορώ να πω ανεπιφύλακτα, ότι διαθέτουμε μια πολύ καλλιεργημένη, μορφωμένη και συνετή νέα γενιά. Πού αλλού στον κόσμο θα δείτε τόσους νέους να μιλούν 2-3 ξένες γλώσσες, να χειρίζονται ηλεκτρονικούς υπολογιστές

και προπάντων να είναι τόσο ευαισθητοποιημένοι σε κοινωνικά, πολιτιστικά, περιβαλλοντικά και άλλα θέματα; Υπάρχει επομένως το ανθρώπινο δυναμικό. Έχουμε, επιτέλους, τη βάση για να προοδεύσει η Χώρα μας. Ήδη, άλλωστε, ο Ελληνισμός της διασποράς διαπρέπει, ακτινοβολεί διεθνώς. Η ελπίδα πρέπει να υπάρχει σε όλους μας.

Πενήντα και πλέον χρόνια μετά το Β' Παγκόσμιο Πόλεμο, η ελληνική κοινωνία κατόρθωσε, παρά τα προβλήματα, τις δυσκολίες, τους φραγμούς, να δημιουργήσει την καλύτερη γενιά της Ελλάδας. Αυτή είναι επιτυχία σας και δεν την ξεχνούμε εμείς οι νέοι. Έχετε, όμως, και ένα τεράστιο χρέος, μια μεγάλη υποχρέωση, ειδικά εσείς οι πολιτικοί, να αξιοποιήσετε αυτήν την ευλογία μόρφωσης και καλλιέργειας προς όφελος της Χώρας μας. Πιστεύω, ειλικρινά, πως το επιθυμείτε και εύχομαι να το κάνετε. Θα σας χρωστούμε ευγνωμοσύνη για πάντα.

Κύριοι βουλευτές, όλοι εμείς σ' αυτήν την Αίθουσα, θέλουμε να ελπίζουμε, ότι θα είστε εσείς αυτοί που θα δώσουν φτερά στη νέα γενιά, θα της ανοίξουν νέους δρόμους και προοπτικές. Μια σημαντική απόδειξη είναι η Βουλή των Εφήβων. Εδώ διαπιστώσαμε, ότι οι κατάλληλοι άνθρωποι δεν μας λείπουν. Άρα, η Ελλάδα έχει τη δυνατότητα να ξεελιχθεί σε κορυφαία Χώρα τεχνολογίας, τεχνονομίας, επιστήμης, πνεύματος και προπάντων πολιτισμού. Ας δούμε, λοιπόν, και πέρα από τα καθημερινά ασημαντά ή ακανθώδη προβλήματα και σεις αποδείξετε έμπρακτα, ότι ο πολιτικός κόσμος προσπαθεί γι' αυτό και θα το πετύχει. Τότε θα έχουμε αδιαμφισβήτητη διεθνές κύρος. Τότε θα πετύχουμε την πολυπόθητη οικονομική ανάπτυξη. Τότε θα έχουμε εσωτερική σταθερότητα και ασφάλεια.

Κύριοι βουλευτές, έχουμε ακόμα εμπιστοσύνη σε σας. Πιστεύουμε στην πολιτική και ότι ο θρυλικός Τόπος μας αξίζει ένα καλύτερο μέλλον. Ελπίζω, ότι δεν θα μας διαψεύσετε. Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Η δεσποινίς Ιωάννα Τριβιάη, που εκπροσωπεί το Νομό Κοζάνης, έχει το λόγο.

ΙΩΑΝΝΑ ΤΡΙΒΙΑΗ (Νομός Κοζάνης - Γενικό Λύκειο Βελβενδού): Κύριε Πρόεδρε, κύριε Σαμαράκη, μοναδικέ κύριε Υπουργέ, κύριοι βουλευτές και βουλευτές έφηβοι, ως εκπρόσωπος της Επιτροπής Οικονομικών θα ασχοληθώ με ένα θέμα, που άπτεται του οικονομικού τομέα, αυτό της φορολόγησης των πολιτών της Χώρας.

Κοινή διαπίστωση όλων μας είναι, ότι η εθνική οικονομία νοσεί. Καθυστερούμε να ενταχθούμε στο Πρόγραμμα Σύγκλισης των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το μεγάλο δημόσιο χρέος, η κακή διαχείριση του δημοσίου χρήματος, ο πληθωρισμός, η έλλειψη κάποιων πρώτων υλών, τεχνολογίας και βαριάς Βιομηχανίας, καθώς και η φοροδιαφυγή, συνιστούν ένα φτωχό Κράτος με πλούσιους πολίτες.

Πάνω απ' όλα θα σταθώ στο θέμα της φοροδιαφυγής, που έχει απασχολήσει και απασχολεί έντονα τους οικονομικούς

Υπουργούς όλων των κυβερνήσεων της μεταπολιτευτικής Ελλάδας.

Το στοίχημα του Μάαστριχτ απειλείται σοβαρά από ένα άδικο φορολογικό σύστημα, που επιβαρύνει τις χαμηλές και μεσαίες εισοδηματικά τάξεις και επιτρέπει στις ανώτερες να φοροδιαφεύγουν. Η εισροή χρημάτων στον κρατικό κορβανά στηρίζεται κατά ένα μεγάλο ποσοστό στη φορολόγηση των δημοσίων υπαλλήλων, συνταξιούχων και στην έμμεση φορολογία.

Το μέχρι σήμερα ισχύον φορολογικό σύστημα συγκεντρώνει χρήματα από τις παραπάνω τάξεις, όχι γιατί είναι πιο δίκαιο, αλλά γιατί είναι πιο εύκολο. Όταν το Κράτος έχει ανάγκη από χρήματα, καταφεύγει στη γρήγορη αλλά άδικη λύση της έμμεσης φορολογίας. Είναι αναγκαία η μείωσή της, διότι δεν είναι δυνατόν σε μια δημοκρατική χώρα να ευνοούνται οι εύποροι και να καταπατούνται οικονομικά οι πολίτες των χαμηλών κοινωνικά τάξεων μέσω υποχθόνιων μέτρων φορολόγησης. Και αυτό γιατί αναφερόμενοι στην έμμεση φορολογία, εννοούμε το φαινόμενο, όπου όλοι οι πολίτες, ανεξαρτήτως εισοδήματος, πληρώνουμε με την αγορά ενός προϊόντος τον ίδιο φόρο κατανάλωσης. Αυτή η αδικία κάνει επιτακτική την ανάγκη σχεδιασμού ενός δίκαιου συστήματος άμεσης φορολόγησης. Πολύ απλά θα μπορούσαμε να πούμε, ότι πρόκειται για ένα σύστημα, όπου ο πολίτης καλείται να συμμετέχει στα έσοδα του Κράτους ανάλογα με το εισόδημα και την περιουσιακή του κατάσταση, δηλαδή ο φτωχός να πληρώνει λιγότερα και ο πλούσιος περισσότερα.

Ένα πολύ σημαντικό μέτρο για μια πιο δίκαιη φορολογία και πάταξη της φοροδιαφυγής που μαστίζει την Ελλάδα, είναι η εφαρμογή του "πόθεν έσχες", ο έλεγχος και η ανάλογη φορολόγηση των πολιτών που τα περιουσιακά τους στοιχεία, το εισόδημά τους και ο τρόπος ζωής τους δεν συμβιβάζονται με τη φορολογική τους δήλωση. Στις περιπτώσεις αυτές το σύστημα θα πρέπει να είναι πάρα πολύ αυστηρό, να επιβάλλονται στους φοροφυγάδες αυστηρές κυρώσεις για να μη παρανομήσουν ξανά και για παραδειγματισμό όσων σχεδιάζουν να φοροδιαφύγουν.

Πρέπει να γίνεται διασταύρωση στοιχείων, όπως τραπεζικών λογαριασμών και ακίνητης περιουσίας, ώστε να υπάρχει λεπτομερής έλεγχος των φορολογικών δηλώσεων. Οι υπηρεσίες που ασχολούνται με τη φορολόγηση των πολιτών, δηλαδή οι οικονομικές υπηρεσίες, πρέπει να χαρακτηρίζονται από αυστηρότητα, ανιδιοτέλεια και να είναι υποδείγματα τελειότητας και αμεροληψίας. Αυτό μπορεί να επιτευχθεί με έλεγχο του εισοδήματος και των περιουσιακών στοιχείων των υπαλλήλων των υπηρεσιών αυτών. Δεν είναι δυνατόν ένας μισθωτός οικονομικός υπάλληλος να έχει τον ίδιο τρόπο ζωής με έναν επιχειρηματία.

Συνυπογράφω την ίδρυση Αστυνομίας Οικονομικού Εγκλήματος, ενός σώματος αδιάβλητου, και αδιάφθορου, που καθήκον του θα είναι η πάταξη κάθε μορφής οικονομικού εγκλή-

ματος.

Τα μέτρα που προανέφερα ανάγονται στη σφαίρα αντιμετώπισης του ήδη υπάρχοντος προβλήματος της φοροδιαφυγής. Όμως, ένα τόσο σημαντικό πρόβλημα πρέπει να εξετάζεται μακροπρόθεσμα, να σχεδιάζονται στρατηγικές πάνω σ' αυτό και κυρίως να προλαμβάνεται. Η πρόληψη της φοροδιαφυγής μπορεί να επιτευχθεί από τα σχολικά μας χρόνια, μέσα από ένα εκπαιδευτικό σύστημα, που θα διαμορφώνει τη φορολογική συνείδηση του μελλοντικού φορολογούμενου πολίτη. Στόχος της φορολόγησης των πολιτών είναι η αύξηση των εσόδων ενός Κράτους, για να καλύπτει τα έξοδά του και να ανταποκριθεί στις ανάγκες του, να μειώσει το δημόσιο χρέος, να πέσει ο πληθωρισμός, να γίνουν έργα ανάπτυξης, νέες θέσεις εργασίας και επενδύσεις, για να γίνει εν τέλει ένα εύρωστο οικονομικά Κράτος με ανεξάρτητη οικονομία.

Θα ήταν μεγάλη παράλειψη, μιλώντας για δίκαιη φορολογία πολιτών, να αγνοήσουμε ένα μεγάλο κεφάλαιο, την εκκλησιαστική περιουσία. Στην εποχή της λιτότητας των χαμηλοσυνταξιοϋχων είναι αδιανόητο να μη συμμετέχει ενεργά στη διαμόρφωση του προϋπολογισμού η Εκκλησία.

Με πολύ απλά λόγια σας καταθέσαμε τους προβληματισμούς μας και τα οράματά μας για μια καλύτερη Ελλάδα. Όλοι μας σταθήκαμε πάνω από ένα πρόβλημα και το αντιμετωπίσαμε με γνώμονα το εθνικό συμφέρον και δεν υπολογίσαμε το περιβόητο πολιτικό κόστος, ούτε προσπαθήσαμε να εξυπηρετήσουμε πελατειακές σχέσεις. Θελήσαμε μονάχα να σας πείσουμε, ότι υπάρχουν λύσεις, που, αν τις εφαρμόσετε, εμείς οι αυριανοί ψηφοφόροι θα σας στηρίξουμε, με την προϋπόθεση, βέβαια, ότι οι εκάστοτε κυβερνήσεις δεν θα μεταβάλλουν ριζικά Προγράμματα και Διατάξεις οικονομικού περιεχομένου αλλά και ευρύτερου περιεχομένου, με αποτέλεσμα κάθε τέσσερα ή οκτώ χρόνια να ξεκινάμε πάλι από την αρχή, χωρίς βάσεις, χωρίς θεμέλια.

Είναι προφανές, πως είναι επιτακτική η σύμπραξη όλων των πολιτικών δυνάμεων για να επέλθει το επιθυμητό αποτέλεσμα. Μόνο με συνέχεια και εφαρμογή μιας ενιαίας εθνικής πολιτικής η Ελλάδα μπορεί να μπει σ' ένα δρόμο σταθερής οικονομικής ανάπτυξης.

Οι έφηβοι βουλευτές και όλος ο Ελληνικός Λαός απαιτούν από τους βουλευτές να συμφωνούν περισσότερο και να παραμερίζουν τις διαφωνίες τους, που συνήθως είναι επουσιώδεις. Τολμήστε και θα μας βρείτε δίπλα σας. Εάν, όμως, εμμένετε στη μέχρι τώρα τακτική σας, η στάση μας δεν θα είναι η πολιτική αδιαφορία, που μας καταλογίζετε.

Δεν αδιαφορούμε για την πολιτική, αλλά αρνούμαστε να ενταχθούμε στο αναχρονιστικό παιχνίδι των μικροκομματικών πράξεων, που προτείνετε. Να είστε σίγουροι, ότι θα είμαστε πολύ δυναμικοί, επαναστασιακοί, όπως αρμόζει στην ηλικία μας. Και σε μια δεκαετία θα είμαστε εμείς η Βουλή των Ελλήνων!

(Ζωηρά χειροκροτήματα)

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΜΑΤΖΟΥΚΙΑΔΗΣ (Α' Περιφέρεια Θεσσαλονίκης-26ο Λύκειο Θεσσαλονίκης): Μου επιτρέπετε, κύριε Πρόεδρε;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Ορίστε.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΜΑΤΖΟΥΚΙΑΔΗΣ (Α' Περιφέρεια Θεσσαλονίκης-26ο Λύκειο Θεσσαλονίκης): Συγγνώμη για την παρέμβαση. Αλλά νιώθω μεγάλη συγκίνηση, που δίπλα μου έχω ένα άτομο που πολλοί νομίζουν, ότι είναι διαφορετικό από μας.

Λοιπόν, ζητώ θερμά και θερμά σας παρακαλώ, να της δώσουμε την άδεια ένα λεπτό να μιλήσει. Δέχεστε;

(Ζωηρά χειροκροτήματα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Παρακαλώ!

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΜΑΤΖΟΥΚΙΑΔΗΣ (Α' Περιφέρεια Θεσσαλονίκης-26ο Λύκειο Θεσσαλονίκης): Με την άδειά σας.

Τόση ώρα κάθεται και ακούει. Αν είναι δυνατόν να μιλήσει ένα λεπτό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Την επιθυμία σας, δεν θα την αγνοήσω. Αλλά να τηρούμε και τη διαδικασία.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΜΑΤΖΟΥΚΙΑΔΗΣ (Α' Περιφέρεια Θεσσαλονίκης-26ο Λύκειο Θεσσαλονίκης): Νομίζω, ότι είναι επιθυμία όλων, όσοι βρίσκονται εδώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Παρακαλώ καθήστε. Ευχαριστώ.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΜΑΤΖΟΥΚΙΑΔΗΣ (Α' Περιφέρεια Θεσσαλονίκης-26ο Λύκειο Θεσσαλονίκης): Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Ο κ. Τσιφόπουλος, που εκπροσωπεί την Β' περιφέρεια Πειραιά, έχει το λόγο.

(Χειροκροτήματα)

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΦΟΠΟΥΛΟΣ (Β' Περιφέρεια Πειραιά-2ο Λύκειο Νίκαιας): Αγαπητέ κύριε Πρόεδρε, αγαπητέ κύριε Σαμαράκη, ευχαριστούμε πολύ, για την τιμή που μας κάνατε, να μας φέρετε σήμερα εδώ. Ειλικρινά αισθάνομαι, ότι σήμερα είμαστε όχι 300 αλλά 301 βουλευτές μαζί με εσάς, κύριε Σαμαράκη...

(Ζωηρά χειροκροτήματα)

Ξεκινώντας την Εισήγησή μου, θα ήθελα να αναφερθώ πρώτα στα θέματα της Παιδείας.

Όπως όλοι γνωρίζουμε, τα βιβλία τα οποία διατίθενται στα παιδιά της Γ' Λυκείου έχουν μια ύλη, η οποία είναι περισσότερο από την ύλη που μπορούν να καλύψουν μαθητές και να πάνε να δώσουν μέσα σε φυσιολογικά πλαίσια τις Γενικές εξετάσεις τους.

Εφ' όσον λοιπόν θα αλλάξει το εκπαιδευτικό σύστημα, θα πρέπει να μειωθεί σαφέστατα αυτή η ύλη, γιατί αλλιώς θα υπάρχουν σοβαρά προβλήματα με τα παιδιά, που δεν θα μπορούν να αντιμετωπίσουν τον όγκο αυτής της ύλης. Μπορείτε να δείτε, αν θέλετε, τα βιβλία της Ανάλυσης και της Άλγεβρας της πρώτης δέσμης των Μαθηματικών, που είναι βιβλία με ύλη τρομακτικά μεγάλη.

Επίσης, αναφέρθηκαν προηγουμένως στην Παιδεία για την κατάργηση των Δεκαπενταμελών και Πενταμελών Συμβουλίων, που είναι τραγικό λάθος, γιατί είναι το μοναδικό μέσο μέσα από το οποίο μπορούμε να διεκδικήσουμε κάποια δικαιώματα που έχουμε στο σχολείο. Και πιστεύω, ότι το Δεκαπενταμελές συμβούλιο όπως, και τώρα, θα έπρεπε να εκλέγεται απ' όλο το σχολείο και να βάζουν υποψηφιότητα όλοι οι μαθητές.

Τώρα, σε ό,τι αφορά τα εθνικά θέματα. Τα εθνικά θέματα κυρίως μας απασχολούν σε ό,τι έχει σχέση με την Τουρκία.

Η Τουρκία, όπως ξέρουμε, είναι μια χώρα, η οποία συνέχεια ζητάει κάτι από μας και αυτό το κάτι το βλέπουμε συνέχεια με τις διάφορες προκλήσεις της. Τελευταίο επεισόδιο ήταν το θέμα με τα Ίμια και, επίσης, άλλο ένα ήταν με τα χωρικά μας ύδατα. Εγώ λέω να μην κάνουμε πίσω. Εγώ λέω να στα χωρικά μας ύδατα, να τα επεκτείνουμε, όσα μίλια χρειάζεται. Δεν είναι ανάγκη να έχουμε τους άλλους πάντα πίσω μας.

(Χειροκροτήματα)

Κάτω από οποιαδήποτε πολιτική που ασκείται, όποιο πολιτικό Κόμμα και να βρίσκεται στην εξουσία, είναι κοινό μυστικό, ότι συνήθως η πολιτική του κατευθύνεται από την Ε.Ο.Κ., εξ αιτίας των διαφόρων Πακέτων Ντελόρ, που έχουν έρθει στη Χώρα μας.

Τώρα σε ό,τι αφορά αυτά τα Πακέτα, γνωρίζουμε, ότι έχουν διατεθεί σε διάφορους τομείς, αλλά θα πρέπει να γίνουμε λίγο πιο εξειδικευμένοι. Δηλαδή, ας πούμε, εγώ που είμαι μαθητής δεν έχω ενημερωθεί στο σχολείο μου. Θέλω να ξέρω, πού θα πάνε αυτά τα λεφτά, μέσα από το σχολείο μου, με κάποιες επιτροπές, να φέρουν κάποιους ειδικούς να μας εξηγήσουν, τι θα γίνει με όλα αυτά τα λεφτά.

Όσον αφορά τον Τουρισμό. Ο Τουρισμός, όπως ξέρουμε, είναι μια από τις κύριες πλουτοπαραγωγικές πηγές της Χώρας μας, αν και όχι άμεση, αλλά έμμεση.

Είναι λοιπόν γνωστό, ότι σε διάφορες χώρες, όπως είναι η Γαλλία και η Ισπανία, έχουν Τουρισμό, που είναι, πολλές φορές, οκταπλάσιος ή δεκαπλάσιος από τον δικό μας. Και αυτό οφείλεται στο ότι ο Τουρισμός μας στερείται οργάνωσης. Ας φροντίσουμε λοιπόν να οργανώσουμε τον Τουρισμό μας, για να έχουμε μεγαλύτερο κέρδος σαν Έλληνες.

Σε ό,τι αφορά τον κοινωνικό ρατσισμό. Νομίζω, ότι υπάρχει παντού γύρω μας ο κοινωνικός ρατσισμός. Είναι ευδιάκριτος και τον βλέπουμε καθημερινά απέναντι σε φίλους μας στο σχολείο, απέναντι σε ανθρώπους διαφορετικού χρώματος, απέναντι σε ανθρώπους που έχουν κάποιο πρόβλημα. Τους το χρωστάμε. Είναι άνθρωποι, οι οποίοι χρειάζονται τη βοήθειά μας και την υποστήριξή μας. Σε ό,τι αφορά τη γενιά του Πολυτεχνείου. Η γενιά του Πολυτεχνείου πίστεψε σε κάποιες ιδεολογίες, σε κάποια όνειρα και τώρα οι ίδιοι αυτοί έρχονται να αντικρούσουν τα ίδια τους τα όνειρα και να τα κατακρίνουν. Εμείς θέλουμε πίσω τα δικά τους όνειρα, τα όνειρα τα δικά

μας.

(Χειροκροτήματα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Έχει ολοκληρωθεί η συζήτηση, με βάση τον κατάλογο των ομιλητών που είχαμε.

Έχουν ζητήσει το λόγο δύο συνάδελφοί σας.

Η δεσποινίς Χαριτίνη Καλλιντζοπούλου, που ανήκει στην κατηγορία των συνανθρώπων μας, που είναι εμφανείς οι ειδικές τους ανάγκες.

Θέλω να κάνω μία παρένθεση εδώ. Πριν από πολλά χρόνια είχε έλθει ένα νομοσχέδιο στη Βουλή, που είχε ως τίτλο “Περί των αποκλιόντων εκ του κανονικού ατόμων”. Επίσης έχετε ακούσει συχνά τον όρο “προβληματικοί”. Θα επαναλάβω μια φράση, που είχα πει τότε, ζητώντας να αλλάξει ο τίτλος του νομοσχεδίου, ότι “όλοι οι άνθρωποι έχουμε προβλήματα”. Άλλων τα προβλήματα είναι εμφανή -γι’ αυτό είπα πριν αυτό για τη συνάδελφό σας- και άλλων τα προβλήματα δεν είναι εμφανή. Και συχνά τα προβλήματα, που δεν είναι εμφανή, είναι ίσως σοβαρότερα, γιατί έχουν να κάνουν, όχι με την κινητικότητα, π.χ. του ανθρώπου, αλλά με τον ψυχισμό του. Ίσως, να υπάρχουν και άλλα πολύ σοβαρότερα προβλήματα.

Γι’ αυτό, λοιπόν, έτσι πρέπει να αισθανόμαστε, ότι είμαστε όλοι μια κοινωνία, με τα προβλήματά της και με τα προβλήματα που έχει ο καθένας μας.

Εάν συμφωνείτε, να δώσω το λόγο για δύο λεπτά στη δεσποινίδα Χαριτίνη Καλλιντζοπούλου.

(Χειροκροτήματα)

Η δεσποινίς Χαριτίνη Καλλιντζοπούλου έχει το λόγο.

ΧΑΡΙΤΙΝΗ ΚΑΛΛΙΝΤΖΟΠΟΥΛΟΥ (Β' Περιφέρεια Αθηνών - 2ο Λύκειο Ν. Ιωνίας): Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα πρώτα-πρώτα να ευχαριστήσω όσους με βοήθησαν να φθάσω σ’ αυτόν το χώρο.

Σαν εκπρόσωπος των ατόμων αυτών αισθάνομαι την ανάγκη να πω, ότι η κοινωνία μας πρέπει να κατανοήσει και να μας βοηθήσει να αποδείξουμε, ότι αποτελούμε λόγο παρουσίας και όχι προϊόν συνουσίας.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Τα μέλη της Βουλής των Εφήβων σηκώνονται και χειροκροτούν ζωηρά και παρατεταμένα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Επίσης, η δεσποινίς Κωνσταντίνα Κυριαζή ζητά και παρακαλεί, για ένα λεπτό, να της δοθεί ο λόγος.

Συμφωνεί το Σώμα;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Συνεπώς, το Σώμα συναινεί.

Έχετε το λόγο, δεσποινίς Κυριαζή.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ ΚΥΡΙΑΖΗ (Β' Περιφέρεια Αθηνών - 1ο Λύκειο Νέου Ψυχικού): Γειά σας! Θέλω να πω δύο λόγια ψυχής, που νομίζω ότι εκφράζουν όλους τους φίλους, που βρίσκονται

εδώ μέσα. Θα σταθώ σε κάτι που είχε πει κάποτε ο Μπρεχτ σε μία ομιλία του: “Ο πραγματικός αγώνας για ελευθερία για την ανθρωπότητα, έχει δοθεί από τα κάτω, από τα χαμηλά, όχι από τα ψηλά”. Τότε μόνο έχουμε το δικαίωμα να μιλούμε για ανθρωπιστικό αγώνα, όταν αγωνιζόμαστε μαζί με τους απλούς ανθρώπους, με τις αξίες της ελευθερίας. Με αυτά θα ήθελα να πω, πως πρέπει όλοι να αγωνιζόμαστε μαζί με το Λαό στις δύσκολες ώρες και να μην κρυβόμαστε μέσα σε ακριβά φορέματα και πίσω από μεγάλα σπίτια!

Εμείς, ως έφηβοι, μα, πάνω απ’ όλα ως άνθρωποι, δε θα σταματήσουμε εδώ σ’ αυτόν το χώρο. Είμαστε η ελπίδα για την Ελλάδα. Όχι την Ελλάδα των συνόρων, αλλά την Ελλάδα που βρίσκεται στην καρδιά μας!

Κύριε Σαμαράκη, αγαπητέ έφηβε και συνομήλικε!...

(Ζωηρά και παρατεταμένα χειροκροτήματα)

...σας υποσχόμαστε, πως θα αγωνιστούμε “με το καμάκι του ήλιου!” μαζί με όλους εσάς και μαζί με το Λαό, στον οποίο ανήκουμε, για την Ελλάδα που αγαπάμε είτε με πένα είτε με γροθιά! Γεννηθήκαμε και θα πεθάνουμε Έλληνες!

(Ζωηρά και παρατεταμένα χειροκροτήματα)

Και κάτι ακόμα: Μελινάκι μας, δεν σε ξεχνάμε! Θα συνεχίζουμε το όραμά σου! Το όραμα του Έλληνα, του Λαού, που πάντα αγωνίζεται και πάντα νικά!

Ευχαριστώ πολύ.

(Όρθιοι όλοι οι έφηβοι βουλευτές χειροκροτούν ζωηρά και παρατεταμένα)

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ (Β' Περιφέρεια Αθηνών - Ιδ.Λύκειο Αποστολοπούλου): Κύριε Πρόεδρε, εάν μου επιτρέπετε, μόνον μισό λεπτό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Ορίστε.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ (Β' Περιφέρεια Αθηνών - Ιδ.Λύκειο Αποστολοπούλου): Θα ήθελα κάτι, σαν μικρό επίλογο της όλης υπόθεσης. Πιστεύω, ότι σήμερα, που βλέπουμε τη Βουλή χωρίς Κόμματα...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Θέλετε να μιλήσετε για τη διαδικασία, ή να μιλήσετε για ...

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ (Β' Περιφέρεια Αθηνών - Ιδ.Λύκειο Αποστολοπούλου): Επειδή καταλαβαίνω, ότι μετά από 4ωρη διαδικασία υπάρχει κούραση, μόνο μία φράση.

Σήμερα δεν υπάρχουν Κόμματα, βλέπουμε μία εικόνα Βουλής πολύ ρομαντική. Το είπα και χθες στην Επιτροπή μας. Κι όμως, επειδή εμείς είμαστε άνθρωποι χωρίς οράματα, χωρίς όνειρα, αλλά με στόχους, γι’ αυτό μπορούν να πραγματοποιηθούν. Σήμερα, έχουμε μία εικόνα της Βουλής, η οποία θα είναι η εικόνα του μέλλοντος, χωρίς Κόμματα. Ελπίζω το βράδυ, σ’ αυτά τα έδρανα, που θα κάψουν οι πολιτικοί μας, να υπάρχει μία βιντεοκασέτα αυτής της συνεδρίασης, έτσι ώστε να μην έχουν δικαιολογία, ότι δεν παρακολούθησαν, όσοι δεν παρακολούθησαν τις απόψεις μας, ώστε να μην τις εφαρμόσουν.

Ευχαριστώ πολύ.

(Ζωηρά και παρατεταμένα χειροκροτήματα)

ΙΩΣΗΦ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΑΙΔΗΣ (Νομός Χανίων - 5ο Γενικό Λύκειο Χανίων): Το λόγο, κύριε Πρόεδρε, παρακαλώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Να μη σιωπηθεί όμως άλλος. Μετά από σας να τελειώσουμε.

Ορίστε, έχετε το λόγο.

ΙΩΣΗΦ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΑΙΔΗΣ (Νομός Χανίων- 5ο Γενικό Λύκειο Χανίων): Κύριε Πρόεδρε, μετά τη λήξη της συνεδρίασης θα ήθελα να πούμε όλοι μαζί τον Εθνικό Ύμνο.

(Χειροκροτήματα)

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΕΧΛΙΒΑΝΙΔΗΣ (Α' Περιφέρεια Θεσσαλονίκης- 8ο Λύκειο Θεσσαλονίκης): Κύριε Πρόεδρε, ήθελα να πω κάτι επί της διαδικασίας.

Εάν συνεχιστεί το πρόγραμμα της Βουλής των Εφήβων στο μέλλον, να τροποποιηθεί η διαδικασία και ο χρόνος στον οποίο θα μιλάνε οι βουλευτές, διότι όλοι μας είμαστε διαφορετικές προσωπικότητες, έχουμε διαφορετικά χαρακτηριστικά, μπορούμε και θέλουμε όλοι να πούμε κάτι, κάτι που μας χαρακτηρίζει, τα προβλήματα τα δικά μας, του τόπου μας, τις ευαισθησίες μας. Πιστεύω, ότι θα ήταν χρήσιμο, η διαδικασία να τροποποιηθεί κατά ένα μεγάλο βαθμό. Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Με την πρόταση αυτή έχει κάποια σχέση μία άλλη πρόταση: “αυτή η Σύνοψη να επαναληφθεί, όταν”, λέει ο προτείνων, “το κρίνετε σκόπιμο, και κατά προτίμηση Αύγουστο ή Σεπτέμβριο”.

Ακόμη, για συγκεκριμένο θέμα, μου έχει ζητηθεί επανειλημμένως με σημειώματα που έρχονται στην Έδρα, ο λόγος. Δεν θα διαβάσω όλα τα σημειώματα, αλλά κάποια σημεία που νομίζω, ότι πρέπει να ικανοποιούν εκείνους που τα έγραψαν, για να μη δίνουμε το λόγο και καθυστερούμε περισσότερο. Μερικοί, λοιπόν από σας λένε: “Θα θέλαμε να εκφράσουμε τη λύπη μας για το έντονο επεισόδιο, που έγινε κατά τη διάρκεια της συνεδρίασης”. Και, αφού διατυπώνουν σκέψεις που αποτελούν κριτική, την οποία δεν θα ήθελα να διαβάσω, διότι δεν είναι σκόπιμο και δεν βοηθάει, προσθέτουν: “Σκοπός αυτής της επιστολής είναι να μην αποτελέσει το γεγονός αυτό αιτία αναξιοπιστίας απέναντι στους νέους και εμάς τους εφήβους βουλευτές ή ακόμη και να οδηγήσει στην κατάργηση αυτού του τολμηρού σε σύλληψη θεσμού”.

Επίσης, διαμαρτύρεται μία δεσποινίς από σας, διότι δεν της έδωσα το λόγο. Τούτο, διότι τον ζήτησε στη διάρκεια, που μιλούσε κάποιος έφηβος βουλευτής από σας, διότι ορισμένοι είχαν σιωπηθεί και ζητούσαν το λόγο, θέλοντας να τον διακόψουν. Επειδή, όμως, διατυπώνει διαμαρτυρία, πρέπει να το διαβάσω, για να είμαι και εγώ ως διευθύνων τη συζήτηση εντάξει απέναντί της και απέναντί σας: “Διαμαρτυρήθηκα κατά τη διάρκεια της Εισήγησης του κυρίου ..., διότι θεώρησα απαράδεκτο να δημιουργείται η εντύπωση στους Εκπροσώπους του

Η ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΦΗΒΩΝ ΣΕ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ

Κοινοβουλίου, ότι η νέα γενιά εκπροσωπείται από απόψεις σεβαστές μεν, ανυπόστατες, όμως, και ατεκμηρίωτες. Θα ήθελα επίσης να καταδικάσω ορισμένες μηδενιστικές απόψεις κ.λπ., “που ακούστηκαν”. Αυτά είναι άποψη.

Επίσης, γράφει η ίδια στο σημειώμά της : “Πιστεύουμε, ότι η χρυσή τομή μεταξύ της δικής μας γενιάς και της προγενέστερης υπάρχει, και αυτή είναι η ελπίδα η δική τους -δηλαδή της προγενέστερης γενιάς- και η πίστη η δική μας, δηλαδή αυτής της γενιάς, ότι εμείς μπορούμε να γίνουμε καλύτεροι. Σ’ αυτό πρέπει να στηριχθούμε για να προχωρήσουμε”.

Νομίζω, ότι δεν χρειάζονται επ’ αυτών σχόλια. Εγώ σας τα ανακοινώνω, έκανα μία σύνοψη των πιο σημαντικών απ’ αυτές τις παρατηρήσεις.

Τώρα, θα ήθελα να σας καλέσω για το εξής: Είχα ζητήσει, εάν υπάρχουν προτάσεις συγκεκριμένες να κατατεθούν για να ερωτηθεί επ’ αυτών η Ολομέλεια. Όπως δε, γνωρίζετε σήμερα έχουμε εδώ τις προτάσεις, που δεχθήκατε ή δεν δεχθήκατε στις Επιτροπές, όπου συνεδριάσατε. Και αυτές που δεχθήκατε καταγράφονται, και αυτές που δεν δεχθήκατε καταγράφονται, επίσης, στα Πρακτικά των Επιτροπών. Κάποιες από αυτές διατυπώθηκαν από ορισμένους ομιλητές και από αυτό το Βήμα.

Με δεδομένο, ότι και το αρχικό κείμενο, η Σύνοψη αυτή των κειμένων, όλων των γραπτών, των 16.371 συμμαθητών σας, και τα Πρακτικά των συζητήσεων στις Διαρκείς Επιτροπές και οι Εκθέσεις των έξι Διαρκών Επιτροπών και τα Πρακτικά αυτής της συζήτησης, όλα αυτά θα δεθούν σε καλαίσθητο Τόμο και θα τεθούν υπόψη της Πολιτείας και των φορέων της, της κοινωνίας και των συλλογικών εκφραστών της, όσων ειδικών επισημών ή και άλλων θα ήθελαν να ασχοληθούν, να δουν την εικόνα του νου και της καρδιάς των νέων ανθρώπων, θα ήθελα, εάν όλη αυτή τη διαδικασία την εγκρίνετε, να σας καλέσω, όσοι μεν συμφωνείτε επί των προτάσεων αυτών, να σηκώσετε το χέρι σας. Και όσοι δεν συμφωνείτε, προφανώς διότι κάποιες άλλες προτάσεις και απόψεις δεν εμφανίζονται ως απόψεις της πλειοψηφίας, όμως, όπως σας είπα, έχουν καταγραφεί, μπορείτε να μη ψηφίσετε αυτό το κείμενο των προτάσεων.

Δεν βλέπω κείμενα με συγκεκριμένες προτάσεις, ώστε να τεθούν αυτές σε ψηφοφορία και να ενσωματωθούν και αρκούμαι στην όποια πρόταση είχε κανείς, είτε την ανέπτυξε από το Βήμα είτε σε ορισμένες περιπτώσεις, όπως ενός εκ των συναδέλφων σας, του κ. Ραμάκη, έχει καταχωρηθεί στα Πρακτικά, όπως μας την έδωσε.

Είμαστε σύμφωνοι επ’ αυτού;

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΑΓΓΕΛΑΚΟΥΔΗΣ (Νομός Έβρου -2ο Λύκειο Ορεστιάδας): Κύριε Πρόεδρε, μπορώ να έχω το λόγο;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Ορίστε, κύριε Αγγελακούδη, έχετε το λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΑΓΓΕΛΑΚΟΥΔΗΣ (Νομός Έβρου -2ο Λύκειο Ορεστιάδας): Κύριε Πρόεδρε, τα Πρακτικά που είπατε, ότι θα συγκεντρωθούν όλα μαζί, το τετράδιο αυτό και ότι

έχουμε πει όλον αυτόν το καιρό, θα τα δούμε εμείς ποτέ;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Θα μοιραστούν και σε σας, στα σχολεία σας, θα πάνε παντού αυτά τα Πρακτικά, γιατί πιστεύουμε, ότι ανεξαρτήτως του αν και σε ποιο βαθμό συμφωνεί ή διαφωνεί κανείς με ό,τι ειπώθηκε, είναι χρήσιμο να γίνει γνωστή κάθε άποψη από την άποψη, στην οποία συγκλίνουν οι περισσότεροι, μέχρι εκείνη που μπορεί να θεωρείται μοναδική και εντελώς αποκλίνουσα. Άλλωστε, πάλι σας θυμίζω το εξής: Την Κυριακή σας είπα, ότι αυτό που σήμερα μπορεί να φαίνεται, ότι πλειοψηφεί, αύριο μπορεί να μειοψηφεί. Και εκείνο που μειοψηφεί σήμερα, μπορεί να πλειοψηφεί αύριο. Γι’ αυτό νομίζω, ότι ιδιαίτερα οι νέοι πρέπει να έχουν ανοιχτούς τους ορίζοντές τους πιο πολύ από εμάς, μέχρις ότου κατασταλάξουν σε κάποιες απόψεις.

Άρα, λοιπόν, σας απαντώ, ο Τόμος αυτός θα έλθει και σε σας.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΑΓΓΕΛΑΚΟΥΔΗΣ (Νομός Έβρου -2ο Λύκειο Ορεστιάδας): Κύριε Πρόεδρε, προφορικά θα μπορούσα να διατυπώσω μια πρόταση;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Παρακαλώ.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΑΓΓΕΛΑΚΟΥΔΗΣ (Νομός Έβρου -2ο Λύκειο Ορεστιάδας): Προτείνω, το στρατόπεδο της Αυλώνας, το μεγαλύτερο των Βαλκανίων να φύγει από την Αθήνα, και για λόγους αποκέντρωσης, αλλά και για εθνικούς λόγους. Να ανεβεί πάνω στη Μακεδονία ή στη Θράκη, σε όποια περιοχή είναι δυνατόν, γιατί πρέπει κάποτε να επέλθει μια αποκέντρωση υπηρεσιών, στρατιωτικών αλλά και άλλων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Ασφαλώς θα καταγραφεί, αλλά παρακαλώ, να μη ζητήσει άλλος το λόγο.

ΒΑΓΓΕΛΗΣ ΦΡΑΓΚΙΑΔΗΣ (Νομός Εύβοιας -1ο Γενικό Λύκειο Χαλκίδας): Κύριε Πρόεδρε, μπορώ να έχω το λόγο;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Ορίστε, αγαπητέ Βαγγέλη, για να μη φύγεις με το παράπονο, ότι δεν μίλησες.

ΒΑΓΓΕΛΗΣ ΦΡΑΓΚΙΑΔΗΣ (Νομός Εύβοιας -1ο Γενικό Λύκειο Χαλκίδας): Ευχαριστώ. Είναι μια πρωτόγνωρη εμπειρία να μιλάω, χωρίς να μου κάνετε παρατήρηση. Είναι καλοπροαίρετο αυτό που είπα.

Εγώ θα ήθελα να ρωτήσω κάτι επί της πολυσέλιδης ανακοίνωσης, που κάποιος συμμαθητής κουράστηκε για να τη γράψουν. Είναι σίγουρο αυτό. Το έχω συζητήσει μαζί τους. Προσωπικά, τουλάχιστον -νομίζω, ότι και κάποιος άλλος έχουν το ίδιο πρόβλημα- συμφωνώ με τις προτάσεις, αλλά διαφωνώ με το ύφος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Του κειμένου αυτού;

ΒΑΓΓΕΛΗΣ ΦΡΑΓΚΙΑΔΗΣ (Νομός Εύβοιας -1ο Γενικό Λύκειο Χαλκίδας): Μάλιστα, του κειμένου.

Θα ήθελα να ζητήσω μια διευκρίνιση: Θα ψηφίσουμε συνολικά για ύψος και προτάσεις, ή μόνο για τις προτάσεις, που γίνονται μέσα σ’ αυτό το κείμενο;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Προσέξτε. Αυτό που έχει σημασία είναι οι συγκεκριμένες προτάσεις που γίνου-

νται.

Όταν κανείς καταλήγει σε μια πρόταση, έχει και ένα σκεπτικό. Από εκεί και πέρα, ασφαλώς είτε στην περιγραφή είτε στην διατύπωση, μπορεί κανείς να έχει τις επιφυλάξεις του.

Υποθέτω ότι, εφόσον στις Διαρκείς Επιτροπές καταλήξατε σ' αυτές τις προτάσεις, εφόσον στα Πρακτικά των Διαρκών Επιτροπών γράφεται και ότι, τυχόν, δεν έγινε αποδεκτό, όπως επίσης και σήμερα έχει γραφεί, ό,τι ειπώθηκε, είτε συμφωνούν όλοι είτε συμφωνούν ελάχιστοι μ' αυτό, και δεδομένου ότι εδώ δεν νομοθετούμε, ώστε να γράψουμε καλά το άρθρο, την παράγραφο, το εδάφιο, αυτό που έχει αξία είναι, και η μοναδική άποψη να είναι καταγραμμένη.

Όσοι θα έχουν ενδιαφέρον -και πιστεύω, ότι είναι έργο δικό μας να προκαλέσουμε το ενδιαφέρον πολλών, και είμαι βέβαιος ότι και τα Μ.Μ.Ε. θα βοηθήσουν να προκληθεί το ενδιαφέρον αυτό- ας έχουν τη δυνατότητα να βρουν, έστω και τη μοναδική αυτή άποψη. Να μη τα σκεπάσουμε όλα με την αρχή της πλειοψηφίας και να έχει κανείς την εντύπωση, ότι αυτά δέχθηκε η πλειοψηφία, άρα τα άλλα δεν είναι απαραίτητο να τα μελετήσουμε.

Για παράδειγμα, αυτό που ελέγχθη για ένα στρατόπεδο. Είπε ο φίλος, ότι θα πρέπει να μεταφερθεί κάπου αλλού. Κάποιος στο Υπουργείο Εθνικής Αμύνης, ο Υπουργός, ας το δει.

ΕΡΣΗ ΝΙΑΩΤΗ (Α' Περιφέρεια Πειραιώς - Ιωνίδειο Πειραματικό Λύκειο Πειραιώς): Κύριε Πρόεδρε, το λόγο παρακαλώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Επί της διαδικασίας μιλάμε τώρα.

Ορίστε, έχετε το λόγο.

ΕΡΣΗ ΝΙΑΩΤΗ (Α' Περιφέρεια Πειραιώς - Ιωνίδειο Πειραματικό Λύκειο Πειραιώς): Θα ψηφίσουμε στο σύνολό του αυτό το Πρόγραμμα. Μέσα σ' αυτό το Πρόγραμμα όμως, υπάρχουν αντίθετες απόψεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Αυτό που ήθελα να σας εξηγήσω και πάλι είναι το εξής: Και η Σύνοψη των Κειμένων και οι Εκθέσεις των Επιτροπών είναι φυσικό, πολλές φορές, να έχουν απόψεις που μεταξύ τους δεν εναρμονίζονται πλήρως ή και αντιφάσκουν.

ΕΡΣΗ ΝΙΑΩΤΗ (Α' Περιφέρεια Πειραιώς - Ιωνίδειο Πειραματικό Λύκειο Πειραιώς): Δεν μιλάμε για πλήρως, μιλάμε για καθόλου. Γιατί εδώ, υπάρχει ίδρυση ιδιωτικών Α.Ε.Ι., και στον αμέσως επόμενο αριθμό υπάρχει κατάργηση των ιδιωτικών Α.Ε.Ι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Προσέξτε με. Επειδή και η άποψη για τα κρατικά ιδρύματα έχει πολλούς που την υποστηρίζουν, και η άποψη για τα ιδιωτικά Πανεπιστήμια έχει, επίσης, πολλούς που την υποστηρίζουν, ας τα αφήσουμε όπως έχουν καταγραφεί. Γιατί, αν εξετάσουμε μια μια πρόταση και προχωρήσουμε μετά στην έκφραση και στη διατύπωση κάθε πρότασης, φοβούμαι ότι θα έχουμε ένα πρόβλημα.

Μόνο μια πρόταση έχω συγκεκριμένη εδώ, που μπορεί να τεθεί σε ψηφοφορία. Δεν αποτελεί, δηλαδή, ένα κείμενο σκέψεων και συλλογισμών, αλλά κάτι συγκεκριμένο. Την πρόταση αυτή θα τη θέσω σε ψηφοφορία.

Έρχομαι, λοιπόν, στο συγκεκριμένο αυτό θέμα.

Η δεσποινίς Βασιλική Μαλιώρα από το Νομό Τρικάλων προτείνει: “Δημιουργία Μονάδων Τεχνητού Νεφρού σε όλη την Ελλάδα, ακόμη και στις παραμεθόριες περιοχές. Στελέχωση των Μονάδων αυτών με γιατρούς και νοσηλευτικό προσωπικό, που να μπορεί να καλύψει τις πραγματικές ανάγκες. Κονδύλια για την αγορά μηχανημάτων τελευταίας τεχνολογίας. Κοινή πολιτική των Κομμάτων στα ευαίσθητα θέματα της Υγείας.”

Τίθεται σε ψηφοφορία:

Οι αποδεχόμενοι την πρόταση, παρακαλώ να υψώσουν το χέρι.

(Υψώνουν το χέρι οι περισσότεροι έφηβοι βουλευτές)

Οι μη αποδεχόμενοι την πρόταση παρακαλώ, να υψώσουν το χέρι.

(Υψώνουν το χέρι οι λιγότεροι έφηβοι βουλευτές)

Ύψωσαν το χέρι οι περισσότεροι. Η πρόταση της δεσποινίδας Βασιλικής Μαλιώρα από το Νομό Τρικάλων έγινε δεκτή. Θα καταχωρισθεί στα Πρακτικά σαν πρόταση, την οποία δεχθήκατε.

Κατατέθηκαν, όμως, άλλες δύο προτάσεις τώρα: Θέσπιση μόνιμου Υφυπουργού για τα Υπουργεία Παιδείας, Αναπτύξεως, Εθνικής Αμυνας, Εξωτερικών και Εθνικής Οικονομίας, για τη χάραξη διαχρονικής εθνικής πολιτικής στα εν λόγω Υπουργεία.

Οι αποδεχόμενοι την πρόταση αυτή, παρακαλώ να υψώσουν το χέρι.

(Υψώνουν το χέρι οι λιγότεροι έφηβοι βουλευτές)

Οι μη αποδεχόμενοι την πρόταση, παρακαλώ να υψώσουν το χέρι.

(Υψώνουν το χέρι οι περισσότεροι έφηβοι βουλευτές)

Διαφωνούν οι περισσότεροι. Συνεπώς, η πρόταση δεν γίνεται δεκτή.

Η άλλη πρόταση είναι προς τον Υπουργό Παιδείας: “Περισσότερη και καλύτερη ενημέρωση στα σχολεία από το Υπουργείο Παιδείας σε κάθε θέμα επιμορφωτικού και εκπαιδευτικού χαρακτήρα, για τις αλλαγές στο Εθνικό Εκπαιδευτικό Σύστημα, για τα διάφορα εκπαιδευτικά προγράμματα, τα οποία διοργανώνονται χωρίς ανταπόκριση από τους μαθητές, λόγω της κακής ενημέρωσης και πληροφόρησης από τους αρμόδιους φορείς. Χρειαζόμαστε, επίσης, μία γενικότερη, επίσημη και τακτική ενημέρωση για τα ποικίλα και καινιά θέματα της επικαιρότητας. Χρειαζόμαστε ενημέρωση για τη χρησιμότητα και γόνιμη παρέμβαση και συμμετοχή μας στα κοινά, μια ενημέρωση που σήμερα δεν έχουμε”.

Προφανώς, η πρόταση αυτή δεν αφορά μόνο το Υπουργείο

Η ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΦΗΒΩΝ ΣΕ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ

Παιδείας, αλλά όλους τους κρατικούς φορείς και το Κοινωνικό βούλιο.

Οι αποδεχόμενοι την πρόταση αυτή, παρακαλώ να υψώσουν το χέρι.

(Υψώνουν το χέρι οι περισσότεροι έφηβοι βουλευτές)

Οι μη αποδεχόμενοι την πρόταση, παρακαλώ να υψώσουν το χέρι.

(Υψώνουν το χέρι οι λιγότεροι έφηβοι βουλευτές)

Δεν υπάρχουν κάποιιοι, που δεν θέλουν ενημέρωση.

ΒΑΣΙΛΙΚΗ-ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΑΣΦΗ (Α' Περιφέρεια Αθήνας-57ο Λύκειο Αθήνας): Μπορείτε να μου δώσετε το λόγο για ένα λεπτό;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Ορίστε.

ΒΑΣΙΛΙΚΗ-ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΑΣΦΗ (Α' Περιφέρεια Αθήνας-57ο Λύκειο Αθήνας): Προτείνω να μας καλέσετε μετά από τρεις μήνες, ώστε να έχουμε την έμπρακτη απόδειξη, ότι θα υλοποιηθούν οι δύο προτάσεις, που ψηφίστηκαν από την πλειοψηφία. Να μας δώσετε δηλαδή έμπρακτη απόδειξη μετά από τρεις μήνες.

(Χειροκροτήματα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Εάν επρόκειτο μέσα σε τρεις μήνες να είχαν υλοποιηθεί οι προτάσεις που ψηφίσατε, τότε θα είμαστε η ευτυχέστερη χώρα και η ευτυχέστερη κοινωνία του κόσμου.

Οι προτάσεις είναι ιδέες, είναι προβληματισμοί, είναι σκέψεις που διατυπώνετε από τη δική σας σκοπιά με τη δική σας αντίληψη για τα πράγματα, με το δικό σας συναισθηματισμό.

Στη διάρκεια της συνεδριάσεως ορισμένοι από εσάς δώσατε κατευθείαν στον Υπουργό Παιδείας κάποια κείμενα, αυτά τα κείμενα επίσης θα καταχωρισθούν στα Πρακτικά.

(Το προαναφερόμενο από τον κύριο Πρόεδρο της Βουλής, κείμενο έχει ως εξής:

“Οι Έφηβοι - Βουλευτές Νομού Λέσβου

ΠΡΟΤΕΙΝΟΥΜΕ στο Υπουργείο Παιδείας να ιδρύσει σε κάθε Νομό “ΚΕΝΤΡΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ ΝΕΟΤΗΤΑΣ” που, σε επικοινωνία με βάση δεδομένων στην Αθήνα, θα στηρίζουν τους νέους, προσφέροντας πληροφόρηση για κάθε θέμα σχετικό με σπουδές και εργασία, στην Ελλάδα και το εξωτερικό, στο δημόσιο και ιδιωτικό τομέα”.)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Η πρώτη εφαρμογή του Εκπαιδευτικού Προγράμματος “Βουλή των Εφήβων”, ενδέχεται να παρουσιάσει και ορισμένες ατέλειες. Γι' αυτό θα σας παρακαλέσω, σε ένα γράμμα που θα πάρετε όλοι και όλες σας, να μας απαντήσετε. Μ' αυτό θα σας ρωτάμε, τι πρέπει να διορθωθεί σ' αυτό το Πρόγραμμα, τι δεν ήταν σωστό, τι έπρεπε να υπάρχει και δεν υπήρξε.

Στην πρώτη λοιπόν εφαρμογή αυτού του θεσμού, πιστεύω, ότι συμβάλατε πάρα πολύ με την υπευθυνότητα, τη σοβαρότητα, το υποδειγματικό επίπεδο στο οποίο σταθήκατε αυτές τις

ημέρες στη Βουλή των Ελλήνων, από την Κυριακή που ήρθατε μέχρι σήμερα.

Αυτός ο θεσμός πρέπει να στεριώσει. Θα στεριώσει. Και θα εξαρτηθεί, κατά κύριο λόγο από σας, αν θα ανεβαίνει όλο και πιο πάνω ή αν θα εκφυλισθεί. Ιδιαίτερα, το τελευταίο, σας παρακαλώ να το μεταφέρετε στα παιδιά που έρχονται, γιατί εσείς εκπληρώσατε τώρα την αποστολή σας. Είναι ευθύνη δική μας, ευθύνη της Επιτροπής, ευθύνη των άλλων που θα έρθουν του χρόνου, το μεθεπόμενο χρόνο, ώστε αυτός ο θεσμός που ξεκινάει τώρα σαν ένα ρυάκι μικρό, όμως δροσερό και όμορφο, να γίνει ένα ποτάμι, μέσα από το οποίο θα αρδεύεται αυτή η Χώρα από το μεγάλο περίσσειμα, που υπάρχει, του νου και της καρδιάς των νέων ανθρώπων. Αυτό χρειάζομαστε.

(Παρατεταμένα χειροκροτήματα)

Στη διάρκεια της συζήτησεως, υπήρξαν ορισμένες διαπιστώσεις, στις οποίες πρέπει να σας δώσω μία πολύ σύντομη εξήγηση. Σας είπα, σε ό,τι αφορά το Υπουργικό Συμβούλιο, ότι συνεδριάζει από τις 13.00 για θέματα Εθνικής Άμυνας και Εξωτερικής Πολιτικής. Ασφαλώς όλοι οι Υπουργοί θα πάρουν τα κείμενα αυτά και με τους συνεργάτες τους -πρέπει και ελπίζω, ότι θα το κάνουν- θα τα μελετήσουν.

Η ηγεσία των Κομμάτων, που παρακολούθησε, είτε όλο το Πρόγραμμα είτε μέρος αυτού, θα ενημερωθεί. Επίσης θα ενημερωθούν οι Επιτροπές των Κομμάτων, οι αρμόδιοι. Όλοι οι βουλευτές θα πάρουν αυτό το υλικό. Και μη θεωρήσετε, ότι η όποια απουσία βουλευτών σήμερα από τα θεωρεία σημαίνει αδιαφορία, έλλειψη ενδιαφέροντος. Πιστεύω, ότι θα το μελετήσουν, διότι τους ενδιαφέρει, διότι είναι χρήσιμο σε όλους.

Θέλω ακόμη να σας πω, ότι υπάρχει και ο ανθρώπινος παράγων. Στην αρχή είδα, ότι τα θεωρεία ήταν υπερπλήρη. Και από σας ακόμη κάποιιοι αισθάνθηκαν την κόπωση. Είναι ο ανθρώπινος παράγων, που πρέπει να καταλάβουμε.

Κατά συνέπεια, κλείνοντας, θέλω να ευχαριστήσω πρώτα πρώτα αυτούς που δεν ήρθαν εδώ, τους 16.000 συναδέλφους σας που πήραν μέρος σ' αυτό το Πρόγραμμα.

(Ζωηρά χειροκροτήματα)

Στην αρχή είχαμε πράγματι πολλές επιφυλάξεις, πώς θα το πάρετε, μήπως θεωρήσετε, όπως μας έλεγαν εμάς παλιά: “Γράψτε μία έκθεση για την αποταμίευση και θα πάρετε έναν κουμπάρο ως δώρο”.

(Γέλωτες)

Θέλω να ευχαριστήσω τους 1.600 περίπου Συνδέσμους καθηγητές των Λυκείων, που ήρθαν εδώ για να ενημερωθούν, και είμαι βέβαιος, ότι οι περισσότεροι βοήθησαν αυτό το Πρόγραμμα στο βαθμό που εμείς τους βοηθήσαμε να το ενστερνισθούν.

Πρώτα-πρώτα, θέλω να ευχαριστήσω την Επιτροπή.

(Ζωηρά και παρατεταμένα χειροκροτήματα)

Ευχαριστώ και ονομαστικά τον Αντώνη Σαμαράκη. (Εγγείρονται οι έφηβοι βουλευτές και χειροκροτούν ζωηρά και παρα-

τεταμένα). Και θα σημειώσω εδώ, πιστεύοντας, ότι σας εκφράζω σ' αυτό το σημείο, τουλάχιστον, ότι αυτή η θερμή ανταπόκριση, προσωπικά στον Αντώνη Σαμαράκη από την πλευρά σας, είναι ένα μήνυμα προς τους πραγματικούς πνευματικούς ανθρώπους, να έλθουν κοντά στο Λαό -όσοι και όποιοι υπάρχουν- και μήνυμα για μια υποχρέωση της Πολιτείας, αλλά και των Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης να φέρουν κοντά στο Λαό ό,τι ελκετό έχει αυτός ο Τόπος. Υπάρχουν πνευματικοί άνθρωποι, άνθρωποι της Τέχνης και του Πολιτισμού, άνθρωποι που δημιουργούν. Και, όπως βλέπει σήμερα ο Ελληνικός Λαός, που παρακολουθεί από την τηλεόραση αυτήν την εικόνα, υπάρχει μια νέα γενιά σ' αυτόν τον Τόπο, που θέλει να δημιουργήσει και οφείλουμε να τη βοηθήσουμε σ' αυτό.

(Χειροκροτήματα)

Επίσης, ευχαριστώ τους καθηγητές μέλη της Επιτροπής, τον κ. Γιάννη Μαρκαντώνη.

(Χειροκροτήματα)

Τον κ. Νίκο Αλιβιζάτο.

(Χειροκροτήματα)

Τον κ. Ηλία Κατσούλη.

(Χειροκροτήματα)

Τον Πατέρα Γεώργιο Μεταλληνό.

(Χειροκροτήματα)

Και αυτό είναι ένα καλό μήνυμα για την Εκκλησία μας και τους κληρικούς, που θέλουν και έχουν, να υπηρετήσουν αυτήν τη μεγάλη αποστολή τους.

Επίσης, τον κ. Αδαμάντιο Πεπελάση.

(Χειροκροτήματα)

Τον κ. Κωνσταντίνο Τσουκαλά.

(Χειροκροτήματα)

Τον κ. Γιάννη Γιαννόπουλο.

(Χειροκροτήματα)

Τον κ. Χαράλαμπο Μελισσάρη.

(Χειροκροτήματα)

Και τη δημοσιογράφο κα Λίνα Αλεξίου,

(Χειροκροτήματα)

γιατί, ενστερνίστηκαν αυτήν την ιδέα και εργάστηκαν με μεγάλο ζήλο, ώστε να γίνει πραγματικότητα.

Θέλω, επίσης, να ευχαριστήσω τον Γενικό Γραμματέα της Βουλής κ. Τζωρτζόπουλο.

(Χειροκροτήματα)

Και όλους τους συνεργάτες του, που βοήθησαν σ' αυτό το πρόγραμμα.

(Χειροκροτήματα)

Τους εργαζόμενους της Βουλής, όπως και του Υπουργείου Παιδείας, που βοήθησαν.

(Χειροκροτήματα)

Θέλω ιδιαίτερα να ευχαριστήσω και να συγχαρώ μαζί με σας, τους γονείς σας και τους δασκάλους σας,

(Χειροκροτήματα)

γιατί με μόχθους και θυσίες όλοι οι γονείς μεγαλώνουν τη γενιά σας, μια γενιά πιο υπεύθυνη, πιο δημιουργική, πιο ελπιδοφόρα για το Έθνος και για την Πατρίδα μας, κάτι που το νιώθουμε πιο πολύ αυτές τις δύσκολες σήμερα και κρίσιμες, ίσως, αύριο ώρες, καθώς τα σημάδια της τουρκικής επιβουλής πυκνώνουν στα ανατολικά μας σύνορα, που είναι και τα ανατολικά σύνορα της Ευρώπης, αρκεί κάποτε να το θυμηθεί αυτό η Ευρώπη.

(Χειροκροτήματα)

Πιστεύω, ότι εκφράζω όλους, όσοι σας παρακολούθησαν αυτές τις μέρες, αν πω ότι η όλη σας παρουσία ατομική και συλλογική μας επιτρέπει να πούμε, ότι σας ταιριάζει το "άμες δε γ' εσόμεθα πολλώ κάρρονες".

(Ζωηρά και παρατεταμένα χειροκροτήματα)

Φίλες και φίλοι έφηβοι βουλευτές, όλες οι προτάσεις σας και για το θεσμό και αυτές που θα στείλετε, και αυτές που καταθέσατε, όπως είπα, θα μελετηθούν.

Με την έγκρισή σας πρέπει να γίνει η ψηφοφορία αυτή, αν ψηφίζετε αυτές τις προτάσεις και αυτήν τη διαδικασία, όπως σας την παρουσίασα.

Παρακαλώ, όσοι συμφωνούν να σηκώσουν το χέρι.

(Ύψωσαν το χέρι οι περισσότεροι έφηβοι βουλευτές)

Παρακαλώ, όσοι δεν συμφωνούν με το σύνολο αυτών των προτάσεων, ως σύνολο, όχι ως επιμέρους προτάσεις, να σηκώσουν το χέρι.

(Ύψωσαν το χέρι οι λιγότεροι έφηβοι βουλευτές)

Προφανώς η πρόταση γίνεται δεκτή κατά πλειοψηφία.

ΓΑΛΑΤΕΙΑ ΑΝΔΡΟΥΛΑΚΗ (Β' Περιφέρεια Αθηνών - 8ο Λύκειο Καλλιθέας):...

(Δεν ακούστηκε).

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Παρακαλώ, στην ψηφοφορία δεν δίνεται διευκρίνιση.

Ρώτησα όλους σας, αν συμφωνείτε με το σύνολο, όχι με τα επιμέρους, γιατί στα επιμέρους σίγουρα υπάρχουν διαφορετικές απόψεις.

ΓΑΛΑΤΕΙΑ ΑΝΔΡΟΥΛΑΚΗ (Β' Περιφέρεια Αθηνών - 8ο Λύκειο Καλλιθέας): Υπάρχουν μερικά δικά σας σχόλια, στα οποία δεν συμφωνούμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Λυπάμαι. Αυτό σημαίνει, ότι δεν συμφωνείτε με αυτά τα σχόλια.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΓΑΤΗ (Β' Περιφέρεια Πειραιά - 1ο Λύκειο Νίκαιας):...(Δεν ακούστηκε).

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Παρακαλώ θερμά. Εάν με τον κ. Εφετζή μας παρακολουθούσατε, θα είχατε συμφωνήσει, ίσως, και μαζί μας.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΓΑΤΗ (Β' Περιφέρεια Πειραιά - 1ο Γενικό Λύκειο Νίκαιας): Και εσείς, αν παρακολουθούσατε εμένα, θα βλέπατε, ότι σας παρακολουθώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Σας παρακολουθώ από την αρχή και δεν μπορώ να κάνω τίποτε άλλο.

Η ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΦΗΒΩΝ ΣΕ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ

Δεν θα δώσω το λόγο σε κανέναν, γιατί ο ένας μετά τον άλλο είναι λογικό να θέλει κάτι να προσθέσει και, ασφαλώς, πολλά πράγματα θα άξιζαν να προστεθούν.

Πιστεύω, ότι αυτές τις μέρες έχουν καταγραφεί τα πάντα.

Όσοι, λοιπόν, διαφωνείτε μ' αυτά τα κείμενα ή θεωρείτε, ότι δεν πρέπει να προχωρήσουν αυτά τα κείμενα ή οι προτάσεις... Επαναλαμβάνω, αν κάποιος από σας, που ήσαν στην Επιτροπή Μορφωτικών Υποθέσεων, βρισκόσασταν το απόγευμα στην Επιτροπή Εθνικής Άμυνας, μπορεί να συμφωνούσατε με κάποια από εκείνα που ελέχθησαν εκεί.

Γι' αυτό ο σκοπός μας τώρα είναι να συνθέσουμε. Μέσα από αυτήν τη σύνθεση δεν είναι απαραίτητο να είναι η άποψη καθενός, άποψη του συνόλου. Από τα Πρακτικά προκύπτει αυτή η ειδικότερη άποψη. Και λυπάμαι, διότι δεν είναι δυνατόν δύο ή τρεις, τους οποίους σέβομαι, όπως όλους σας, να επιμένουν σε μία παράταση, με μορφή εξηγήσεων επί της συζητήσεως, και έτσι να χαλάσουν μία ατμόσφαιρα, την οποία θεωρώ θετική και για σας και για όσους παρακολούθησαν αυτήν τη διαδικασία.

Κατά συνέπεια, έρχομαι στην πρόταση που έγινε, να κλείσουμε τη συνεδρίαση με τον Εθνικό Ύμνο.

(Στο σημείο αυτό όλοι οι έφηβοι βουλευτές όρθιοι ψάλλουν τον Εθνικό Ύμνο)

(Χειροκροτήματα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Παρακαλώ, τώρα θα ήθελα να χαιρετήσω έναν έναν όλους εσάς και να σας παραδώσω εκ μέρους της Βουλής των Ελλήνων τα Πρακτικά της Εθνοσυνέλευσης μετά την Επανάσταση του 1843 για το Σύνταγμα του 1844 και μία γραβούρα της Αθήνας εκείνης της εποχής.

Λύεται η συνεδρίαση.

(Ώρα λήξεως συνεδρίασης 15.25)

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΟΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΣ